พระธาตุพนม : พิธีอัญเชิญพระอุปคุตต์

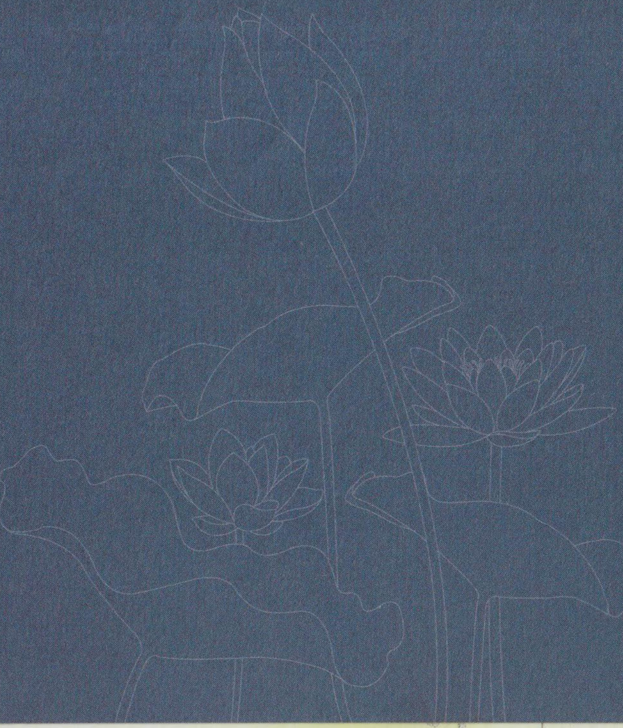

พระธาตุพนม

พิธีอัญเชิญพระอุปคุตต์

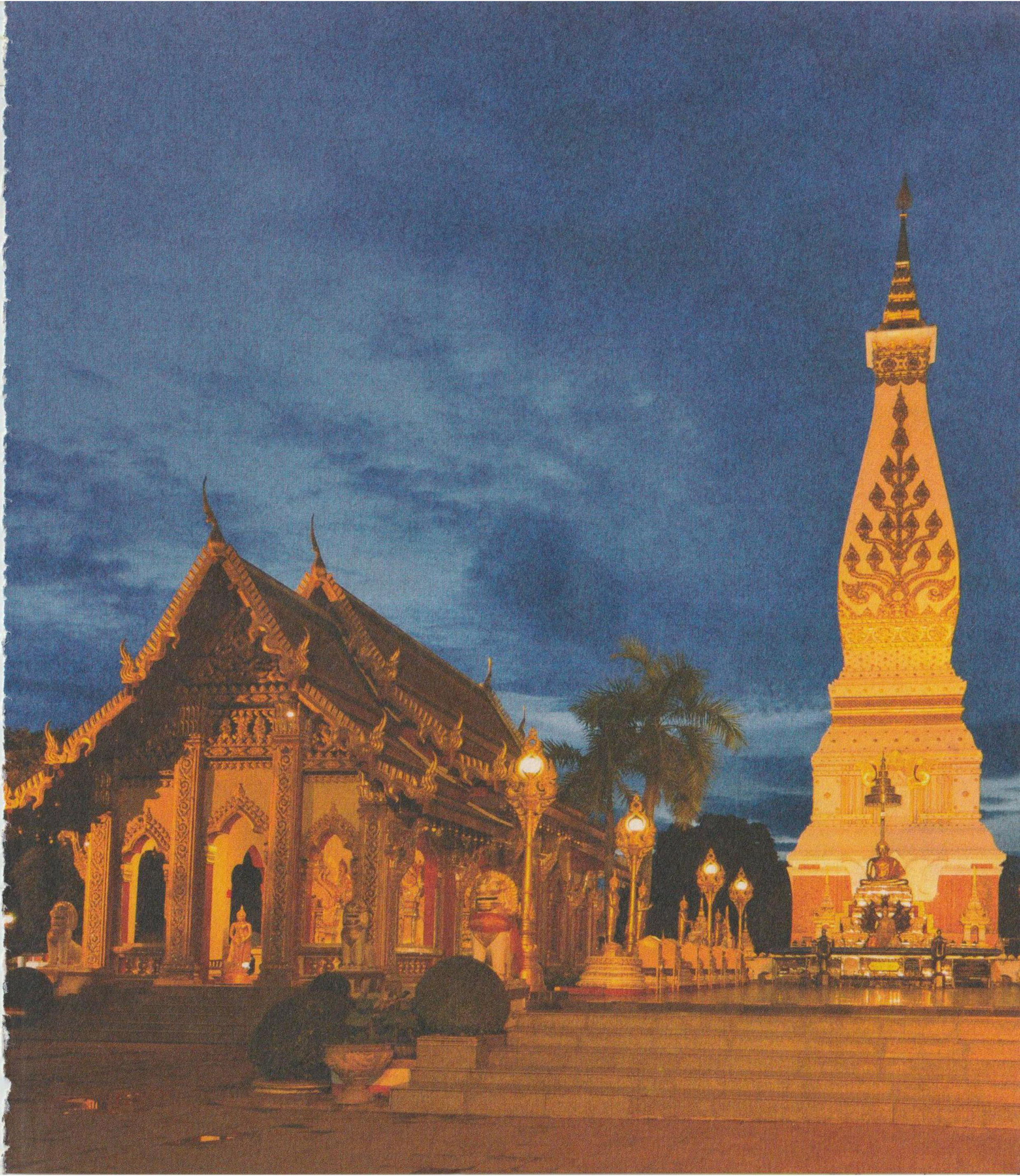
พระธาตุพนม

พิธีอัญเชิญพระอุปคุตต์

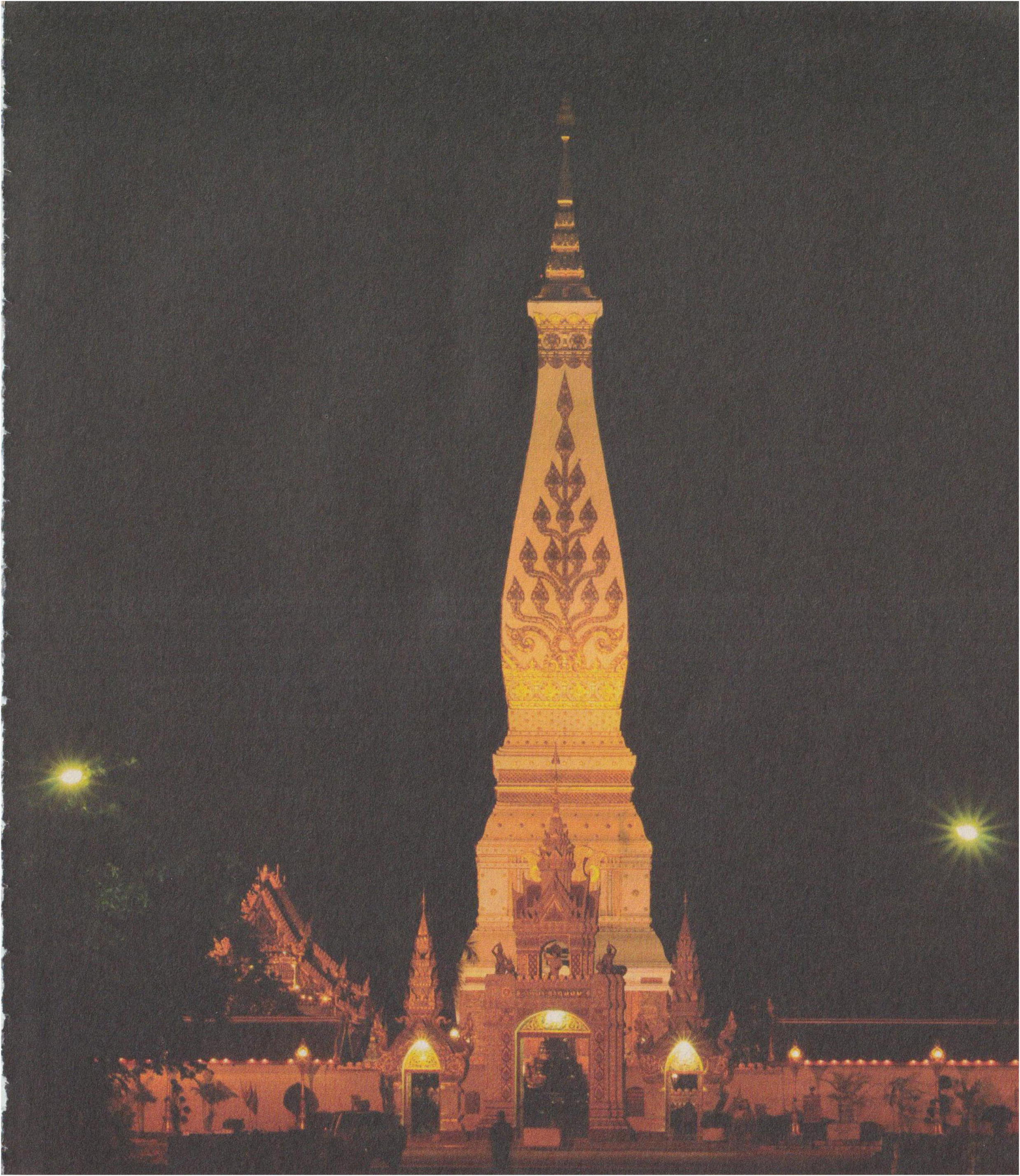
“นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส”

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น
ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง.

สุวณฺณรชตํ รตนํ ปณีตํ
พุทฺธอุรงฺคเจติยํ อหํ วนฺทามิ สพฺพทาฯ
กปณคิริสฺมึ ปพฺพเต มหากสฺสเปน
ฐาปิตํ พุทฺธอุรงฺคธาตุํ สิรสา นมามิ.

ข้าพเจ้าขอนมัสการพระบรมอุรังคธาตุของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ที่พระมหากัสสปเถระเจ้านำมาฐาปนาไว้ ณ ภูกำพร้า
ด้วยเศียรเกล้าของข้าพเจ้า แล้วจักกล่าวประวัติย่อองค์พระธาตุพนม
อันเป็นเจดีย์ที่บรรจุพระอุรังคธาตุของพระพุทธองค์
ขออันตรายอย่าได้มีมา จงเจริญศรัทธาของสาธุชนสัตบุรุษ
ผู้มีจิตบริสุทธิ์ทั้งมวลเทอญ.

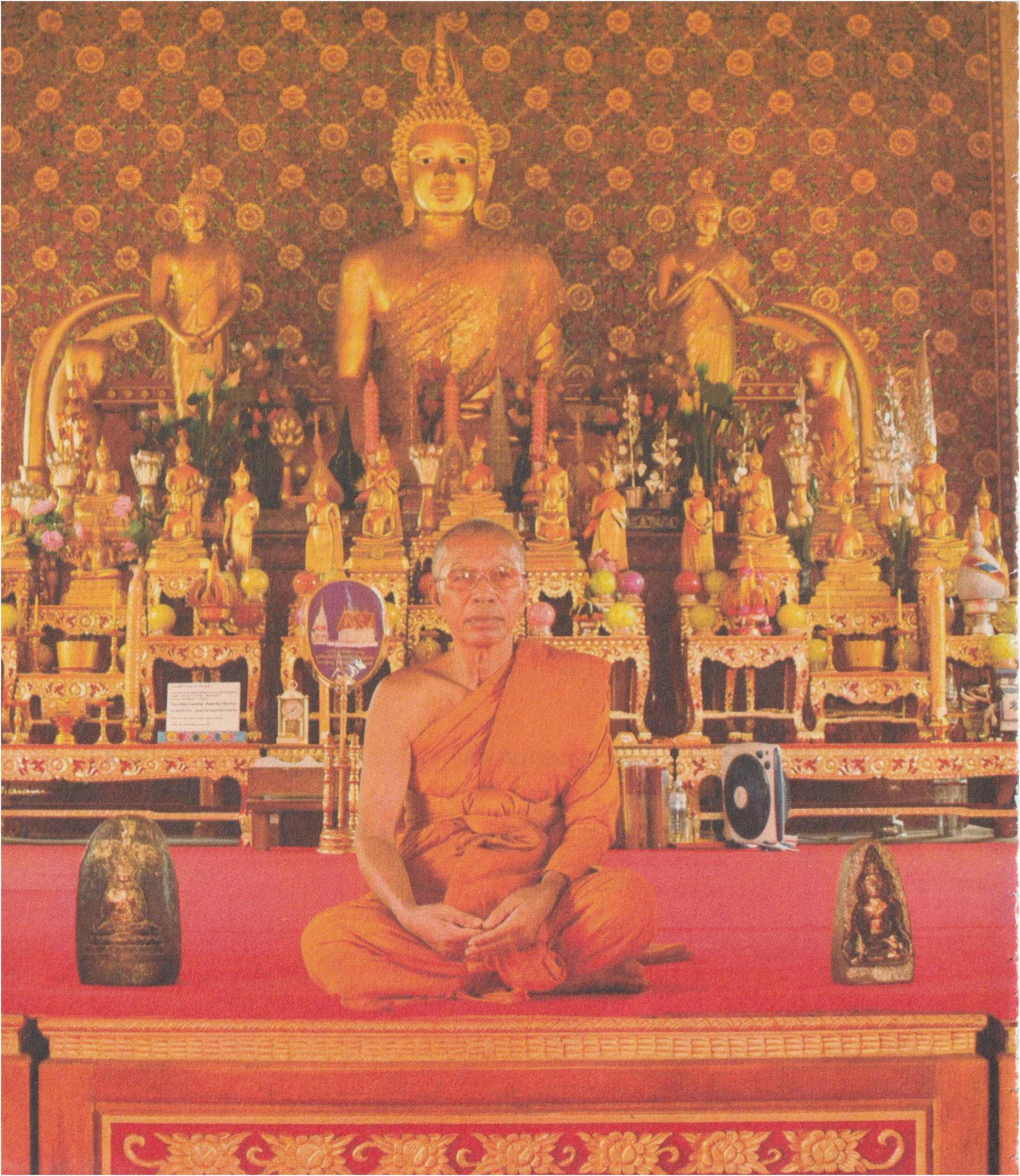

พระธาตุพนม
พิธีอัญเชิญพระอุปคุตต์

พิมพ์ครั้งแรก : กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
จำนวน : ๕,๐๐๐ เล่ม
ISBN 978-974-02-1069-6

สารบัญ | พระธาตุพนม พิธีอัญเชิญพระอุปคุตต์

คำปรารภ

พระอุปคุตตเถระ เมื่อเยาว์วัย มีรูปร่างโสภาหน้าตาดี พูดจาไพเราะ มีนิสัยอ่อนน้อมถ่อมตน มีสัมมาคารวะต่อวุฒิบุคคล มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด ที่สำคัญได้เป็นกำลังช่วยกิจการค้าขายน้ำหอมของผู้ที่เป็นพ่อให้เจริญรุ่งเรือง ก้าวหน้าขึ้นไปโดยลำดับ

ต่อมาได้ออกบวชในบวรพุทธศาสนา พระอุปคุตตได้บำเพ็ญสมณธรรมตามรอยบาทพระศาสดา ได้ตั้งใจศึกษาและปฏิบัติขัดเกลากิเลสอยู่เสมอ ในที่สุดท่านก็ได้บรรลุเป็นพระอรหันต์เตกฉานในอรรถในธรรมทั้งปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ (รู้จำ รู้จริง รู้แจ้ง) มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดสามารถแสดงธรรมได้อย่างแจ่มแจ้ง จนเป็นเหตุให้มีผู้บรรลุอริยผล เป็นพระโสดาบัน, สกทาคามี, อนาคามี ที่สละเพศฆราวาสออกบวชแล้ว บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ก็มีจำนวนมากถึง ๑๘,๐๐๐ องค์ เพราะเหตุนี้จึงทำให้ชื่อเสียงของท่านขจรกระจายไปทั่ว หลังจากท่านมีลูกศิษย์มากมายพอที่จะช่วยกันเผยแผ่พระศาสนาแล้ว จึงปลีกวิเวกออกจากความวุ่นวายในเมือง ไปอยู่จำพรรษาที่ปราสาทแก้วที่ท่านเนรมิตขึ้น ใต้สะดือทะเล หรือทะเลหลวง ท่านอยู่เป็นสุขด้วยฌานสมาบัติ

ในสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช มีพระราชศรัทธาในพระพุทธศาสนาเป็นชีวิตจิตใจ ทุ่มเทเสียสละพระราชทรัพย์สร้างพระเจดีย์สถูป ๘๔,๐๐๑ องค์ เพื่อถวายเป็นพุทธบูชา โดยจะอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุเข้าบรรจุในพระเจดีย์สถูปพร้อมทั้งจัดงานมหกรรมเฉลิมฉลอง ๗ ปี ๗ เดือน ๗ วัน ได้พระอุปคุตตเถระผู้มีอิทธิฤทธิ์เปิดสถูปที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุได้ และปราบพญามารให้ยอมสงบราบคาบลงได้ จนงานมหกรรมฉลองพระเจดีย์สถูปสำเร็จลงด้วยความเรียบร้อยทุกประการ

รายละเอียดของประวัติพระอุปคุตตเถระ ให้อ่านในหนังสือ

เล่มนี้ ซึ่งอาจารย์จำเนียร ทรงฤกษ์ ได้รวบรวมและเรียบเรียงไว้ อ่านแล้วเข้าใจง่าย คุณโยมประสพ คุณโยมเกศนี จิรวัฒน์วงศ์ มีศรัทธารับเป็นเจ้าภาพพิมพ์ถวายวัดพระธาตุพนม วรมหาวิหาร

ในงานเทศกาลนมัสการพระธาตุพนมทุกปี จะมีพิธีแห่พระอุปคุตตเถระ จากริมแม่น้ำโขงสู่วัดพระธาตุพนม ระยะทาง ๕๐๐ เมตร เริ่มวันขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๓ เวลา ๐๙.๐๐ น. เป็นต้นไป จนกลายเป็นประเพณีใหญ่ไประดับชาติ และรู้กันไปทั่วโลก เพื่ออำนวยความสะดวกในการบำเพ็ญบุญกุศลแก่พุทธศาสนิกชนที่ไปนมัสการพระธาตุพนม ให้เกิดความสงบเรียบร้อยดีงาม

คุณโยมประสพ คุณโยมเกศนี จิรวัฒน์วงศ์ พร้อมครอบครัว ญาติพี่น้อง เป็นผู้มีศรัทธาแน่วแน่ในองค์พระธาตุพนม ให้การอุปถัมภ์บำรุงการศึกษา ภัตตาหารพระภิกษุ-สามเณร และบริจาคทรัพย์สนับสนุนกิจการของวัดหลายแห่ง โดยเฉพาะวัดพระธาตุพนม อาทิ

๑, เป็นเจ้าภาพ หล่อรูปเหมือนพระอรหันตสาวกสำคัญ ๒ องค์ คือ พระมหากัสสปเถระ และพระอุปคุตตเถระ เพื่อประดิษฐานไว้ที่ลานพระธาตุพนม ด้านทิศตะวันออก

๒, หล่อรูปเหมือนพระอุปคุตตเถระ ๓ องค์ หล่อด้วยสำริด นาก เงิน หน้าตัก ๙ นิ้ว ถวายวัดพระธาตุพนม เพื่อนำออกแห่ในงานเทศกาลนมัสการพระธาตุพนมประจำปี

๓, บริจาคทรัพย์สร้างกระจกลายทองประตู หน้าต่างศาลาเฉลิมพระเกียรติ วัดพระธาตุพนมทั้งหมด

๔, เป็นเจ้าภาพพิมพ์หนังสือประวัติพระธาตุพนม ทั้งฉบับภาษา

ไทย และฉบับภาษาอังกฤษ อย่างละ ๒,๖๐๐ เล่ม รวม ๕,๒๐๐ เล่ม

๕. ได้พิมพ์หนังสือประวัติพระธาตุพนม ฉบับปรับปรุงจำนวน ๒,๖๐๐ เล่ม ถวายวัดพระธาตุพนม

๖. ได้พิมพ์หนังสือใต้ร่มเงาพระธาตุพนม จำนวน ๒,๖๐๐ เล่ม ถวายเป็นอาจริยบูชา แด่พระเทพวรมุนี เนื่องในวันครบ ๖ รอบ ๗๒ ปี

๗. ได้พิมพ์หนังสือ คติธรรมนำชีวิต ๒,๖๐๐ เล่ม

๘. DVD พระธรรมเทศนา ของพระเทพวรมุนี ๒,๖๐๐ แผ่น

๙. MP3 กลอนลำประวัติพระเทพวรมุนี ๒,๖๐๐ แผ่น

และอื่น ๆ อีกเป็นจำนวนมาก

ในปี ๒๕๕๖ คุณโยมมีความประสงค์จะพิมพ์ประวัติพระอุปคุตตเถระ เพื่อเผยแผ่เกียรติคุณของพระอุปคุตตเถระให้ขจรกระจายไป และขอให้ข้าพเจ้าเขียนคำปรารภ เพื่อนำลงในหนังสือประวัติ ข้าพเจ้ายินดีเป็นอย่างยิ่ง ขออนุโมทนามา ณ ที่นี้ด้วย

พระเทพวรมุนี

(พระเทพวรมุนี)

เจ้าอาวาสวัดพระธาตุพนม, เจ้าคณะจังหวัดนครพนม

สดุดีพระธาตุพนม

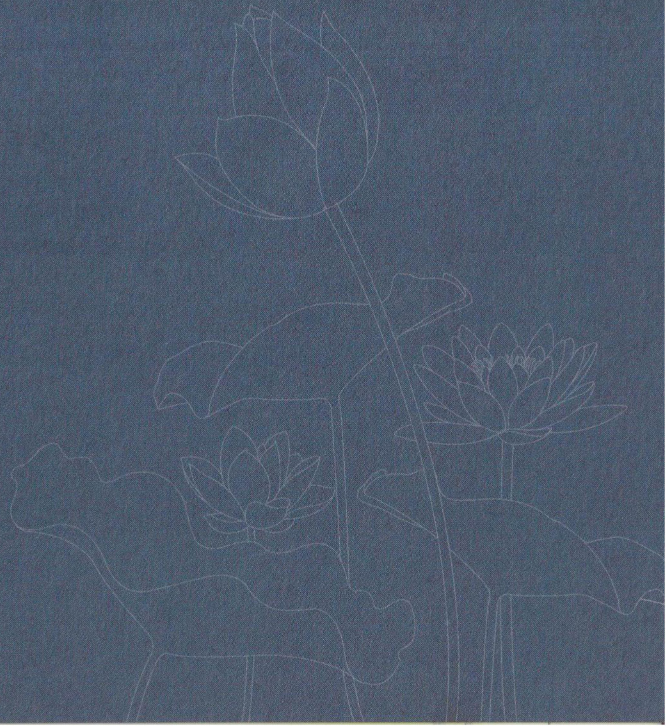
พระธาตุพนมนี้ เป็นเจดีย์อันอุดม
ทั้งเป็นที่นิยม ของปวงชนแต่เดิมมา
สร้างไว้แต่คราวที่ องค์มุนีศาสดา
ดับสิ้นสังขารา เสด็จเข้าสู่นิพพาน
ประมาณได้แปดปี ปรากฏมีในตำนาน
ว่ามีผู้เชี่ยวชาญ ขีณาสพศิษย์พระองค์
นามว่ากัสสปะ ผู้ไม่ละจากธุดงค์
ท่านนั้นมีประสงค์ ให้พระธาตุรุ่งเรืองนาน
จึงนำเอาพระธาตุ ของพระศาสดาจารย์
พร้อมทั้งผู้เชี่ยวชาญ อรหันต์ห้าร้อยองค์
เหาะมาทางอากาศ ตามวิสาคดุจดังหงส์
มาถึงกีรีเสิง สู่ภาคพื้นดั่งใจจง
จึงได้ไปปรึกษา ชวนพญาห้าพระองค์
เมื่อได้พูดตกลง แล้วก็เริ่มก่ออุโมงค์
เสร็จแล้วจึงนำเอา ธาตุหัวอกพุทธองค์
ใส่ไว้ในอุโมงค์ แล้วปิดไว้แต่นั้นมา
ครั้งนั้นนครศรี โคตรบูรณ์ยังรุ่งเรือง
เป็นเมืองที่ลือเลื่อง เจริญเรืองเป็นศักดิ์ศรี
ได้ฝากของดีไว้ พวกเราได้เป็นโชคดี
ควรเราจะเปรมปรีดิ์ ชูเชิดไว้ให้ดีเทอญ

ประพันธ์โดย

พระเทพวรมุนี

ประวัติพระอุปคุตตเถระ

จำเนียร ทรงฤกษ์

ที่ สพ ๐๒๐๔.๑/๙๕

วัดพระธาตุพนม วรมหาวิหาร
อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม
๔๘๑๑๐

๓ มกราคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขออนุญาตพิมพ์ประวัติพระอุปคุตตเถระ

เจริญพร อาจารย์จำเนียร ทองฤกษ์

ด้วยคุณโยมเกศินี คุณโยมประสพ จิรวัฒน์วงศ์ ได้เป็นเจ้าภาพหล่อรูปเหมือนพระอุปคุตตเถระ ๓ องค์ด้วยสำริด นาก เงิน หน้าตัก ๙ นิ้ว เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เพื่อถวายวัดพระธาตุพนม วรมหาวิหาร อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม เพื่อแห่ในงานเทศกาลนมัสการพระธาตุพนม ประจำปี งานปีนี้จะมีขึ้นระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ตรงกับวันขึ้น ๙ ค่ำ เดือน ๓ และคุณโยมมีศรัทธาประสงค์จะพิมพ์ประวัติพระอุปคุตตเถระ ที่อาจารย์ได้รวบรวม และเรียบเรียงไว้ แจกเป็นธรรมบรรณาการในงานดังกล่าว เพื่อเผยแพร่เกียรติคุณของพระเถระให้ปรากฏทั่วไป

จึงเจริญพรมาเพื่อขออนุญาต และหวังจักได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ ขอขอบคุณอนุโมทนามา ณ ที่นี้เป็นอย่างยิ่ง.

ขอเจริญพร

พระเทพวรมุนี

(พระเทพวรมุนี)
เจ้าอาวาสวัดพระธาตุพนม วรมหาวิหาร

ขอนมัสการพระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณหลวงพ่อพระเทพวรมุนี ที่เคารพยิ่ง

กระผมรู้สึกปลาบปลื้มใจที่ได้รับเกียรติร่วมบุญเพื่อเผยแผ่ธรรมทาน กระผมยินดีอนุญาตด้วยความเต็มใจเป็นอย่างยิ่ง และขออนุโมทนาในกุศลเจตนาครั้งนี้ด้วย

ด้วยความเคารพยิ่ง

๗ มกราคม ๒๕๕๖

แบบหุ่นปั้นพระอุปคุตต์ที่ใช้เป็นต้นแบบในการหล่อ

พระอุปคุตตเถระ

พระอุปคุตตเถระ ผู้เป็นพระอรหันตสาวกที่ทรงมหิทธานุภาพ ชอบความวิเวกวังเวงและอยู่ตามลำพังผู้เดียว ไม่ชอบเกี่ยวข้องกับผู้อื่น ชีวประวัติของท่านมีปรากฏขึ้นตอนหลังพุทธปรินิพพานแล้วประมาณ พ.ศ. ๒๑๘

ก่อนที่จะทราบชีวประวัติของท่าน ก็ขอทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องชื่อของท่านเสียก่อน เพราะว่าชื่อของพระเถระองค์นี้ นอกจากจะเรียกว่า "พระอุปคุตตเถระ" แล้ว ยังมีชื่อเรียกเป็นอย่างอื่นอีก เช่น

"พระเถรอุปคุตต์" ชื่อนี้เรียกเป็นภาษาชาวบ้าน โดยนำเอาคำว่า "เถระ" อันเป็นสัญลักษณ์ที่ชี้บอกถึง "ความมั่นคง" ในพระธรรมวินัย หรือบวชพระครองเพศสมณะมาแล้วตั้งแต่ ๑๐ พรรษาขึ้นไป มานำหน้าชื่อของท่านดังที่เรียกพระมาลัยเถระว่า "พระเถรมาลัย" เป็นต้น

"พระนาคอุปคุตต์" ชื่อนี้ใช้เรียกเพื่อกันมิให้ซ้ำกับชื่อของพระเถระองค์อื่น และมีความหมายว่า พระอุปคุตต์ผู้ประเสริฐ

"พระกีสนาคอุปคุตต์" ชื่อนี้เป็นชื่อเต็มที่เรียกตามนิมิตหมายแห่งร่างกายของท่าน คือ ท่านเป็นผู้มีร่างกายซูบผอม (กีสะ แปลว่า ผอมหรือบาง)

ส่วนอีกชื่อหนึ่ง ได้เป็นที่รู้จักกันดีในหมู่ของพวกนักเลงพระ คือ **"พระบัวเข็ม"** หรือ **"หลวงพ่อบัวเข็ม"** ชื่อนี้เรียกกันเป็นภาษาไทย และเหตุที่เรียกอย่างนี้ เพราะว่ามีใบบัวคลุมศีรษะและมีเข็มปักอยู่ตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกายของท่าน

แต่ชื่อของท่านที่ใช้เรียกกันอยู่โดยทั่วไป ทั้งนิยมเรียกเพียงสั้น ๆ ว่า **"พระอุปคุตต์"** เป็นศัพท์ทางภาษาบาลี หรือ **"พระอุปคุปต์"** เป็นภาษาสันสกฤต โดย ทั้งสองชื่อมีความหมายว่า **"ผู้มีความคุ้มครองมั่นคง"**

ในตอนนี้จะขอนำชีวประวัติของพระอุปคุตตเถระผู้จะทำหน้าที่ปราบพระยามาร มากล่าวไว้ในที่นี้ เพื่อให้ท่านผู้อ่านได้ทราบว่าท่านมีประวัติความเป็นมาอย่างไร ตามที่มีอยู่ในคัมภีร์อโศกอวทานความว่า

พระอุปคุตตเถระเกิดขึ้นในตระกูลพาณิช ณ เมืองมถุรา อันเป็นเมืองที่ตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำยมุนา ท่านมีพี่น้องร่วมครรภ์มารดาเดียวกัน ๓ คน คือท่านมีพี่ชาย ๒ คน รวมทั้งตัวท่านด้วยก็เป็น ๓ คน

บิดาของท่านเป็นพ่อค้าเครื่องหอม เดิมบิดาของท่านได้ให้สัญญากับพระสาณวาสีเถระ (หรือเรียกว่าพระสาณสัมภูตะ) ไว้ว่า ถ้าตนมีลูกเป็นชายก็จะให้บรรพชาอุปสมบทในพระพุทธศาสนา

ครั้นกาลต่อมา ภรรยาของนายพาณิชคลอดลูกคนแรกเป็นชาย นายพาณิชก็ไม่ยอมถวายแก่พระสาณวาสีเถระ โดยพูดอ้างว่าจะต้องเอาไว้ช่วยดูแลทรัพย์สินในเรือน และพูดผัดเพี้ยนว่า "เมื่อมีลูกชายคนที่ ๒ จะถวายแทน" แต่พอภรรยาคลอดลูกชายคนที่ ๒ นายพาณิชบิดาก็ได้พูดบิดเบือนอีกว่า "จะต้องเอาไว้สำหรับวิ่งเต้นเก็บ

หนี้สินเขาตามหัวเมือง ขอให้รอไว้มีลูกชายคนที่ ๓ เถอะขอรับ กระผมจะต้องถวายเข้าไปบรรพชาอุปสมบทอย่างแน่นอน”

ครั้นอยู่ต่อมา ภรรยาของนายพาณิชก็คลอดลูกชายคนที่ ๓ และปรากฏว่าเป็นผู้มีบุคลิกลักษณะที่งดงามยิ่งนัก บิดาจึงตั้งชื่อว่า “อุปคุตต์” แต่นายพาณิชผู้เป็นบิดาก็แกล้งกระทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้กับสัญญาที่ตนให้ไว้แก่พระสาณวาสีเถระนั้น

ฝ่ายพระสาณวาสีเถระพินิจพิจารณาดูเหตุผลแล้วเห็นว่า ยังไม่ถึงเวลาอันสมควร จึงนิ่งรอเวลาไว้ก่อน และก็ไม่ไปทวงถามถึงสัญญากับนายพาณิชเลย รออยู่จนกระทั่งอุปคุตต์เจริญวัยใหญ่เป็นหนุ่ม บิดาจึงให้ช่วยเป็นผู้ดูแลขายเครื่องหอมที่ร้านในตลาด

เหตุการณ์ที่เป็นนิมิตดีได้เกิดขึ้น นับตั้งแต่อุปคุตต์มาอยู่ที่ร้านค้าขายแห่งนี้ปรากฏว่าเครื่องหอมขายดีเป็นเทน้ำเทท่า เพราะมีผู้คนมาซื้อกันไม่ขาดสาย

อยู่มาวันหนึ่ง พระสาณวาสีเถระได้แวะเข้าไปในร้านที่อุปคุตต์ขายของ และได้กล่าวสนทนาเกี่ยวกับธรรมะกับอุปคุตต์

อุปคุตต์ฟังธรรมมีกถาของพระเถระแล้วเกิดสังเวช คือความรู้สึกเศร้าสลดใจ และมีดวงตาเห็นธรรม หรือที่เรียกว่าได้บรรลุโสดาปัตติผล เป็นพระอริยบุคคลชั้นที่ ๑ (ที่มี ๔ ชั้น) เรียกผู้บรรลุพระอริยธรรมชั้นนี้ว่า พระโสดาบัน (ผู้ถึงกระแสธรรมหรือกระแสพระนิพพาน)

พระสาณวาสีเถระพิจารณาเห็นว่า ควรจะไปทวงสัญญากับนายพาณิชได้แล้วจึงไปหานายพาณิชเอ่ยทวงถามถึงสัญญาที่ได้เคยให้ไว้ว่า “ไหนว่าจะถวายลูกชายคนที่ ๓ แก่อาตมาเพื่อให้บรรพชาอย่างไรล่ะ”

นายพาณิชถูกทวงถามเช่นนี้ก็อับจนปัญญา ไม่อาจหาวิธีพูดบ่ายเบี่ยงหลีกเลี่ยงได้อีก จึงตัดสินใจอนุญาตแก่อุปคุตต์ให้ออกบวชได้

นับตั้งแต่อุปสมบทแล้ว ท่านพระอุปคุตต์ก็ตั้งใจบำเพ็ญเพียรวิปัสสนา

กรรมฐานมาโดยลำดับ แล้วได้บรรลุพระอรหัตผล เป็นพระอรหันต์ (ผู้ไกลจากข้าศึก คือกิเลส หรือผู้ไม่มีกิเลส) คือ พระอริยบุคคลชั้นสูงสุดในพระพุทธศาสนา และต่อมา ได้เป็นพระอาจารย์สั่งสอนสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ทั้งเป็นผู้มีชื่อเสียง โด่งดังมากที่สุด

ในคัมภีร์อโศกอวทานกล่าวว่า ท่านมีพระอรหันต์ผู้เป็นศิษย์อยู่ถึง ๑๘,๐๐๐ องค์ สำนักของท่านตั้งอยู่ ณ **"วัดนตภัติการาม ภูเขาอุรุมนท์"** ชื่อเสียงในด้านความรู้ดีและความสามารถของท่านแพร่สะพัดไปจนทราบถึงพระกรรณของพระเจ้าอโศกมหาราช พระองค์จึงเสด็จไปอาราธนามายังเมืองปาฏลีบุตร แต่ว่าพระอุปคุตตเถระทราบเรื่องล่วงหน้าเสียก่อน จึงได้รีบลงเรือเดินทางมาที่เมืองปาฏลีบุตร

ฝ่ายพระเจ้าอโศกมหาราชทรงทราบเรื่อง จึงโปรดให้ตั้งพิธีต้อนรับพระอุปคุตตเถระ ทั้งเสด็จออกรับด้วยพระองค์เอง เป็นระยะทางห่างจากเมืองปาฏลีบุตรประมาณ ๒ โยชน์

สมัยต่อมา พระอุปคุตตเถระได้เป็นผู้นำเสด็จกองทัพธรรมยาตรา ของพระเจ้าอโศกมหาราช ไปนมัสการพุทธปูชนียสถาน อีกทั้งถวายคำอธิบายเกี่ยวกับพระประวัติของสถานที่แต่ละแห่งนั้น ๆ ด้วย

ส่วนชีวประวัติของพระอุปคุตตเถระ ที่ปรากฏอยู่ในคัมภีร์ปฐมสมโพธิกถา พระนิพนธ์ในสมเด็จฯ กรมพระปรมานุชิตชิโนรส มีข้อความที่แตกต่างจากคัมภีร์อโศกอวทานเกี่ยวกับเรื่องกิตติคุณ คือ คุณที่เลื่องลือในทางความดี ความรู้ ความสามารถ ตลอดทั้งอิทธิฤทธิ์และการเดินทางมายังเมืองปาฏลีบุตรว่า

การที่พระอุปคุตตเถระจะมีชื่อเสียงขจรไป จนเป็นที่รู้จักกันทั่วทั้งในหมู่ชนที่เป็นพุทธบริษัทและบุคคลนอกพระพุทธศาสนา ก็ในครั้งที่ **พระเจ้าอโศกมหาราช** มีพระราชกระแสรับสั่งให้สร้างพระสถูปเจดีย์ขึ้น ๘๔,๐๐๐ องค์ และสร้างพุทธวิหารทั่วไปในชมพูทวีปเสร็จเรียบร้อยแล้ว

กาลต่อมา พระเจ้าอโศกมหาราชทรงมีพระราชประสงค์จะทรงกระทำมหกรรมคือการฉลอง หรือการบูชาใหญ่พระสถูปเจดีย์ทั้ง ๘๔,๐๐๐ องค์ ในทุก ๆ พระนครทั่วสกลชมพูทวีปกับทั้งพระมหาสถูปนั้นด้วย จึงทรงพระดำริว่า "เราจะกระทำการฉลองพระสถูปเจดีย์ทั้งหลาย ทั้งจะกระทำมหาสักการบูชาให้ครบกำหนด ๗ ปี ๗ เดือน ๗ วัน จึงจะสมควรกับศรัทธาปสาทะ (ความเชื่อและความเลื่อมใส) ของเราทำอย่างไร จึงจักไม่มีอันตรายในการบำเพ็ญกุศลครั้งนี้ จะมีอุบายวิธีการใดบ้างที่จะช่วยป้องกันอันตรายได้ ทางที่ดีเราควรจะไปถามเหตุผลกับพระอริยสงฆ์" เมื่อทรงพระดำริดังนี้แล้ว ได้เสด็จไปพระวิหารพร้อมด้วยหมู่อำมาตย์ ทรงนมัสการพระภิกษุสงฆ์ทั้งปวง แล้วประทับ ณ สถานที่อันสมควร จึงตรัสกับพระโมคคัลลีบุตรติสสเถระว่า "ข้าแต่พระคุณเจ้าผู้เจริญ พระคุณเจ้าจงช่วยค้นหาพระภิกษุผู้มีมหิทธานุภาพ (อำนาจแห่งฤทธิ์มาก) มาเพื่อป้องกันอันตรายในงานมหกรรมคือการบูชา เพื่อฉลองพระสถูปเจดีย์ของโยม ที่จะจัดให้มีขึ้นถึง ๗ ปี ๗ เดือน ๗ วัน ในครั้งนี้ให้แก่โยมด้วยเถิด"

ครั้นพระภิกษุสงฆ์ทั้งปวง มีพระโมคคัลลีบุตรติสสเถระเป็นประธานจึงได้ใช้ให้พระภิกษุ ๒ รูป ผู้ได้อภิญญาสมาบัติไปนิมนต์พระอุปคุตตเถระมาในสังฆสมาคมนี้ตามสังฆมติ (ความเห็นของสงฆ์)

วันต่อมา พระเจ้าอโศกมหาราชเสด็จมาที่พระอาราม ทรงนมัสการพระภิกษุสงฆ์ แล้วตรัสถามว่า "โยมได้ขอพระภิกษุไว้รูปหนึ่งที่เป็นผู้มีฤทธิ์สามารถป้องกันอันตรายในการกระทำบุญนั้นได้หรือยัง"

พระโมคคัลลีบุตรติสสเถระ ผู้เป็นประธานแห่งสงฆ์ทั้งปวงถวายพระพรว่า "ขอถวายพระพรบรมบพิตร พระราชสมภาร ผู้ทรงคุณอันประเสริฐ พระภิกษุสงฆ์ทั้งปวงหาพระภิกษุได้แล้ว พระภิกษุรูปนั้นเป็นนักปราชญ์มีความเฉลียวฉลาดรอบรู้ในพระธรรมวินัยอันเป็นพุทโธวาทคือคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ทั้งสมบูรณ์ด้วยศีลาจารวัตร และมีมหิทธิฤทธิ์ (อำนาจศักดิ์สิทธิ์มาก) เลิศล้น จักสามารถป้องกันอันตราย

จากหมู่มาร ที่จะมากระทำอันตรายในการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลในครั้งนี้ได้ และจะช่วยให้การทรงบำเพ็ญพระราชกุศลของพระมหาบพิตรสำเร็จลงได้โดยความเรียบร้อยเป็นอันดี ขอถวายพระพร”

ครั้นพระเจ้าอโศกมหาราชได้พระอุปคุตตเถระผู้มีฤทธานุภาพมาช่วยป้องกันอันตรายจากพระยามารให้แล้ว ทรงมีพระทัยปรารถนาจะกระทำอธิสักการบูชาและมหามหกรรม คือการฉลองใหญ่พระมหาสถูปเจดีย์ที่ทรงสร้างไว้ ณ ริมฝั่งแม่น้ำคงคาและพระวิหารตลอดกระทั่งพระมหาเจดีย์ทั้งหลาย

พอถึงวันอันเป็นกำหนดการงานฉลอง พระเจ้าอโศกมหาราชเสด็จพร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์ มหาเสนาบดี อำมาตย์ทั้งหลาย เศรษฐี พราหมณ์ และประชาชน ทุกหมู่เหล่าล้วนประดับตกแต่งร่างกายด้วยสรรพาภรณ์ (เครื่องประดับตกแต่งร่างกายทั้งปวง) อันวิจิตรตระการตา มีมือถือเครื่องปูชนียภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น ดอกไม้ธูปเทียนของหอม เป็นต้น แล้วยังมีคณะดุริยางค์ดนตรีนานาชนิด ได้มาร่วมประชุมกันประโคมเสียงดังสนั่นหวั่นไหว ณ ลานพระมหาสถูปเจดีย์นั้น

ขบวนเสด็จของพระเจ้าอโศกมหาราช คล้ายกับขบวนเสด็จของพระอินทร์ที่ห้อมล้อมด้วยเทพบริษัท เสด็จมาที่ลานพระจุฬามณีเจดียสถานฉะนั้น

พระเจ้าอโศกมหาราชตรัสสั่งให้กระทำสถานที่บริเวณรอบ ๆ พระมหาเจดีย์นั้น เป็นที่กว้างประมาณครึ่งโยชน์และตามริมฝั่งแม่น้ำคงคา ให้จุดประทีปเป็นอเนกอนันต์นับไม่ถ้วน จนทำให้บริเวณนั้นโชติช่วง มองดูแล้วสว่างเหมือนกลางวัน

ฝ่ายพระภิกษุสงฆ์เป็นจำนวนมากมาย มีพระโมคคัลลีบุตรติสสเถระ เป็นต้น ได้พากันมาสันนิบาต คือ ประชุมพร้อมกันในพระอารามนั้น เพื่อจะนมัสการพระมหาเจดีย์

ในขณะนั้น พระยาวสวัตดีมาร (ผู้ยังสัตว์ให้อยู่ในอำนาจ) ผู้มีใจบาปหยาบช้า (อุปมาดั่งคนชั่วไม่รู้จักความดี) รู้ว่าพระเจ้าอโศกมหาราชจะทรงกระทำมหาสักการบูชา

และการฉลองพระมหาสถูปเจดีย์กับพระอารามเป็นงานมโหฬาร ก็มีจิตคิดริษยาโดยคิดที่จะมาขัดขวางทำลายล้างพิธีกรรมการกุศลทั้งหลายนั้น จึงรีบลงมาจากสวรรค์ชั้นปรนิมมิตวสวัตดีในเทวโลก ครั้นแล้วได้แสดงอิทธิฤทธิ์บันดาลให้ท้องฟ้ามีลักษณะมืดมัว ดั่งบอกเหตุล่วงหน้าว่า จะเกิดลมพายุใหญ่ ต่อจากนั้นก็บันดาลให้เป็นลมพายุใหญ่พัดมาแต่ไกล ต้องการจะดับประทีปทั้งหลายเหล่านั้น เพื่อกระทำอันตรายต่อการกระทำการสักการบูชาพระมหาสถูปเจดีย์

ส่วนพระอุปคุตตเถระ ผู้รับหน้าที่ป้องกันอันตรายในงานมหกรรมนั้น ได้พิจารณาดูเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยรวดเร็วผิดปรกติเช่นนั้น คาดว่าจะเป็นเหตุการณ์ที่ร้ายแรง พลันเข้าสมาบัติและรู้แน่ชัดว่าพระยามารเริ่มทำลายการบำเพ็ญกุศล จึงใช้อิทธิฤทธิ์ด้วยอธิษฐานานุภาพ (อำนาจที่ตั้งใจปรารถนา) ปัดเป่าให้พายุใหญ่ของพระยามารนั้นอันตรธานหายไป

พระยาวสวัตดีมารเมื่อบันดาลพายุใหญ่ที่ร้ายแรงเพื่อทำลายพิธีนั้นไม่ได้ผลก็โกรธแค้นมากขึ้นอีก จึงบันดาลให้ห่าฝนทรายกรดอันรุ่งโรจน์ดุจเพลิงตกลงมาแต่พระอุปคุตตเถระก็ใช้อธิษฐานอิทธิฤทธิ์หอบเอาห่าฝนทรายกรดไปทิ้งเสียนอกขอบจักรวาล

ลำดับนั้น พระยามารได้บันดาลฤทธิ์ให้เป็นเมล็ดฝนกรวดกรด ห่าฝนก้อนศิลา ห่าฝนถ่านเพลิง ห่าฝนลมกรด ห่าฝนน้ำกรด ห่าฝนอาวุธต่าง ๆ ห่าฝนเถ้ารึง (กองเถ้าที่ไม่มีถ่านไฟ แต่ยังมีความร้อนระอุอยู่) ห่าฝนเปือกตมให้ตกลงมาเป็นลำดับ ทั้งยังบันดาลให้เกิดมืดมิดที่น่ากลัวทั่วไปขึ้นอีก

พระมหาเถระก็อธิษฐานอิทธิปาฏิหาริย์หอบเอาห่าฝนเหล่านั้น และความมืดมิดของพระยามารไปทิ้งเสียนอกขอบจักรวาล

พระยามารเมื่อบันดาลอิทธิฤทธิ์หลายประการแล้ว แต่ต้องพ่ายแพ้แก่พระมหาเถระมาโดยตลอด ยิ่งมีความโกรธแค้นจัด หวังจะเอาชนะให้ได้ จึงเนรมิตร่างกายเป็น

สัตว์ดุร้ายต่าง ๆ เช่น เป็นโคใหญ่วิ่งไปจะชนทวีปทั้งสิ้นให้พินาศ

พระมหาเถระก็เนรมิตร่างกายเป็นรูปพยัคฆ์ใหญ่ วิ่งไล่ไปจะจับโค ๆ นั้นตกใจกลัว จึงส่งเสียงร้องพิลึกน่าสะพรึงกลัว

ในมหาสมาคมนั้น คฤหัสถ์ทั้งหลายที่มีพระเจ้าอโศกมหาราช เป็นต้น และบรรพชิตทั้งปวงก็ได้เห็นทั่วหน้ากัน ตอนที่สัตว์ทั้ง ๒ ต่อสู้กันเป็นสามารถ เวลาที่โคนั้นล้มลงถึงความพ่ายแพ้ ร่างก็กลับกลายเป็นรูปพญานาค มีเศียร ๗ เศียร ตรงเข้าคาบเอากายพยัคฆ์ใหญ่ ๆ ก็กลับกลายร่างเป็นพญาครุฑ แล้วคาบศีรษะของพญานาคลากไปมาจนถึงความปราชัย

พระยามารรีบแปลงร่างจากพญานาคมาเป็นยักษ์ใหญ่ตัวโตมาก ทั้งหน้าตาก็พิลึกน่ากลัวยิ่งนัก มือถือตะบองทองแดงอันใหญ่เท่าลำตาล กวัดแกว่งเข้าประหัตประหารพญาครุฑทันที

พระมหาเถระจึงแปลงร่างจากพญาครุฑมาเป็นรูปยักษ์ ที่ใหญ่ขึ้นไปกว่ายักษ์พระยามารนั้น ๒ เท่า มือทั้ง ๒ ถือตะบองอันลุกเป็นเปลวไฟ กวัดแกว่งอยู่ข้างละหนึ่งอัน แล้วตรงเข้าตีที่ศีรษะของยักษ์พระยามาร

พระยามารโดนตีก็สะดุ้งตกใจกลัว จึงคิดว่า “เราเนรมิตเป็นรูปร่างอย่างใด ๆ สมณะองค์นี้ก็เนรมิตเป็นรูปร่างอย่างนั้น ๆ ให้ยิ่งใหญ่ขึ้นไปอีกเป็น ๒ เท่า เราจะกระทำประการใดดีหนอ เห็นทีจะต้องพ่ายแพ้แก่สมณะองค์นี้อย่างแน่นอน จึงตัดสินใจแสดงตัวให้ปรากฏเป็นรูปพระยาวสวัตดีมาร ยืนอยู่ตรงหน้าของพระมหาเถระ

พระอุปคุตตเถระได้คิดค้นหาวิธีการที่จะปราบพระยามารว่า เราจะกระทำให้ยักษ์ตนนี้สิ้นฤทธิ์สิ้นความคิดและหมดอุบายที่จะปลดเปลื้องและแก้ไขได้ เมื่อพระมหาเถระคิดหาวิธีการได้แล้ว ก็แปลงกายจากรูปยักษ์กลับมาเป็นพระมหาเถระอย่างเดิม และได้เนรมิตสุนัขเน่ามีกลิ่นเหม็นคลุ้งที่สุด ทั้งเต็มด้วยหมู่หนอนมองดูแล้วน่าขยะแขยง แล้วเอาผูกติดไว้ที่คอของพระยามาร พร้อมกับอธิษฐาน

จิตว่า "ไม่ว่าบุคคลผู้ใดผู้หนึ่ง หรือจะเป็นเทพยดาหรือพรหม เป็นต้น ก็ตามที ขออย่าสามารถที่จะปลดเปลื้องหรือแก้ออกได้" แล้วกล่าวกับพระยาวสวัตดีมารว่า "ดูก่อนมารผู้ใจบาป ท่านจงไปจากที่นี้ได้แล้ว"

พระยาวสวัตดีมารผู้มีซากสุนัขเน่าผูกติดคออยู่ โดยที่ตัวเองไม่สามารถจะปลดเปลื้องออกได้ จะหาวิธีการแก้ไขอย่างไรก็สิ้นความคิด ทำให้มีจิตกลัดกลุ้มและอับอายแก่เทพยดาและมนุษย์ทั้งปวง ไม่รู้จะหนีไปที่ไหนให้พ้นได้ เมื่อหมดทางแก้ไข จึงเหาะขึ้นไปยังสำนักของท้าวจาตุมหาราชทั้ง ๔ คือ ท้าวธตรฐ ท้าววิรุฬหก ท้าววิรูปักข์ และท้าวกุเวร (หรือเวสวัณ) แล้วกล่าววิงวอนว่า "ข้าแต่ท้าวจตุโลกบาลมหาราช ขอจงช่วยปลดเปลื้องสุนัขเน่าตัวนี้ออกจากคอของข้าพเจ้าด้วยเถิด"

ท้าวจาตุมหาราชทั้ง ๔ จึงถามว่า "เหตุใดเล่า สุนัขเน่าจึงมาผูกติดอยู่ที่คอของท่านได้"

พระยาวสวัตดีมารกล่าวชี้แจงว่า "ข้าแต่ท้าวจตุโลกบาลมหาราช มีพระภิกษุองค์หนึ่งชื่อว่า พระอุปคุตตเถระ ท่านเอาสุนัขเน่ามาผูกติดคอของข้าพเจ้าไว้"

ท้าวจาตุมหาราชทั้ง ๔ พอได้ยินชื่อของพระอุปคุตตเถระแล้ว จึงกล่าวว่า "ข้าแต่พระยามาร พระเถระองค์นั้นท่านมีฤทธานุภาพมากยิ่งนัก เมื่อท่านเป็นผู้ผูกไว้ พวกข้าพเจ้าก็หมดความสามารถจะช่วยแก้สุนัขออกให้ได้"

เมื่อพระยามารไม่ได้รับความช่วยเหลือจากท้าวจาตุมหาราช จึงได้เหาะขึ้นไปสำนักของพระอินทร์ ท้าวสุยามา ท้าวสันดุสิต และท้าวสหัมบดีมหาพรหม กล่าวขอร้องอ้อนวอนให้ช่วยแก้มัดสุนัขเน่าออกจากคอของตนเหมือนดังที่กล่าววิงวอนท้าวจาตุมหาราชมาแล้วนั้น

เทวราชทั้งหลายและท้าวสหัมบดีมหาพรหมก็กล่าวกับพระยามารว่า "พวกเราไม่มีความสามารถที่จะแก้สุนัขเน่าออกได้ เพราะพระภิกษุองค์นั้นเป็นพระอรหันต์ผู้ได้อภิญญา (ความรู้ยิ่ง, ความรู้ขั้นสูง) ๖ ประการ เป็นพุทธสาวกผู้กอปรด้วย

'มหิทธิเดช' (อำนาจที่มีฤทธิ์มาก) พวกเราไม่อาจแก้พันธนาการของท่านได้ ท่านจงกลับไปที่สำนักของพระภิกษุองค์นั้นเถิด แล้วกล่าวขอร้องท่านด้วยวาจาอันสุภาพอ่อนหวาน ท่านจะช่วยแก้ออกให้เอง ส่วนผู้อื่นนั้นเกรงกลัวอานุภาพของท่าน ไม่มีใครกล้าที่จะแก้ออกให้ได้"

พระยาวสวัตดีมารฟังคำบอกเล่าของเทวราชทั้งหลายแล้ว เกิดรันทดท้อใจสิ้นความคิด หมดที่พึ่ง ไม่รู้จะไปหาใครให้ช่วยเหลือได้อีก จึงต้องจำใจกลับมาหาพระอุปคุตตเถระ พร้อมกับมีสุนัขเน่าผูกติดอยู่ที่คอสุดแสนจะอับอาย เข้าไปกราบแทบเท้าของพระอุปคุตตเถระ แล้วกล่าวรับสารภาพผิด และกล่าวอ้อนวอนด้วยถ้อยคำที่เป็นสุนทรียวจี (ถ้อยคำอันไพเราะอ่อนหวาน) นานาประการ พร้อมกับอาราธนาว่า "พระคุณเจ้าจงกรุณาช่วยปลดเปลื้องสุนัขเน่านี้ให้ด้วยเถิด พระคุณเจ้าเป็นผู้ชนะ ส่วนข้าพเจ้าเป็นผู้แพ้ จะไม่คิดต่อสู้กับพระคุณเจ้าอีกแล้ว"

พระอุปคุตตเถระพิจารณาเห็นเป็นโอกาสเหมาะที่ควรจะจับพระยาวสวัตดีมารมัดไว้ก่อน จนกว่างานมหกรรมของพระราชาจะเสร็จสิ้น จึงกล่าวว่า "ดูก่อนพระยามารท่านจงไปที่ภูเขานั้น"

พระยามารไม่รอชักช้า ได้ไปยังภูเขาตามที่พระอุปคุตตเถระบอกโดยทันที

พระอุปคุตตเถระได้ตามไปแก้เอาสุนัขเน่าออกให้ แต่เห็นว่าควรจะมัดพระยามารไว้ก่อน ท่านจึงแก้รัดประคดออกจากเอวของท่าน และอธิษฐานจิตให้รัดประคดนั้นยาวพอที่จะมัดพระยามารติดกับภูเขา แล้วจัดการผูกมัดรวบไว้กับภูเขาอย่างมั่นคงพร้อมกับบอกแก่พระยามารว่า "ดูก่อนพระยามารเอ๋ย ท่านจงอยู่ที่ภูเขานี้" รอจนกว่าพระเจ้าอโศกมหาราชจะทรงกระทำมหามหกรรม คือ สักการบูชาใหญ่พระมหาสถูปเจดีย์และพระอารามจนแล้วเสร็จ อาตมาจึงจะมาแก้มัดออกให้"

พระยาวสวัตดีมารจำต้องถูกผูกมัดติดกับภูเขาเป็นการประจานด้วยโทษฐานเป็นผู้มีใจบาป คอยขัดขวางและทำลายการกระทำความดีของผู้อื่น

ฝ่ายพระอุปคุตตเถระเมื่อจัดการกับพระยาวสวัตดีมารให้ยอมจำนนแล้ว ท่านก็ไปพักสำราญอิริยาบถอยู่อย่างผาสุก

งานมหกรรม คือ การฉลองพระมหาเจดีย์และพระอารามของพระเจ้าอโศกมหาราช เมื่อปราศจากพระยามารมาขัดขวาง จึงดำเนินไปอย่างราบรื่น จนกระทั่งครบกำหนด ๗ ปี ๗ เดือน ๗ วัน และสำเร็จลงโดยเรียบร้อยดีมาก เป็นที่พอใจของพุทธบริษัททุกถ้วนหน้า

เมื่องานฉลองเสร็จสิ้นแล้ว พระอุปคุตตเถระจึงไปยังภูเขาที่ผูกมัดพระยาวสวัตดีมารไว้ แต่ได้บังกายของท่านอยู่เบื้องหลัง เพื่อจะฟังว่า พระยามารจะกล่าวว่าอย่างไรบ้าง

ส่วนพระยาวสวัตดีมารนั้นได้ละพยศหมดความดุร้าย กลับหวนคิดถึงพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และกล่าวรำพันสรรเสริญขึ้นว่า “สมัยเมื่อพระพุทธองค์ประทับเหนือรัตนบัลลังก์ ณ ภายใต้ต้นพระศรีมหาโพธิ์ ข้าพระบาทไม่อาจจะอดกลั้นความโกรธไว้ได้ จึงขว้างจักรอันคมกล้าที่สามารถจะตัดวชิรบรรพต (ภูเขาเพชร) ให้ขาดไปได้ ราวกับตัดหน่อไม้ไผ่ ฉะนั้น พระพุทธองค์ทรงพิจารณาพระบารมี ๓๐ ประการ (ที่เป็นบารมี คือคุณธรรมที่ทำให้สมบูรณ์ อุปบารมี คือบารมีชั้นจวนสูงสุด และปรมัตถบารมี คือบารมีชั้นสูงสุด) มีทาน เป็นต้น และมีอุเบกขาเป็นที่สุด แล้วจักรนั้นได้พลันกลับกลายเป็นดอกไม้กั้นเป็นเพดานอยู่เบื้องบน ส่วนพวกพลบริวารได้พากันขว้างอาวุธต่าง ๆ ไปยังพระพุทธองค์ แล้วอาวุธเหล่านั้นก็กลับกลายเป็นพวงบุปผชาติตกลงยังพื้นดิน ในที่สุดข้าพระบาทต้องพ่ายแพ้” และพระยามารระลึกถึงพระพุทธคุณ แล้วกล่าวคาถา

ความว่า “พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงมีพระมหากรุณาธิคุณกระทำประโยชน์แก่สรรพสัตว์ และเป็นที่พึ่งของสัตว์ทั้งปวง ผู้หาที่พึ่งไม่ได้สิ้นกาลนานมาก พระพุทธองค์ทรงประเสริฐด้วยพระคุณไม่มีผู้เสมอ จงมาเป็นที่พึ่งของข้าพระบาทในบัดนี้

ในกาลก่อน ข้าพระบาทชื่อว่าวสวัตดี ได้กระทำอันตรายแก่พระองค์โดยวิธีการหลายหลากมากอย่าง พระองค์ก็ไม่ได้ทรงกระทำโทษตอบโต้แก่ข้าพระบาท แม้แต่เพียงน้อยก็ไม่เคยมี แต่กาลบัดนี้ พระสาวกของพระองค์ช่างไม่มีเมตตากรุณา ลงโทษหนักแก่ข้าพระบาทให้ได้รับทุกข์แสนสาหัสเห็นปานฉะนี้”

พระยาวสวัตดีมารผู้มีทุกข์โทมนัส ก็เอาเท้าทั้งสองถีบภูเขานั้นให้เกิดอาการหวั่นไหวต่าง ๆ ทั้งเบื้องบนทั้งเบื้องล่างราวกับจะทลายลงมาฉับพลัน แม้ภูเขาสิเนรุราชก็โอนเอนยอดหวั่นไหว ประดุจต้นไม้เมื่อต้องลมพายุ พื้นดินก็สะเทือนสะท้านดังสนั่น ดังเกิดแผ่นดินไหวใหญ่ และมหาสมุทรสาครก็เกิดเป็นระลอกกระฉอกกระฉ่อนเหมือนกับเกิดพายุใหญ่ ฉะนั้น แล้วพระยามารก็กลับมาระลึกถึงพระขันติธรรมของพระผู้มีพระภาคเจ้า และเปล่งอุทานว่า “ถ้าหากข้าพเจ้ามีกุศลได้สร้างสมไว้แล้ว ดังที่พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ทรงบำเพ็ญบุญบารมีไว้เพื่อการตรัสรู้ในอนาคตกาลฉันใด ขอข้าพเจ้าจงได้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบังเกิดขึ้นในโลกนี้ฉันนั้น เพื่อจะได้เป็นที่พึ่งแห่งสรรพสัตว์ และกระทำประโยชน์โปรดเวไนยสัตว์ (สัตว์ผู้ควรแนะนำสั่งสอนได้) ทั้งปวงในสากลโลก”

ขณะที่พระยามารเปล่งวาจาปรารถนาพุทธภูมิ คือปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้า พระอุปคุตตเถระจึงแสดงกายให้ปรากฏแล้วเดินเข้าไปแก้มัดออกให้ทันที และกล่าวกับพระยาวสวัตดีมารว่า “ดูก่อนพระยามาร ท่านจงอดโทษแก่อาตมาที่อาตมาได้ล่วงเกินท่าน อันประโยชน์ของท่าน คือความปรารถนาพุทธภูมินั้น อาตมาก็ให้บังเกิดได้แล้ว และอาตมาขอห้ามท่านว่า ท่านอย่ากระทำอันตรายในการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลของพระบรมกษัตริย์เลย และบัดนี้ ท่านได้ถือปฏิญาณที่จะตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในอนาคตกาล ตั้งแต่นี้เป็นต้นไป ทั้งตัวท่านจะได้เป็นปูชนียบุคคล คือ พระโพธิสัตว์ควรที่ชาวโลกทั้งหลายจะกระทำนมัสการบูชา”

ฝ่ายพระยาวสวัตดีมารจึงกล่าวต่อพระเถระว่า "พระคุณเจ้าผู้เป็นพุทธสาวก ช่างกระไร ไม่มีจิตใจกรุณาต่อข้าพเจ้าผู้เป็นมารบ้างเลย"

พระอุปคุตตเถระจึงกล่าวแสดงเหตุผลว่า "ดูก่อนพระยามาร อาตมากับท่านเป็นคู่ทรมานกัน เพราะเหตุนี้ จึงไม่มีกรุณา อาตมาลงโทษแก่ท่านก็เพื่อจะกระทำให้ท่านมีจิตยินดี ปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้า ทั้งตัวท่านก็เที่ยงแท้ที่จะได้ตรัสรู้เป็นพระสัพพัญญู และพระบรมศาสดาก็ได้ตรัสพยากรณ์ไว้ว่า 'อาตมานี้จะได้ทรมานพระยาวสวัตดีมารให้ละพยศ หมดความอหังการสิ้นความร้ายกาจในอนาคตกาล และพระยาวสวัตดีมารนั้นจะปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้าในภายภาคหน้า' ขอท่านจงตั้งใจละจิตบาปเสีย อย่าได้กระทำกรรมอันหยาบช้าต่อไปอีกเลย"

พระมหาเถระพอได้กล่าวเหตุผลต่าง ๆ ให้พระยามารได้ฟังแล้ว ก็มีความประสงค์จะให้พระยามารช่วยเนรมิตร่างกายของตนเป็นพระรูปของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้ได้ชมเป็นมิ่งขวัญตา จึงได้กล่าวขอร้องพระยาวสวัตดีมารว่า "ดูก่อนพระยามาร ท่านช่วยอนุเคราะห์แก่อาตมาสักครั้งหนึ่ง เนื่องจากพระบรมศาสดาได้เสด็จอุบัติขึ้นในโลก และเสด็จดับขันธปรินิพพานไปนานแล้ว อาตมาได้เห็นแต่พระธรรมวินัยของพระพุทธองค์ ไม่ทันได้เห็นพระวรกายของพระพุทธองค์ ขอท่านจงเนรมิตกายของท่านเป็นพระวรกายของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และพระอาการทั้งปวงพร้อมทั้งพระอัครสาวกทั้งสององค์ให้อาตมาได้เห็นกับตาด้วยเถิด"

พระยาวสวัตดีมารฟังคำขอร้องของพระอุปคุตตเถระแล้ว จึงกล่าวโดยมีข้อแม้ว่า "ข้าแต่พระคุณเจ้าผู้เจริญ ถ้าหากข้าพเจ้าเนรมิตกายเป็นพระรูปของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้เห็นประจักษ์กับตาแล้ว พระคุณเจ้าอย่าได้ถวายนมัสการข้าพเจ้าเป็นอันขาด"

พระอุปคุตตเถระกล่าวปฏิญาณว่า "อาตมาจะไม่ถวายนมัสการ จะเพียงแต่ขอชมเฉย ๆ เท่านั้น"

พระยาวสวัตดีมารจึงเข้าไปในไพรสณฑ์แห่งหนึ่ง เพื่อจะบันดาลอิทธิฤทธิ์ให้เป็นไปตามที่พระอุปคุตตเถระขอร้อง

พระอุปคุตตเถระจึงบอกให้พระภิกษุทั้งหลายมาประชุมกันมากโดยเร็วพลันอย่างน่าอัศจรรย์ ด้วยอำนาจฤทธิ์ของท่าน และพระภิกษุรูปใดต้องการจะเห็นพระบรมศาสดา พระภิกษุรูปนั้นก็ได้ถือธูปเทียนดอกไม้ของหอม เป็นต้น มาประชุมแวดล้อมพระอุปคุตตเถระแล้วกล่าวว่า "กระผมจะชมพระรูปของพระบรมศาสดา และจะกระทำสักการบูชา"

ในกาลนั้น พระยาวสวัตดีมารได้เนรมิตกายเป็นพระรูปของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อันประกอบด้วยพระมหาบุรุษลักษณะ ๓๒ ประการ และพระอนุพยัญชนะ ๘๐ ประการ ทั้งสว่างรุ่งเรืองด้วยพระฉัพพรรณรังสี[๑] คือ พระรัศมี ๖ ประการ มีพระอัครสาวกอยู่ทางเบื้องขวาเบื้องซ้าย พร้อมกับแวดล้อมด้วยพระอสีติมหาสาวก (สาวกใหญ่ ๘๐ องค์ ของพระพุทธเจ้า) เป็นสังฆบริวาร แสดงให้ปรากฏแก่มหาสันนิบาตบริษัททั้งปวง

อนึ่ง คำของอาจารย์บางท่านกล่าวไว้ว่า พระเจ้าอโศกมหาราชกับหมู่อำมาตย์และข้าราชบริพารได้เสด็จมาคอยชมอยู่ในสถานที่นั้นด้วย

ฝ่ายพระอุปคุตตเถระ เมื่อได้แลเห็นพระรูปของพระผู้มีพระภาคเจ้า พร้อมด้วยพระมหาสาวกทั้งหลายปรากฏขึ้นดังนั้น ก็บังเกิดขนลุกชูชันด้วยอำนาจของอจลศรัทธาปสาทะ คือ ความเชื่อและความเลื่อมใสอันไม่หวั่นไหว ทำให้ลืมคำปฏิญาณที่ให้ไว้แก่พระยามาร จึงก้มลงถวายอภิวาทพระรูปของพระผู้มีพระภาคเจ้าด้วย

---

[๑] ฉัพพรรณรังสี แสงสว่างที่พวยพุ่งออกจากจุดกลาง มี ๖ ประการ ๑. นีละ สีเขียวเหมือนดอกอัญชัน ๒. ปีตะ สีเหลืองเหมือนหรดาลทอง ๓. โลหิตะ สีแดงเหมือนตะวันอ่อน ๔. โอทาตะ สีขาวเหมือนแผ่นเงิน ๕. มัญเชฏฐะ สีหงสบาทเหมือนดอกเซ่งหรือหงอนไก่ ๖. ประภัสสร สีเลื่อมพรายเหมือนแก้วผลึก (แก้วหินสีขาวสลัว)

เบญจางคประดิษฐ์อย่างสนิทใจ และมหาชนทั้งหลายมีพระเจ้าอโศกมหาราชทรงเป็นองค์ประธาน ทรงกระทำนมัสการสักการบูชาโดยพร้อมเพรียงกัน

ในขณะนั้นพระยามารพลันบันดาลให้พระรูปของพระบรมศาสดาและพระสาวกทั้งหลายหายไป แล้วกลับกลายมาเป็นรูปพระยามารปรากฏขึ้นในที่ประชุมชนมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นองค์ประธาน และได้กล่าวต่อว่ากับพระอุปคุตตเถระว่า "ทำไมพระคุณเจ้าถึงถวายอภิวาทเล่า ข้าพเจ้าได้ตกลงสัญญากับพระคุณเจ้าแล้วมิใช่หรือ ว่าไม่ให้กระทำนมัสการ"

พระอุปคุตตเถระกล่าวตอบว่า "ดูก่อนพระยามาร อาตมาไม่ได้กราบไหว้ท่านหรอก แต่อาตมากระทำอภิวาทพระรูปของพระบรมศาสดาและพระมหาสาวกทั้งหลายต่างหาก"

จำเดิมแต่กาลที่พระยาวสวัตดีมาร ได้ตั้งความปรารถนาเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว จิตมีความอ่อนน้อมศรัทธาในพระพุทธศาสนา ไม่มีความหยาบช้าดุร้ายเหมือนแต่ก่อนนั้นเลย

พระอุปคุตตเถระพิจารณาเห็นความเป็นไปในทางตั้งใจดีของพระยามารแล้วจึงกล่าวกับพระยามารว่า "ท่านจงไปโดยความสุขสวัสดีเถิด"

พระยาวสวัตดีมารน้อมกายถวายนมัสการพระอุปคุตตเถระ แล้วลากลับยังเทวสถานปรนิมมิตวสวัตดีวิมานของตน

ชีวประวัติของพระอุปคุตตเถระผู้มีมหิทธิเดชานุภาพองค์นี้ ตามตำนานไม่กล่าวไว้ว่า ท่านดับขันธนิพพานแล้วหรือยัง แต่ท่านอาจจะมีชีวิตอยู่ถึงกัปหนึ่งก็ได้ด้วยอานุภาพแห่งอิทธิบาทภาวนาของท่าน ดังที่พระผู้มีพระภาคเจ้าได้เคยตรัสกับพระอานนทเถระไว้ว่า "ผู้ใดเจริญอิทธิบาท ๔ ให้มาก กระทำให้เป็นญาณ กระทำให้เป็นที่ตั้งไว้เนือง ๆ สะสมรอบแล้ว และปรารถนาดีแล้ว ผู้นั้นประสงค์จะอยู่ตลอดกัป หรือเกินกว่ากัปก็ได้" จึงเป็นเหตุผลชวนให้เชื่อว่า ท่านยังอยู่มาจนกระทั่งทุกวันนี้ก็เป็นได้

นิเทศประวัติการณ์

ชีวประวัติ หรือตำนานของพระอุปคุตตเถระที่กล่าวมาแล้วนั้น แสดงถึงความเป็นพระมหาเถระผู้มีอานุภาพมาก จึงมีผู้คิดสร้างรูปของท่านขึ้นมาเพื่อสักการบูชา โดยสร้างเป็นรูปพระเครื่องบ้าง และพระบูชาบ้าง

พระเครื่อง เป็นพระขนาดเล็กพอจะนำติดตัวไปด้วยได้อย่างสบาย นิยมสร้างด้วยเนื้อโลหะเป็นส่วนมาก

พระบูชา เป็นพระขนาดใหญ่ สำหรับไว้บูชาอยู่กับบ้าน วัตถุที่จะนำมาสร้างเป็นรูปของท่าน ส่วนใหญ่จะเป็นเนื้อไม้ และไม้ที่นิยมที่สุดก็คือ ไม้พระศรีมหาโพธิ์ลงรักปิดทอง

รูปลักษณะของพระอุปคุตตเถระ หรือเรียกกันทั่ว ๆ ไปว่า พระบัวเข็ม เป็นรูปพระเถระนั่งก้มหน้า แต่เหตุที่เรียกว่า พระบัวเข็ม เพราะรูปของท่านมีใบบัวคลุมอยู่บนศีรษะ และมีเข็มตุ้มปักอยู่ตามหัวไหล่ ตามเข่าหลายแห่ง

เกี่ยวกับเรื่องเข็มนั้น ตามที่พระสุเมธาจารย์ (ศรี แห่งวัดชนะสงคราม) กล่าวไว้ในพระราชพิธี ๑๒ เดือน ว่าเดิมเป็นช่องสำหรับบรรจุพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้า ก็ด้วยเข้าใจว่า พระอุปคุตตเถระเป็นผู้รักษาพระบรมสารีริกธาตุไว้ให้พ้นจากอันตรายแห่งพระยามารได้ ดังปรากฏในชีวประวัติของท่านแล้วนั้น

แต่เดิมคงบรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้ในพระบัวเข็มตรงที่มีเข็มตุ้มปักไว้จริง ครั้นภายหลังคงจะหาพระบรมสารีริกธาตุยากไม่มีจะบรรจุ จึงคงกระทำเป็นตุ้มปักไว้ให้เห็นเป็นสัญลักษณ์ หรือร่องรอยของรูปลักษณะที่เป็นตัวอย่างของเก่าเท่านั้น

ส่วนฐานรองนั้น เป็นดอกบัวคว่ำดอกหนึ่ง หงายดอกหนึ่ง ใต้ฐานมีรูปดอกบัว ใบบัว เต่า ปลา ปู เป็นต้น

อนึ่ง ยังมีรูปลักษณะของพระอุปคุตตเถระ หรือพระบัวเข็มที่ผิดแปลกไปจากที่กล่าวมาแล้วนี้อีก คือ เป็นรูปนั่ง มือถือดอกบัว ด้านหลังของท่านเป็นรูปเศียรช้าง อันหมายถึงตอนที่ท่านอธิษฐานจิตให้ช้างตกมันนั้นมีร่างกายแข็งกลายเป็นหิน และมีขนดนาค ขนดงู และหอย เป็นสัญลักษณ์แสดงว่า ท่านจำศีลภาวนาอยู่ใต้ท้องมหาสมุทร

อีกลักษณะหนึ่ง เป็นรูปพระเถระนั่งแหงนหน้า มือซ้ายอุ้มบาตร มือขวาจกบาตร อาการที่ท่านนั่งแหงนหน้านั้น เป็นลักษณะที่บอกให้รู้ว่า **"ผู้มีศัตรูย่อมอยู่ไม่สงบสุข"**

ความเป็นมา แห่งรูปพระอุปคุตตเถระหรือพระบัวเข็มนั้น ในหนังสือพระราชพิธี ๑๒ เดือน พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงกล่าวว่าเป็นของมีมาแต่เมืองมอญ พระมอญพอใจเอามาถวาย ตั้งแต่ในรัชกาลที่ ๔ มาจนถึงในรัชกาลปัจจุบันนี้มีมากมายหลายองค์ และทรงสอบถามพระคุณวงศ์ (สน วัดปรมัยยิกาวาส)

พระคุณวงศ์ถวายพระพรเล่าเรื่องว่า เมื่อท่านออกไปนมัสการพระบรมธาตุที่เมืองรางกูน (ร่างกุ้ง) กลับมาถึงวัดกะนอมชอน พักอยู่สองคืน พระพม่ารูปหนึ่งใน

วัดนั้น นำพระมาถวายองค์หนึ่ง พระนันทยะสัทธิงวิหาริกของท่านได้ถามว่า "พระเช่นนี้เรียกพระอะไร" พระพม่านั้นบอกว่า "เรียกพระทักขิณสาขา ได้มาจากเมืองอังวะ" ผู้ถามจึงถามว่า เหตุใดจึงมีหมวกสวมอยู่บนศีรษะ พระพม่าอธิบายว่า พระอุปคุตตเถระรูปนี้อยู่ในปราสาทแก้วใต้น้ำ เดินไปในกลางฝนเหมือนอย่างมีร่มกั้นไม่เปียกกาย บางทีเห็นนั่งบนน้ำลอยขึ้นล่อง แสงแดดไม่ต้องกาย มีคำกล่าวกันว่า ชาวเมืองรางกูนผู้หนึ่งได้ตักบาตรแก่พระอุปคุตตเถระแล้วได้เป็นเศรษฐี ชาวเมืองรางกูนทั้งปวงจึงพากันหุงข้าวแต่ยังไม่สว่าง คอยตักบาตรพระอุปคุตตเถระ จนทุกวันนี้ก็ยังมีความนับถือพระอุปคุตตเถระเช่นนี้แพร่หลายมากขึ้น แต่ไม่มีผู้ใดได้โอกาสตักบาตรพระอุปคุตตเถระ จึงได้กล่าวว่า ถึงว่าไม่ตักบาตร แต่เพียงได้กระทำสักการบูชาก็จะมีอานิสงส์ (ผลดี) เหมือนกัน จึงได้พากันสร้างรูปพระอุปคุตตเถระขึ้นกระทำสักการบูชา โดยกระทำเป็นใบบัวคลุมอยู่บนศีรษะนั้น สมมติว่าเป็นเงาที่กันน้ำฝนและแดด

ความเคารพนับถือพระอุปคุตตเถระหรือพระบัวเข็มนี้ ทั้งพม่า มอญ ไทย ต่างถือกันว่ามีฤทธานุภาพในด้านให้เกิดลาภสักการะ ร่ำรวย ยิ่งใหญ่ และรอดปลอดโปร่งจากอุปสรรค ศัตรู และภยันตรายแก่ผู้ได้กระทำสักการบูชา

พิธีโบราณของชาวเมืองเหนือและชาวจังหวัดหนองคาย เวลาจะมีงานใหญ่ ๆ ในวัด เขาจะตั้งศาลเพียงตาขึ้น นำผ้าไตร ๑ ไตร บาตรพร้อมทั้งถุงบาตร และร่ม ๑ คัน ไปตั้งไว้ที่บนศาลเพียงตานั้น แล้วจะมีผู้ใหญ่มากระทำพิธีจุดธูปเทียนได้กล่าวอาราธนาพระอุปคุตตเถระ หรือพระบัวเข็มองค์นี้แหละ ที่บ่อน้ำหรือห้วย หนอง คลอง บึง แม่น้ำแห่งใดแห่งหนึ่ง ให้มาช่วยพิทักษ์รักษางานให้ปลอดภัยและสำเร็จลงด้วยความสงบเรียบร้อย ทั้งสมบูรณ์ด้วยลาภสักการะอีกด้วย

การตั้งที่บูชานิยมใช้ภาชนะใส่น้ำแล้วตั้งรูปพระอุปคุตตเถระ หรือพระบัวเข็มไว้ตรงกลางโดยมีฐานรอง อันเป็นการกระทำให้คล้ายกับว่าท่านประดิษฐานอยู่ในน้ำ เพื่อให้ตรงกับการเป็นอยู่จริง ๆ ของท่าน แล้วบูชาด้วยดอกไม้

คาถาสำหรับบูชาเพื่อให้เกิดโชคลาภ มีดังต่อไปนี้

อุปะคุตโต จะ มะหาเถโร สัมพุทเธนะ วิยากะโต มารัญจะ มาระพะลัญจะ โส อิทานิ มะหาเถโร นะมัสสิตะวา ปะติฏฐิโต อะหัง วันทามิ อิทาเนวะ อุปะคุตตัง จะ มะหาเถรัง ยัง ยัง อุปัททะวัง ชาตัง วิธัง เสติ อะเสสะโต มะหาลาภัง ภะวันตุ เม ฯ

หรืออีกแบบหนึ่งว่า อุปะคุตโต จะ มะหาเถโร ยักขาเทวา นะระปูชิโต โสระโห ปัจจะยาทิมหิ มะหาลาภัง ภะวันตุ เม ฯ

จบชีวประวัติพระอุปคุตตเถระ

ประมวลภาพพิธีอัญเชิญ
พระอุปคุตต์*

ในงานนมัสการพระธาตุพนม ประจำปี ๒๕๕๕
วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕

*ประมวลภาพชุดนี้จากแผ่น VCD
"พิธีอัญเชิญพระอุปคุตต์ พิธียกพระระฆัง พิธีเปิดงานนมัสการพระธาตุพนม พ.ศ. ๒๕๕๕ ถวายข้าวพีชภาค"
จัดทำโดยวัดพระธาตุพนม วรมหาวิหาร จุดทวนสัญญาณวัดพระธาตุพนมบันทึกภาพ
อำนวยการผลิตโดย พระเทพวรมุนี เจ้าอาวาสวัดพระธาตุพนม วรมหาวิหาร

พระเทพวรมุนี เจ้าอาวาสวัดพระธาตุพนมวรมหาวิหาร และเจ้าคณะจังหวัดนครพนมเป็นประธานพิธีฝ่ายสงฆ์

นายอนุกูล ตังคณานุกูลชัย ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม ประธานฝ่ายฆราวาส เดินทางมาถึงริมแม่น้ำโขง ซึ่งตั้งอยู่ด้านทิศตะวันออกของวัดพระธาตุพนม เป็นบริเวณที่ทำพิธีอัญเชิญพระอุปคุตต์ขึ้นจากแม่น้ำโขง

คณะศรัทธาญาติโยมจากสองฝั่งโขงจำนวนมาก เข้าร่วม
พิธีอัญเชิญพระอุปคุตต์ที่ริมแม่น้ำโขง

ล314

ล314

นายกรกต ธำรงวงศ์สวัสดิ์ นายอำเภอธาตุพนม อัญเชิญ
พระอุปคุตต์ขึ้นจากแม่น้ำโขง

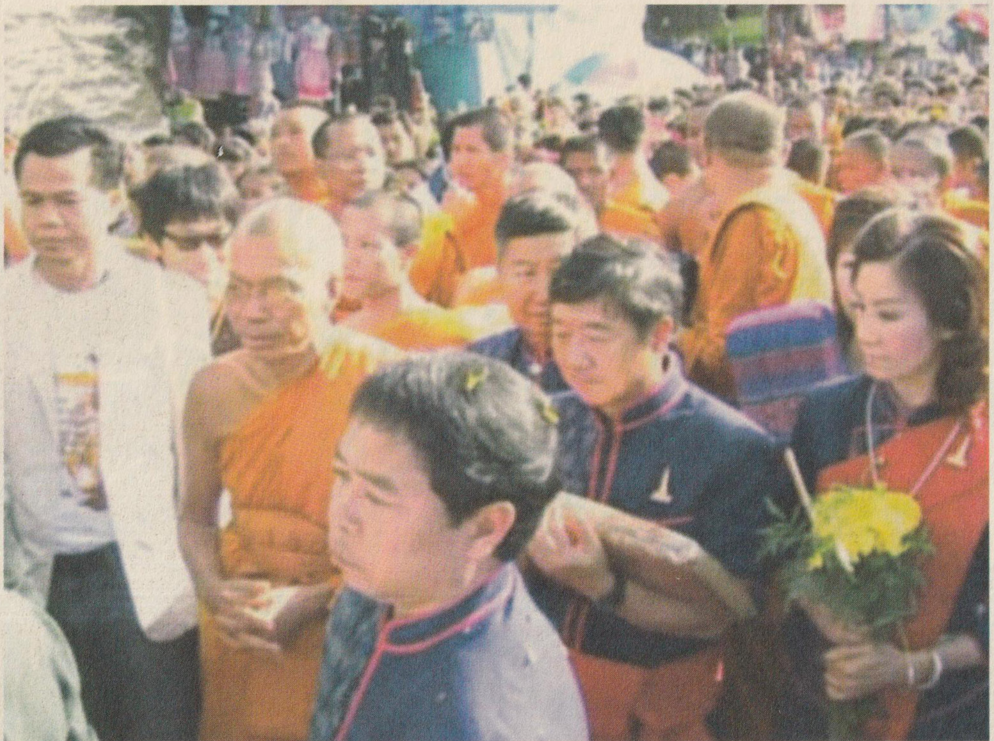

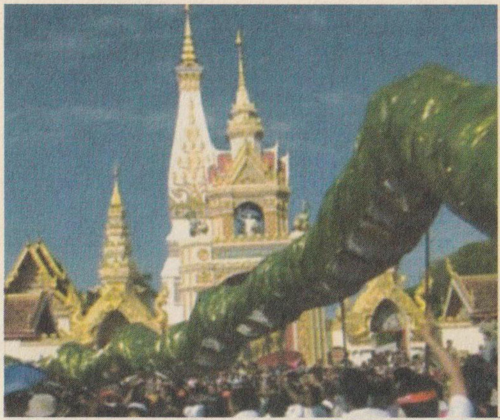

หลังจากที่อัญเชิญพระอุปคุตต์ขึ้นจากแม่น้ำโขงแล้ว จากนั้นขบวนอัญเชิญได้อัญเชิญพระอุปคุตต์จากริมแม่น้ำโขง ผ่านประตูโขง ไปยังประตูทางเข้าวัดพระธาตุพนม ทางทิศตะวันออก โดยมีคณะศรัทธาญาติโยมทั้งสองฝั่งโขง ต่างร่วมพิธีกันเป็นจำนวนมาก

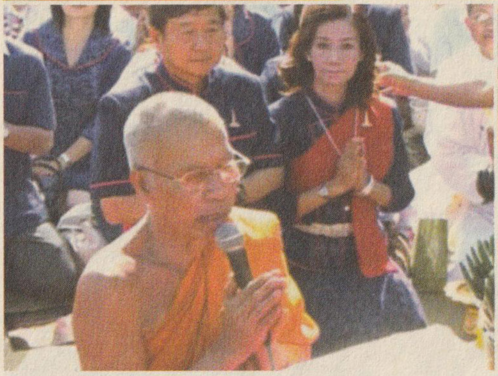
ขบวนแห่พระอุปคุตต์พักอยู่ด้านหน้าลานวัดพระธาตุพนม พระเทพวรมุนีทำพิธีอัญเชิญ ก่อนจะนำเคลื่อนเข้าประดิษฐาน ภายในวัด

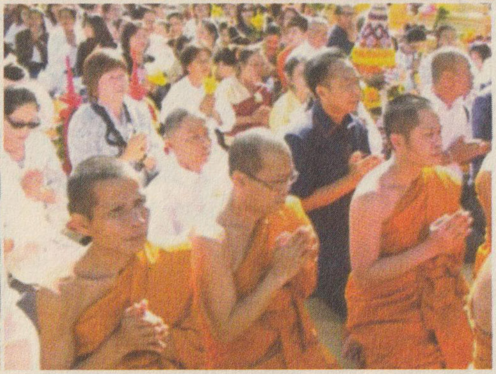
ขบวนอัญเชิญพระอุปคุตต์ ถึงประตูทางเข้าวัดพระธาตุพนม วรมหาวิหาร ด้านทิศตะวันออก

พระเทพวรมุนีนำกล่าวบูชาพระรัตนตรัย และอัญเชิญพระอุปคุตต์ขึ้นประดิษฐาน ณ แท่นบูชา

องค์พระอุปคุตต์ประดิษฐานในวัดพระธาตุพนม วรมหาวิหาร
เพื่อคุ้มครองให้งานนมัสการองค์พระธาตุพนมสำเร็จลุล่วง
ไปได้ด้วยดี

มูลเหตุในการสร้างรูปหล่อ
พระอุปคุตต์

เกศนี จิรวัฒน์วงศ์

มูลเหตุในการสร้างรูปหล่อ
พระอุปคุตต์

วันขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๓ ของทุกๆ ปีที่ผ่านมา เป็นแค่วันธรรมดาๆ วันหนึ่งในตารางชีวิต จวบจนเมื่อได้มีโอกาสได้มากราบสักการะพระธาตุพนม

ความที่ได้ศึกษาประวัติความเป็นมาขององค์พระธาตุและตำนานพระอุรังคธาตุ เพื่อทำงานสร้างรูปเหมือนพระมหากัสสปเถระและพระอุปคุตตเถระถวายประดิษฐาน ไว้ ณ ลานพระธาตุ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ รวมทั้งทำงานหนังสือหลายเล่มถวาย

โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้มีโอกาสรับฟังเรื่องราว ขนบธรรมเนียมประเพณีและพิธีการต่างๆ ที่สำคัญๆ เพื่อเป็นการกราบไหว้บูชาสักการะพระธาตุพนมจากพระเดชพระคุณพระเทพวรมุนี ได้เห็นชัดและซาบซึ้งในศรัทธาอันมั่นคงของพุทธศาสนิกชนทั้งชาวไทยและชาวลาวจากทั้ง ๒ ฝั่งโขงที่มีมาสืบเนื่องยาวนาน และได้รู้ว่างานบุญสำคัญที่สุดของวัดพระธาตุพนมก็คือ งานนมัสการพระธาตุพนมประจำปี ซึ่งจะมีขึ้นตั้งแต่วันขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๓ ไปจนถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓

หนึ่งในพิธีการสำคัญที่ถือว่าเป็นการเปิดงานนมัสการพระธาตุพนมก็คือ "พิธีอัญเชิญพระอุปคุตต์"

และแล้วในวันขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๓ ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๕ ซึ่งตรงกับวันอังคารที่ ๓๑ มกราคม มีโอกาสไปร่วมพิธีบุญสำคัญในครั้งนี้ โดยการนำของ ดร. สุพร ชนะพันธ์ และคุณสุดาวลัย ประภาศรีวรกุล เพื่อนกัลยาณมิตร ผู้เป็นลูกหลานชาวพระธาตุพนมโดยกำเนิดและเป็นลูกศิษย์ใกล้ชิดของพระเดชพระคุณพระเทพวรมุนี

จำได้ว่าตั้งแต่รุ่งเช้าที่พวกเราเดินออกจากโรงแรมเลียบแม่น้ำโขง เห็นผู้คนมากมายแต่งกายสวยงามพร้อมดอกไม้ธูปเทียนในมือ ทยอยกันเดินมุ่งหน้าไปยังท่าน้ำประตูโขง และที่น่าประทับใจที่สุดก็คือได้เห็นหมู่เรือจำนวนมากข้ามฟากมาจากฝั่งลาวเพื่อมาร่วมพิธี

พวกเราเดินฝ่าฝูงชนที่เริ่มมาจับจองที่นั่งริมฝั่งผ่านลงไปยังแพขนาดใหญ่ ซึ่งจะใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีสำคัญในวันนี้ ลงไปนั่งรอก่อนที่พิธีการจะเริ่ม ภาพที่เห็นตรงหน้าคือภาพของผู้คนทยอยกันลงแพมาร่วมพิธี มีทั้งข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของจังหวัด ญาติโยม ผู้แก่ผู้เฒ่า ชาวธาตุพนม มีกระทั่งสื่อวิทยุและโทรทัศน์ที่มาทำรายการถ่ายทอดสด จึงสำเหนียกว่าพิธีนี้มีความสำคัญยิ่งนัก

ครู่ใหญ่ต่อมาคณะครูบาอาจารย์ นำโดย พระเดชพระคุณพระเทพวรมุนีผู้เป็นเจ้าอาวาสวัดพระธาตุพนมและเจ้าคณะจังหวัดนครพนมก็มาถึง และเริ่มพิธีโดยการเจริญพระพุทธมนต์ ขณะที่พิธีกรบรรยายถึงความเป็นมาในการจัดพิธีนี้ พร้อมกับประกาศชื่อเจ้าภาพผู้สร้างพระอุปคุตต์ถวายพระธาตุพนม เพื่อเป็นองค์อัญเชิญขึ้นจากแม่น้ำโขงในวันนี้

เคยเข้าใจว่าองค์พระอุปคุตต์ที่ท่านนำมาในพิธีอัญเชิญนั้นเป็นองค์เฉพาะที่ท่านมีบูชาอยู่แล้วที่วัดพระธาตุพนมและในวันสำคัญนี้จึงได้อัญเชิญออกมาทำพิธี เมื่อรู้ว่าศรัทธาญาติโยมขอร่วมบุญสร้างพระอุปคุตต์ถวายได้ จึงได้ตั้งจิตว่าเราจะกราบ

ขอปวารณาเพื่อสร้างพระอุปคุตต์ที่จะใช้ในพิธีสำหรับปีหน้า

ได้บอกความต้องการนี้กับ ดร.สุพร ชนะพันธ์ ผู้ที่อนุโมทนาในความคิดนี้และขอร่วมบุญด้วยการออกแบบปั้นองค์พระด้วยตัวเอง ได้สรุปแบบองค์พระตั้งแต่อยู่ในแพว่าเราอยากจะสร้างรูปท่านในแบบปางประทานพร ไม่ใช่แบบที่ล้วงบาตรและมีใบบัวปิดพระเศียรอย่างที่สร้างกันโดยทั่ว ๆ ไป คิดสรุปไปจนถึงวัสดุที่จะใช้ในการหล่อองค์พระคือจะใช้เป็นสำริดตามแบบโบราณ

พิธีอันศักดิ์สิทธิ์ เริ่มตั้งแต่ตัวแทนของคณะศรัทธานำโดยท่านนายอำเภอธาตุพนมและคณะอุบาสกอยู่ในชุดขาวต้องดำน้ำเพื่ออัญเชิญพระอุปคุตต์ขึ้นมาจากแม่น้ำโขงซึ่งเปรียบเสมือนการอัญเชิญท่านขึ้นมาจากสะดือทะเล เพื่อขอฤทธานุภาพของพระมหาเถระเจ้าในการปกป้องคุ้มครองภยันตรายเพื่องานบุญทั้งหลายจะได้สัมฤทธิผลไม่มีอุปสรรคปัญหาใด ๆ

เมื่อนายอำเภอได้อัญเชิญพระอุปคุตต์ขึ้นมาจากน้ำและนำมามอบให้กับท่านผู้ว่าราชการจังหวัดที่เป็นประธานฝ่ายฆราวาสอัญเชิญขึ้นจากแพ พร้อมกับคณะสงฆ์เพื่อเข้าขบวนสักการะ พวกเราก็ได้เดินตามเข้าไปในขบวนที่เต็มไปด้วยผู้คนจำนวนมากที่เดินแถวตามขบวนกันตรงไปวัด เป็นการเคลื่อนขบวนที่สงบเรียบร้อยงดงามและไปด้วยศรัทธาอย่างมั่นคง โดยคณะเราก็ได้เป็นส่วนหนึ่งของพิธีในวันนั้น

จนช่วงสายของวัน เมื่อพระเดชพระคุณหลวงพ่อพระเทพวรมุนีพอมีเวลาบ้างพวกเราจึงได้เข้าไปกราบ พร้อมขออนุญาตขอปวารณาสร้างรูปหล่อพระอุปคุตตเถระถวาย ซึ่งท่านได้เมตตากล่าวอนุญาตและอนุโมทนา และเป็นที่มาของการสร้างพระอุปคุตตเถระในครั้งนี้

นับจากวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕ เป็นต้นมา แผนการปั้นองค์พระมหาเถระได้เริ่มต้นขึ้นและดำเนินการเรื่อยมา อาจารย์ ดร. สุพร ชนะพันธ์ เป็นผู้ออกแบบองค์พระ และมีลูกศิษย์ของอาจารย์คือ คุณอรรณพ ผลประกอบ เป็นช่างปั้น ในช่วงเวลา

เดียวกันได้มีการจัดเตรียมทำหนังสือธรรมประวัติของพระเทพวรมุนีที่ปวารณาจะจัดพิมพ์ถวาย เนื่องในวาระวันคล้ายวันเกิดของท่าน ครบ ๗๒ ปี ในวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๕ จึงเกิดความคิดว่า องค์พระอุปคุตต์ที่กำลังจัดทำนั้น น่าจะจัดเตรียมถวายเพื่อพระเดชพระคุณหลวงพ่อท่านสร้างเป็นกุศลใหญ่ ในวาระอายุวัฒนมงคล ๗๒ ปี ของท่านในปีนี้

นับเป็นความเมตตาของพระเดชพระคุณหลวงพ่อ ที่เมื่อใดที่ท่านมีกิจนิมนต์มากรุงเทพฯ ท่านจะเมตตาจัดเวลาเพื่อมารับภัตตาหารเพลที่บ้าน ทำให้พวกเราทั้งคณะที่ทำงานหนังสือและงานปั้นองค์พระอุปคุตต์ ตลอดจนงานแกะลายกระจกปิดทองสำหรับศาลาเฉลิมพระเกียรติ ได้มีโอกาสถวายรายงาน ขอความเห็นการตัดสินใจและข้อมูลในเรื่องต่าง ๆ ทำให้งานทุกอย่างคืบหน้าไปอย่างรวดเร็ว

งานปั้นแบบพระอุปคุตต์ได้ทำถวายพระเดชพระคุณหลวงพ่อพิจารณาเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ เป็นครั้งแรก มีการปรับเปลี่ยนแก้ไข และนำถวายพิจารณาอีกเป็นครั้งที่ ๒ ในวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จนสรุปเป็นแบบสมบูรณ์ในวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๕

พระเดชพระคุณหลวงพ่อได้กำหนดการพิธีเททองหล่อรูปพระอุปคุตต์ คือวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยท่านให้จัดพิธีเททองในที่ดินว่างที่ซื้อไว้และปรับถมเป็นสนามด้านข้างของบ้าน และเพื่อให้พิธีเป็นมงคลยิ่งขึ้น ท่านให้มีการเจริญพุทธมนต์ เจริญจิตภาวนา ในคืนที่ ๑๖ พฤศจิกายน คืนก่อนพิธีเททอง

อาจารย์ ดร.สุพร ให้ความเห็นเพิ่มเติมด้วยว่า เราน่าจะหล่อพระฤกษ์ พระชัย เพื่อเป็นการสักการบูชาพระพุทธองค์ เชิดชูพระองค์ท่านเป็นพระประธานสูงสุดในการทำพิธีหล่อพระอริยสงฆ์ ตามพิธีโบราณ ซึ่งเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง และให้มีการเตรียมการหล่อองค์พระฤกษ์ พระชัย โดยการใช้เครื่องเหวี่ยงนับเป็นโอกาสวันมงคลที่สุด ที่จะได้ทำการบุญใหญ่อย่างสมบูรณ์ ถูกต้องและครบถ้วน และผู้คนที่มาร่วม

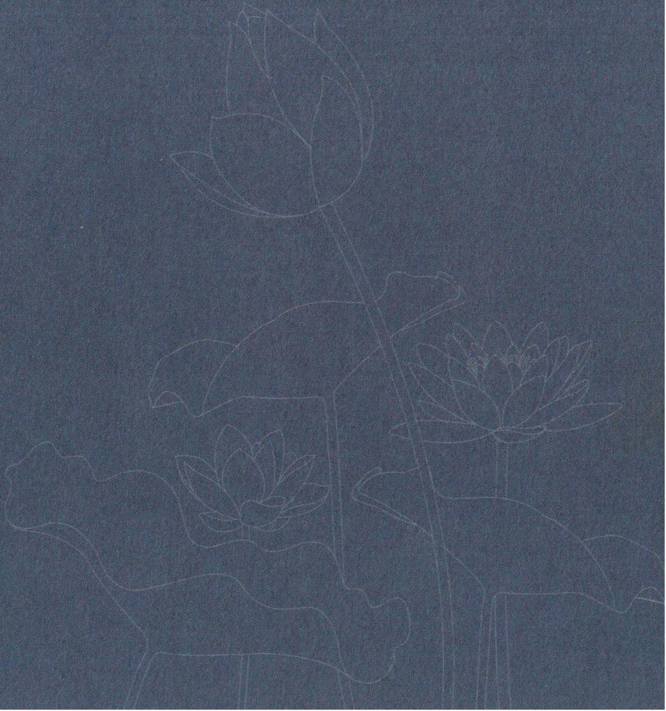
พิธีก็จะได้เห็นการหล่อด้วยเครื่องชนิดนี้ที่ไม่ค่อยจะเห็นกันง่าย ๆ

นอกจากนี้อาจารย์ ดร.สุพร ยังถือโอกาสนี้หล่อยอดมงกุฎเครื่องทรงชิ้นสุดท้าย เพื่อถวายบูชาพระพุทธรูปประจำองค์พระธาตุพนม พระพุทธจักรพรรดิรัตนมหาวรมุนี

นับเป็นความคิดที่เพิ่มขึ้นมาใหม่ เมื่อเห็นทุกอย่างดำเนินไปอย่างราบรื่น จากเมื่อแรกคิดปวารณาจะหล่อรูปองค์พระนั้น ก็คิดจะหล่อแค่เพียง ๑ องค์ ในโลหะสำริดตามสูตรโบราณ แต่เมื่อได้ปรึกษากัน จึงสรุปว่าจะหล่อเพิ่มอีก ๒ องค์ ในวัสดุที่ต่างกันคือเป็นโลหะเนื้อนาก และเป็นโลหะเนื้อเงินนิกเกิล เพื่อจะมีพระอุปคุตต์แบบพิมพ์เดียวกันนี้ ๓ องค์ ในเนื้อโลหะต่างกัน และทั้งหมดจะกราบถวายไว้ที่วัดพระธาตุพนมแห่งเดียวเท่านั้น

เป็นพระอุปคุตต์ ๓ องค์ ที่พระเดชพระคุณพระเทพวรมุนีเป็นผู้สร้างในวาระอายุวัฒนมงคล ๗๒ ปี ของท่าน ซึ่งจะประดิษฐานอยู่ในองค์พระธาตุพนมตลอดไป

ประมวลภาพ
การสร้างรูปหล่อพระอุปคุตต์

๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ พระราชโมลี (สมณศักดิ์ในขณะนั้น) ปัจจุบันเป็นพระเทพวิสุทธิโมลี เจ้าอาวาสวัดจักรวรรดิราชาวาส และรองเจ้าคณะภาค ๑๐ ฉายรูปร่วมกับพระเทพวรมุนี และร่วมพิจารณาแบบหุ่นปั้นพระอุปคุตต์

๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ คุณเกศนี จิรวัฒน์วงศ์ ดูหุ่นปั้นพระอุปคุตต์ครั้งแรก

(ซ้าย)
๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ พระเทพวรมุนี เจ้าอาวาสวัดพระธาตุพนม วรมหาวิหาร พิจารณาแบบหุ่นปั้นพระอุปคุตต์ เพื่อขอคำชี้แนะว่ามีแก้ไขปรับปรุงตรงส่วนใดบ้าง

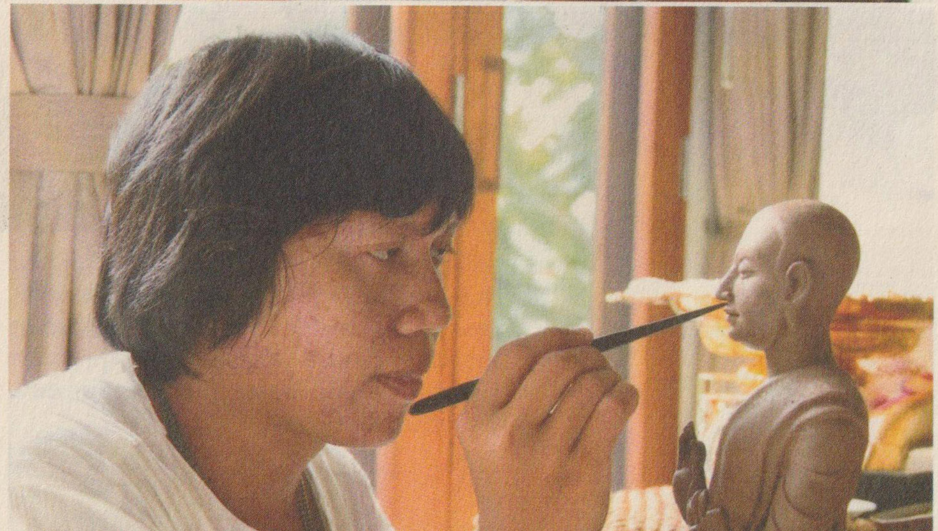
๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ คุณประสพ-เกศนี จิรวัฒน์วงศ์ สองศรัทธาที่เป็นต้นคิดในการจัดสร้างรูปหล่อพระอุปคุตต์ ถ่ายรูปร่วมกับพระเดชพระคุณหลวงพ่อทั้ง ๒ รูป

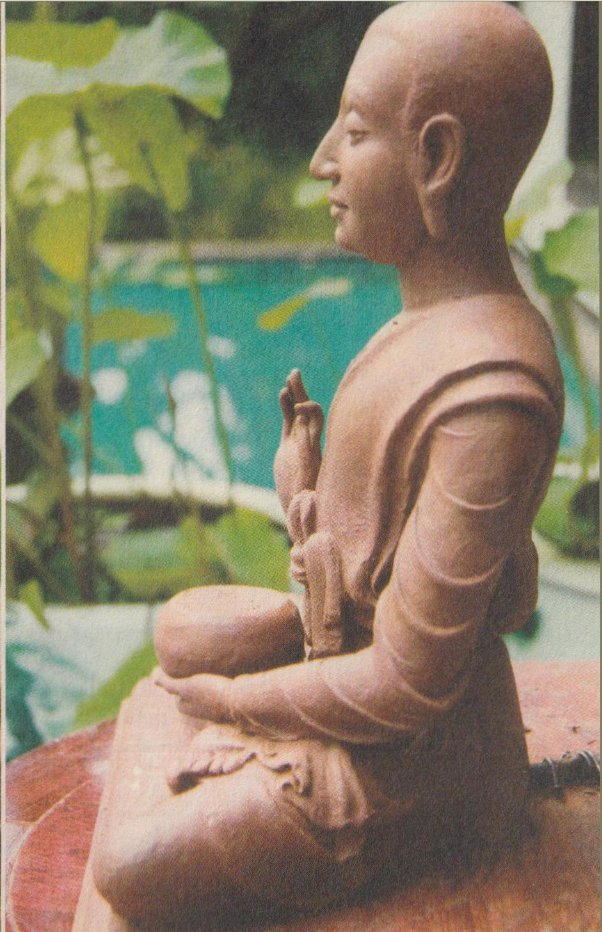

๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ *(นั่งด้านหน้าจากซ้าย)* ดร. สุพร ชนะพันธ์, คุณชัยศักดิ์ คุรุรัตนากร, คุณวรพงษ์ วิจิตรรัตนชัย และคุณอรรณพ ผลประกอบ ลูกศิษย์ใกล้ชิดของพระเดชพระคุณหลวงพ่อทั้ง ๒ เป็นผู้ดูแลการสร้างรูปหล่อพระอุปคุตต์ทุกขั้นตอนตั้งแต่ออกแบบ, ปั้น รวมถึงการประสานงานการหล่อรูปพระอุปคุตต์

(ซ้ายบน)
๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ ดร. สุพร ชนะพันธ์ ได้ปรับแต่งแบบหุ่นปั้นพระอุปคุตต์

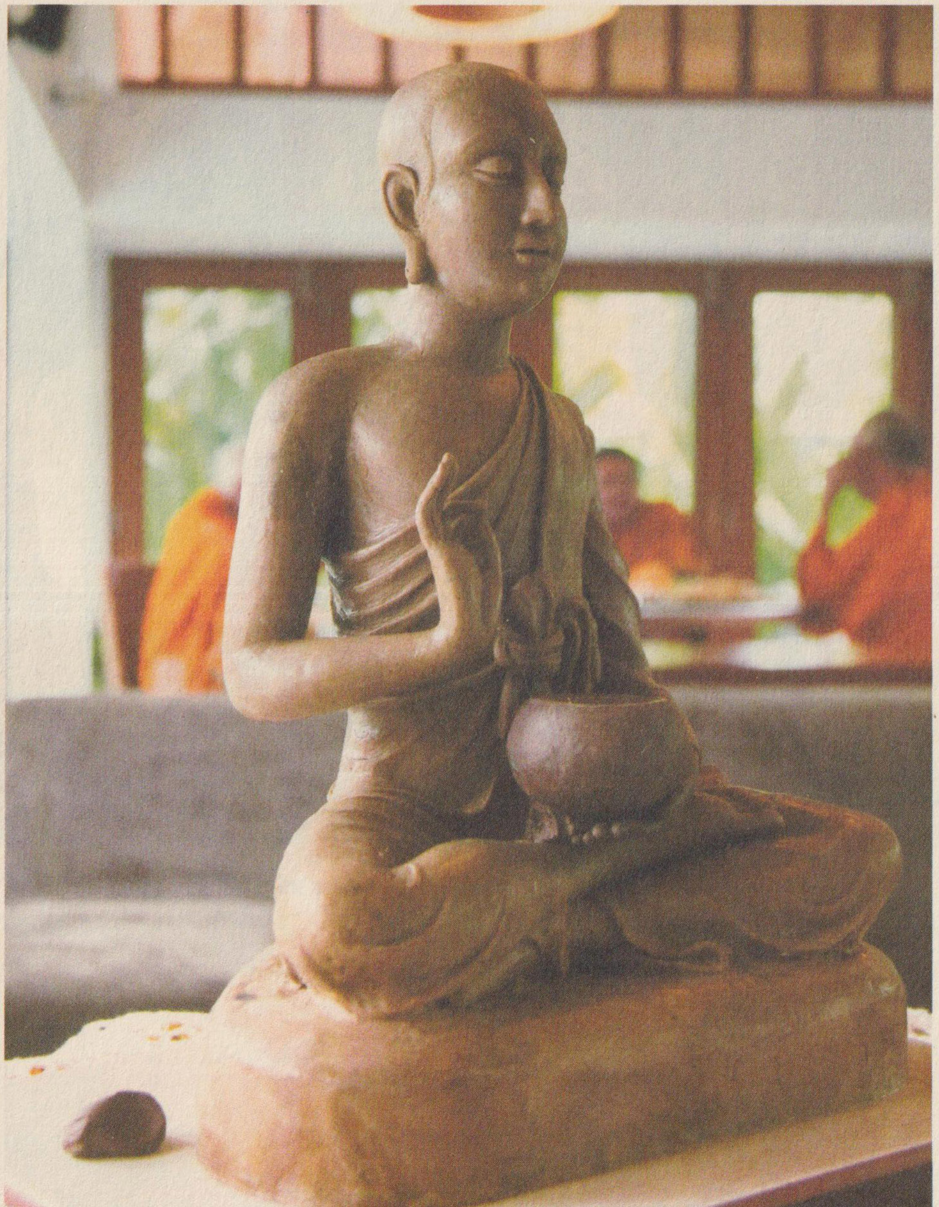
(ซ้ายล่าง)
๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ คุณอรรณพ ผลประกอบ กำลังปรับแต่งแบบในรายละเอียดของหุ่นปั้นพระอุปคุตต์

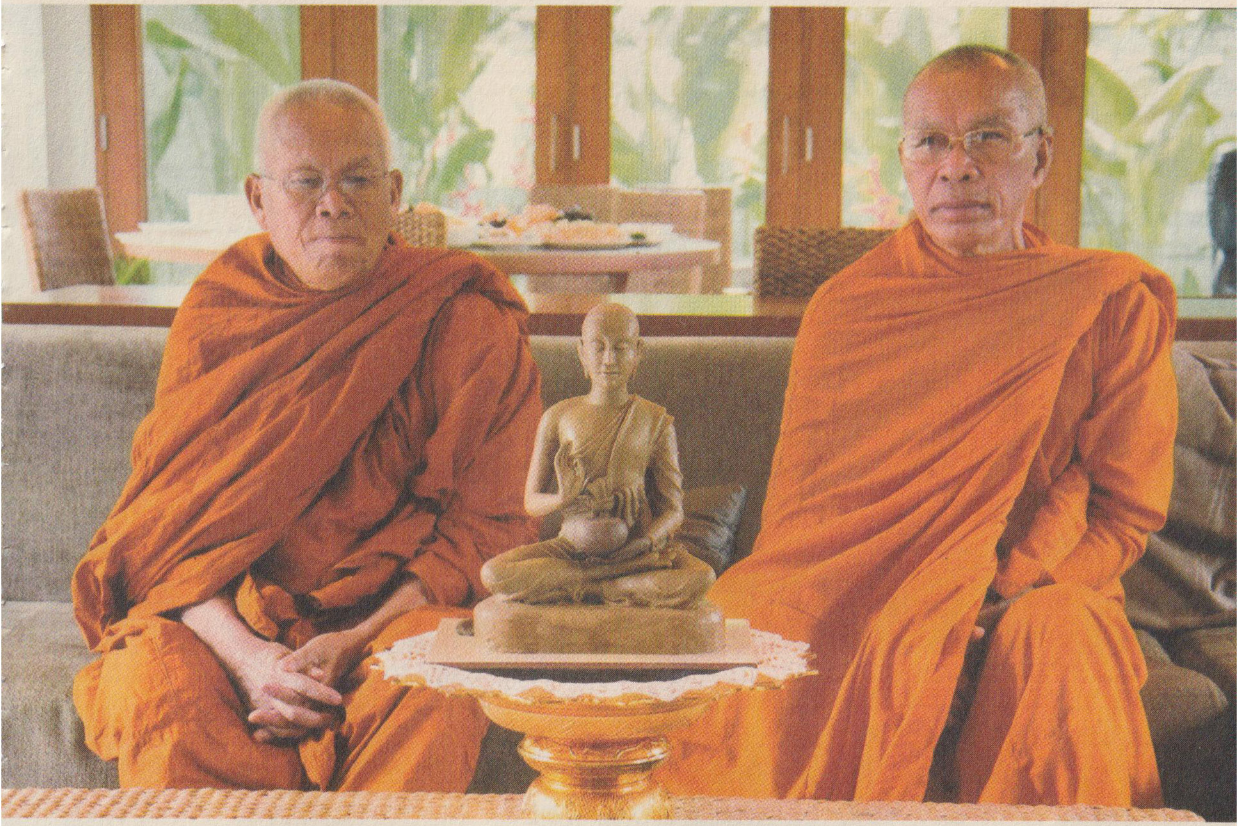
๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ แบบหุ่นปั้นพระอุปคุตต์ในมุมต่างๆ หลังจากที่ปรับแต่งครั้งแรกเสร็จแล้ว

๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ หลังจากที่ปรับแบบหุ่นพระอุปคุตต์
ในครั้งแรกเสร็จแล้ว

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ พระราชโมลี (สมณศักดิ์ในขณะนั้น) ปัจจุบันเป็นพระเทพวิสุทธิโมลี เจ้าอาวาสวัดจักรวรรดิราชาวาส และรองเจ้าคณะภาค ๑๐ ฉายรูปร่วมกับพระเทพวรมุนี และร่วมพิจารณาแบบหุ่นปั้นพระอุปคุตต์ที่ได้ปรับแบบเป็นครั้งที่สอง

(ซ้าย)

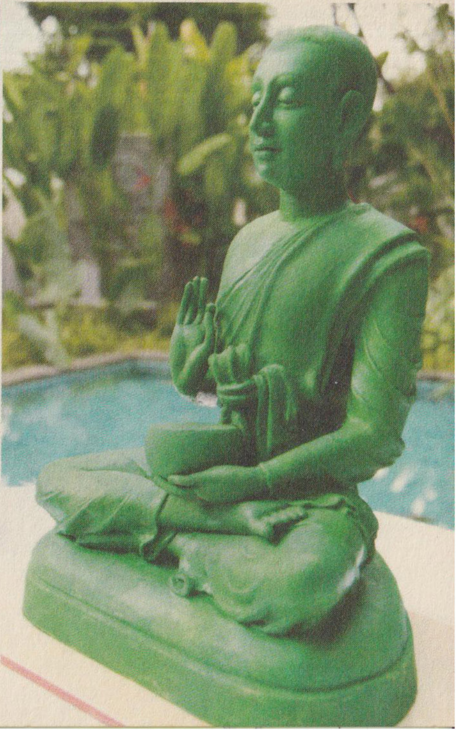
๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ นำแบบหุ่นปั้นพระอุปคุตต์ที่ปรับแต่งแก้ไขมาถวายให้พระเทพวรมุนีได้พิจารณาอีกครั้ง

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ดร. สุพร ชนะพันธ์ และคุณอรรณพ ผลประกอบ นำแบบหุ่นพระอุปคุตต์ที่แก้ไขเรียบร้อยสมบูรณ์ ถวายพระเดชพระคุณหลวงพ่อได้พิจารณา พร้อมทั้งกราบขอหารือกำหนดการในวันประกอบพิธีเททองหล่อองค์พระ

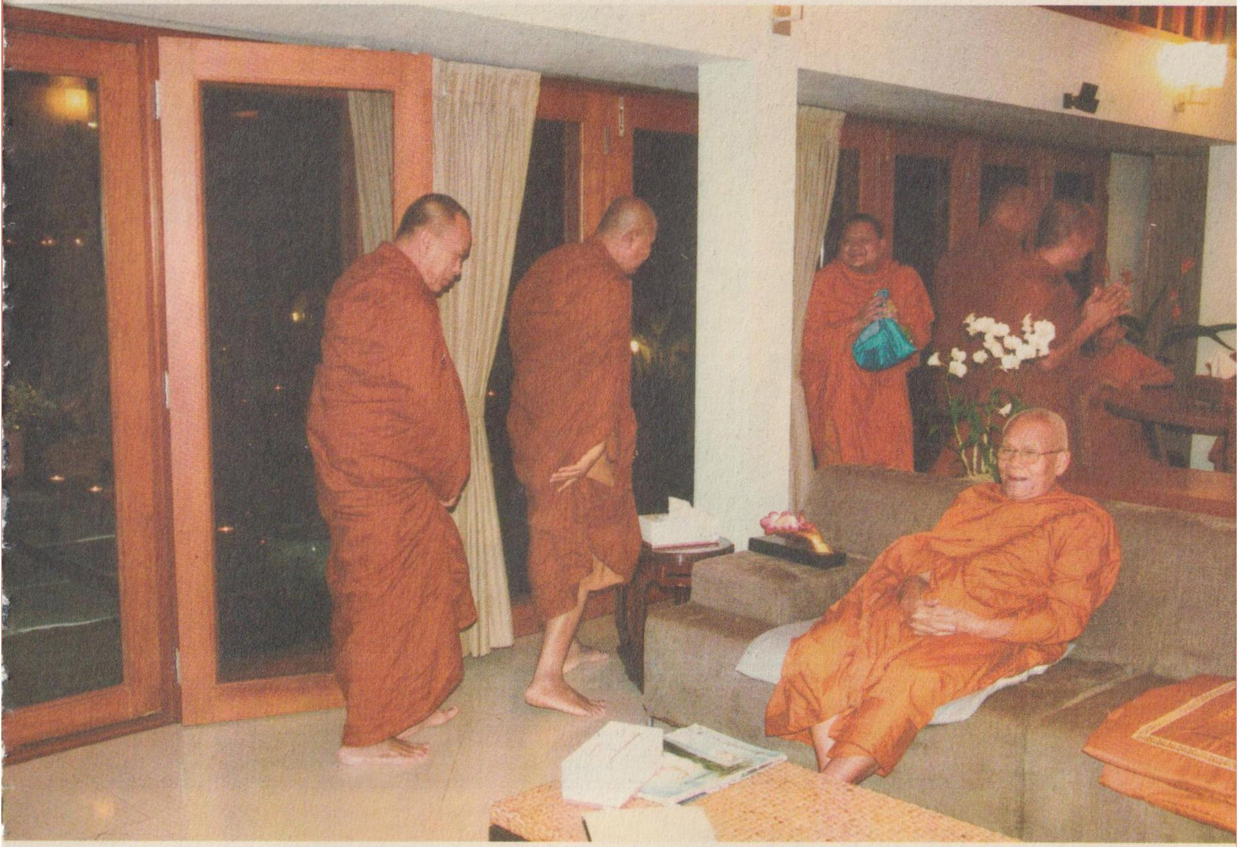
๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ งานต้นแบบหุ่นพระอุปคุตต์
ที่เสร็จสมบูรณ์ในมุมต่างๆ

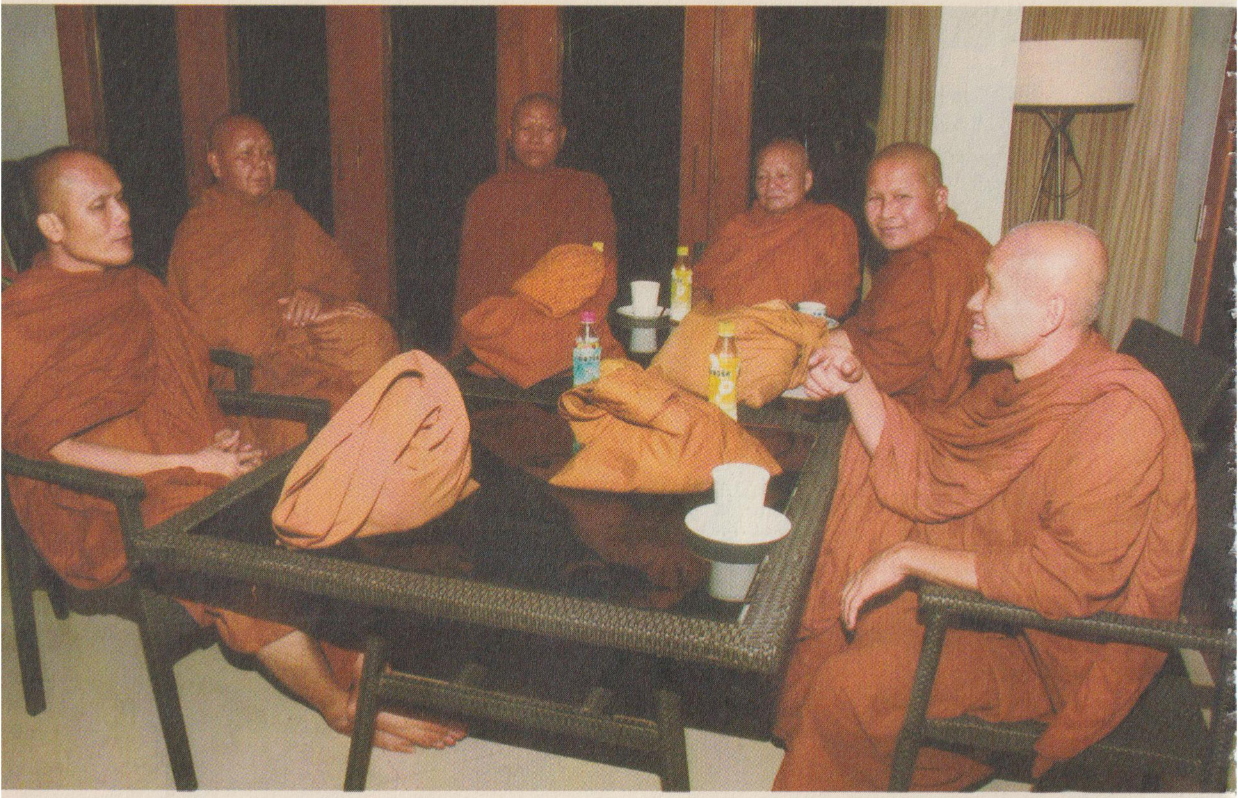
๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ คณะศรัทธา ประกอบด้วยญาติสนิทมิตรสหาย ต่างมาร่วมบุญในพิธีเจริญพระพุทธมนต์ เจริญจิตภาวนาก่อนพิธีเททองในวัดถัดไป

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ คืนก่อนพิธีเททองหล่อพระฤกษ์ พระชัย พระอุปคุตต์ ณ สวนลานธรรม บ้านคุณประสพ-เกศนี จิรวัฒน์วงศ์ ก่อนเริ่มพิธีการทางศาสนานั้น มีวงดนตรีไทยขับกล่อม

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ พระราชโมลี (สมณศักดิ์ในขณะนั้น) ปัจจุบันเป็นพระเทพวิสุทธิโมลี ประธานสงฆ์ในพิธีเจริญพระพุทธมนต์ เจริญจิตภาวนา โดยมีพระคุณเจ้ารูปต่างๆ ต่างทยอยเดินทางมาถึงสวนลานธรรม

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ พระคุณเจ้ารูปต่างๆ ที่มาเจริญพระพุทธมนต์ในคืนก่อนพิธีเททอง *(จากซ้ายไปขวา)* พระครูโสภณอาภากร ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดยางน้อย อ.เขื่องใน จ.อุบลราชธานี, พระครูปิยจันทคุณ เจ้าอาวาสวัดป่าจันทราวาส พุทธสถานครองราชย์ ๖๐ ปี อ.เขื่องใน จ.อุบลราชธานี, พระครูภาวนานุกิจ เจ้าอาวาสวัดป่าขันติธรรม อ.บ้านโฮ่ง จ.ลำพูน, พระครูสุธีธรรมนาถ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดยานนาวา เจ้าคณะเขตยานนาวา สาทร, พระครูวิจารณ์ศุภวัตร เจ้าอาวาสวัดแม่ใจใต้ อ.ฝาง จ.เชียงใหม่ และพระครูโพธิวนานุรักษ์ เจ้าอาวาสวัดป่าวิเวกธรรมชาน์ อ.ม่วงสามสิบ จ.อุบลราชธานี

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เริ่มพิธีเจริญพระพุทธมนต์ เจริญจิตภาวนาในคืนก่อนพิธีเททอง โดยมีพระคุณเจ้าเข้าร่วมพิธีดังนี้

๑. พระราชโมลี (ปัจจุบันดำรงสมณศักดิ์ พระเทพวิสุทธิโมลี รองเจ้าคณะภาค ๑๐ และเจ้าอาวาสวัดจักรวรรดิราชาวาส กรุงเทพฯ เป็นประธานสงฆ์

๒. พระเทพวรมุนี เจ้าคณะจังหวัดนครพนม และเจ้าอาวาสวัดพระธาตุพนม วรมหาวิหาร อ. ธาตุพนม จ. นครพนม

๓.พระครูวิจารณ์ศุภวัตร เจ้าอาวาสวัดแม่ใจใต้ อ. ฝาง จ. เชียงใหม่

๔. พระครูภาวนานุกิจ เจ้าอาวาสวัดป่าขันติธรรม อ. บ้านโฮ่ง จ. ลำพูน

๕. พระครูโพธิวนานุรักษ์ เจ้าอาวาสวัดป่าวิเวกธรรมชาน์ อ. ม่วงสามสิบ จ. อุบลราชธานี

๖. พระครูปิยจันทคุณ เจ้าอาวาสวัดป่าจันทราวาส อ. เขื่องใน จ. อุบลราชธานี

๗. พระครูวินัยธร ถาวร ฐิตธัมโม เจ้าอาวาสวัดพระยอดโฆษิตวราราม อ. เมือง จ. นครพนม

๘. พระครูจารุปริยัติการ รองเจ้าคณะอำเภอม่วงสามสิบ และเจ้าอาวาสวัดหนองขุ่น อ. ม่วงสามสิบ จ. อุบลราชธานี

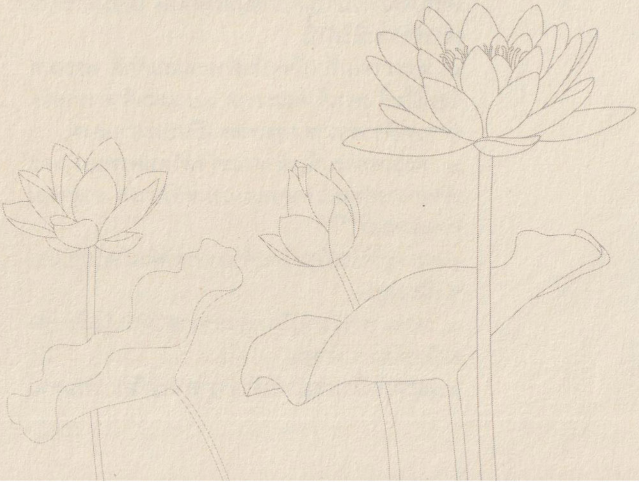
๙. พระครูโสภณอาภากร เจ้าคณะตำบลก่อเอ้ และผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดยางน้อย อ. เขื่องใน จ. อุบลราชธานี

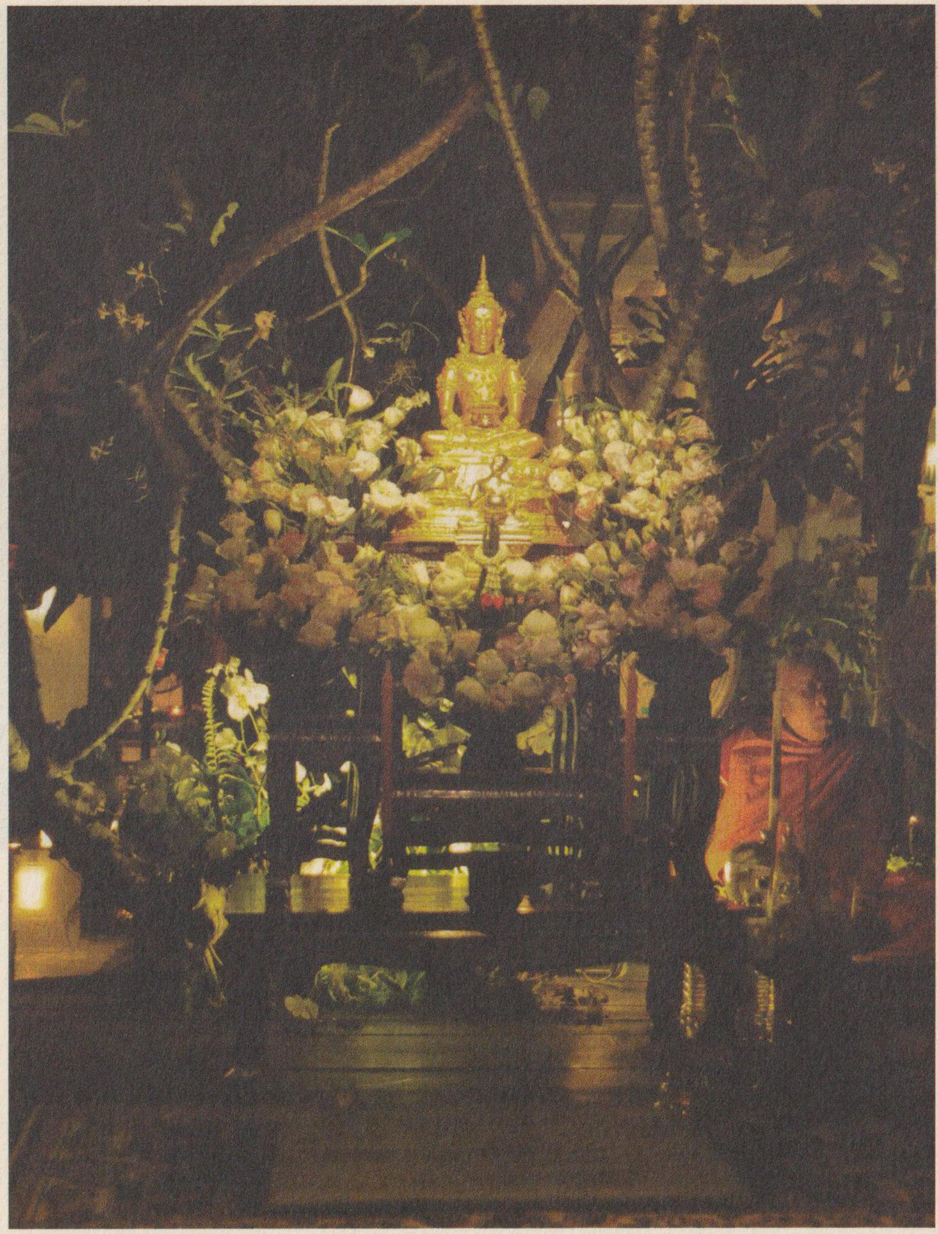
๑๐. พระครูอุบลคุณาภรณ์ เจ้าอาวาสวัดเลียบ อ. เมือง จ. อุบลราชธานี

๑๑. พระมหาคนอง ปคุโณ วัดจักรวรรดิราชาวาส กรุงเทพฯ

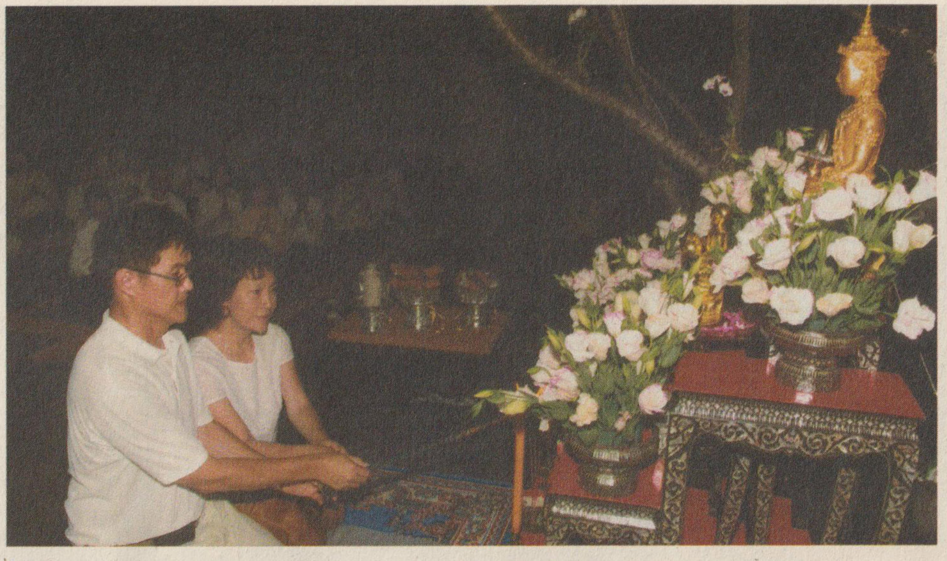

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ คณะศรัทธาที่มาร่วมงานบุญในวันนั้น ต่างนั่งสำรวมกายสำรวมจิต ก่อนพิธีเจริญพระพุทธมนต์

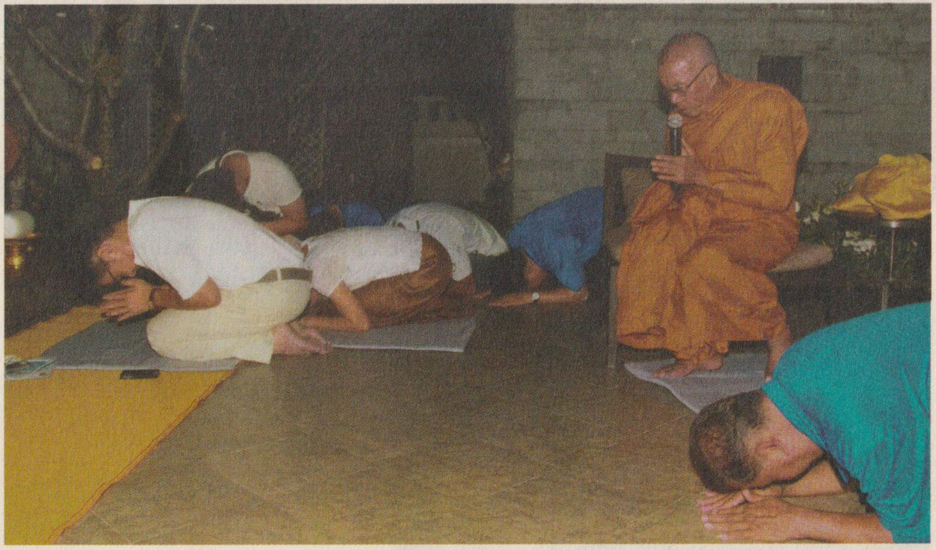

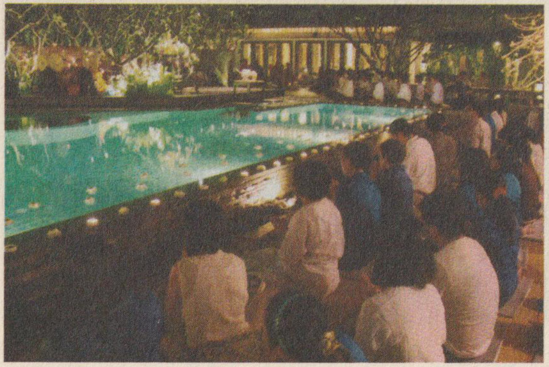

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ คุณประสพ-เกศนี จิรวัฒน์วงศ์ จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย พิธีเจริญพระพุทธมนต์ในคืนก่อนพิธีเททอง

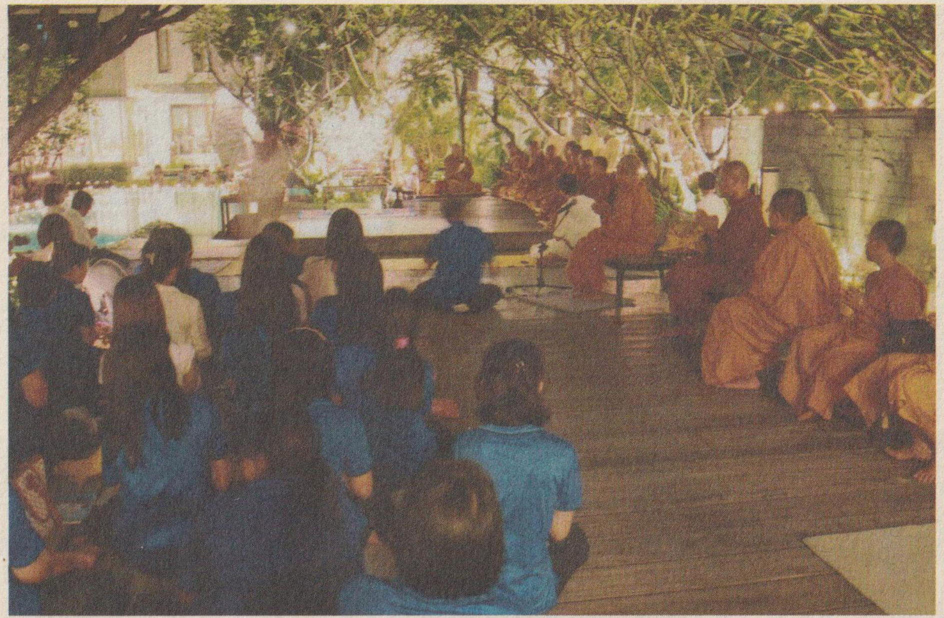
๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ พระเทพวรมุนีนำสวดมนต์วัตรเย็น

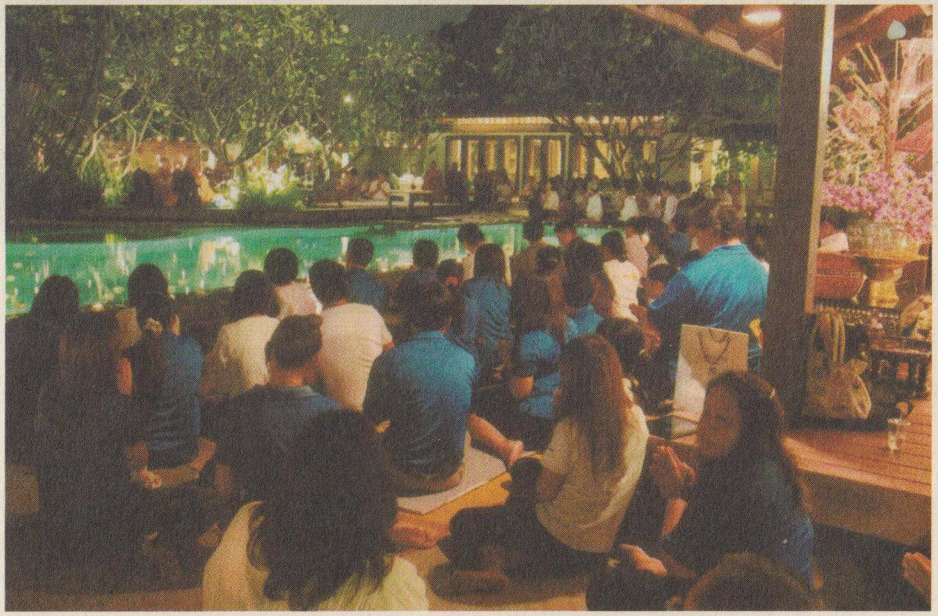

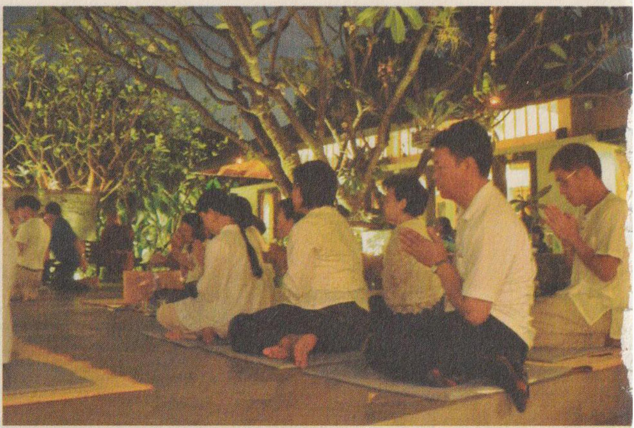

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ คณะศรัทธาที่มาร่วมงานบุญในวันนั้น

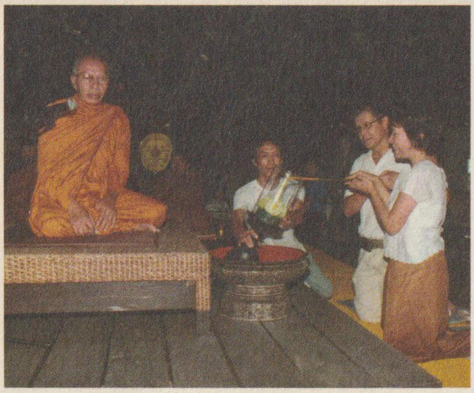
๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ คณะศรัทธาที่มาร่วมงานบุญในวันนั้น ต่างร่วมฟังสวดเจริญพระพุทธมนต์ ในบรรยากาศที่สงบและเต็มเปี่ยมไปด้วยความศักดิ์สิทธิ์

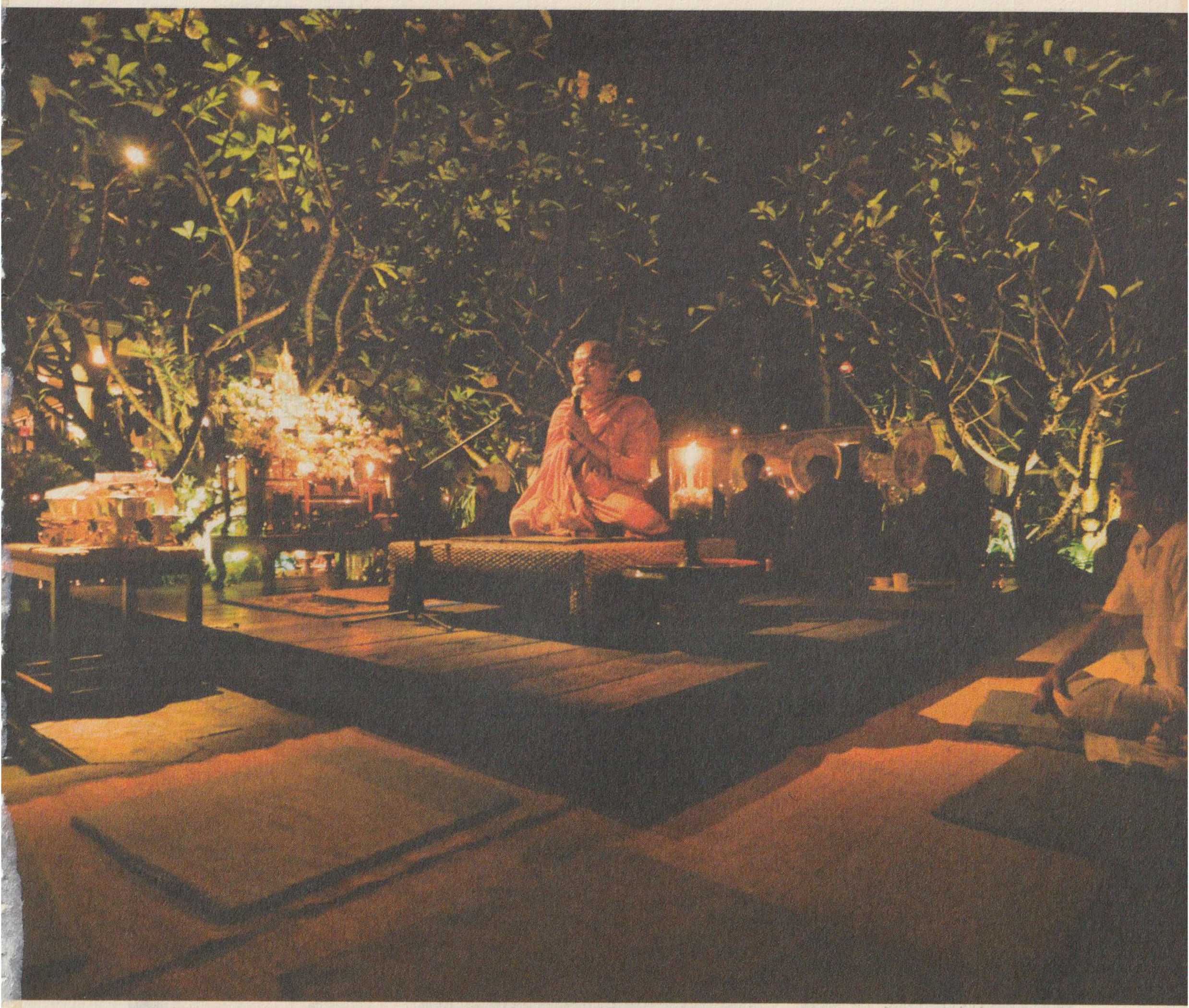
๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โลหะที่ใช้หล่อองค์พระฤกษ์ พระชัย และพระอุปคุตต์

- พระฤกษ์พระชัย ประกอบด้วย นาก (pink gold) ๑ กก.
- พระอุปคุตต์ สำริด ประกอบด้วย ทองแดง ๗ กก. ดีบุก ๑ กก. และ เงิน ๔ กก.
- พระอุปคุตต์ นาก ประกอบด้วย นาก (pink gold) ๑๒ กก.
- พระอุปคุตต์ เงิน ประกอบด้วย เงินนิเกิล ๑๒ กก.

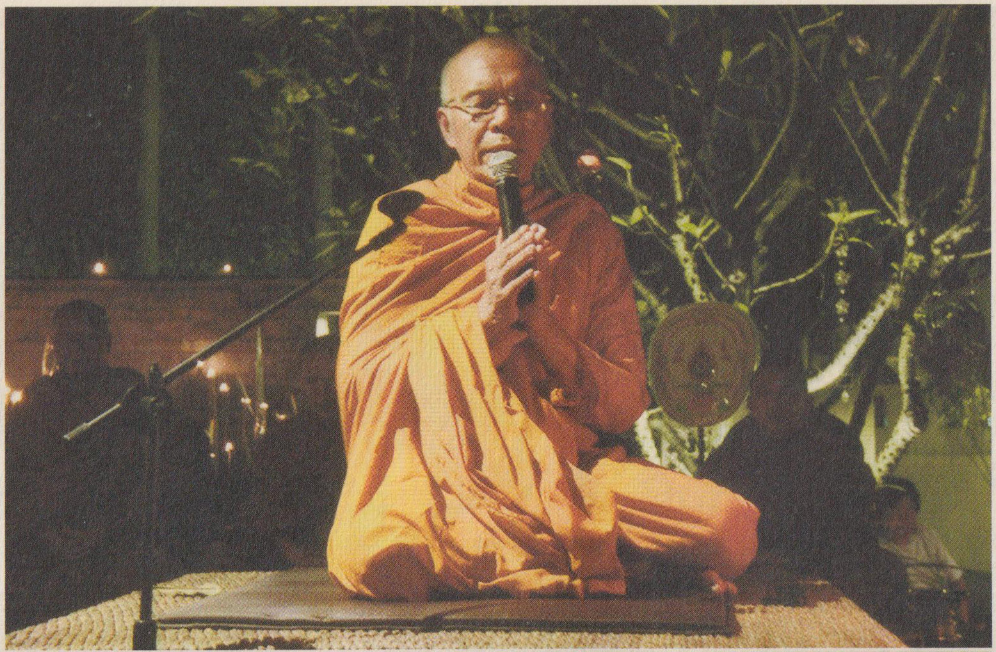
โดยคุณจีระวุฒิ รุ่งเรืองวิชชากุล เป็นผู้ดำเนินการคัดสรรโลหะที่มีคุณภาพดีสำหรับการหล่อองค์พระครั้งนี้

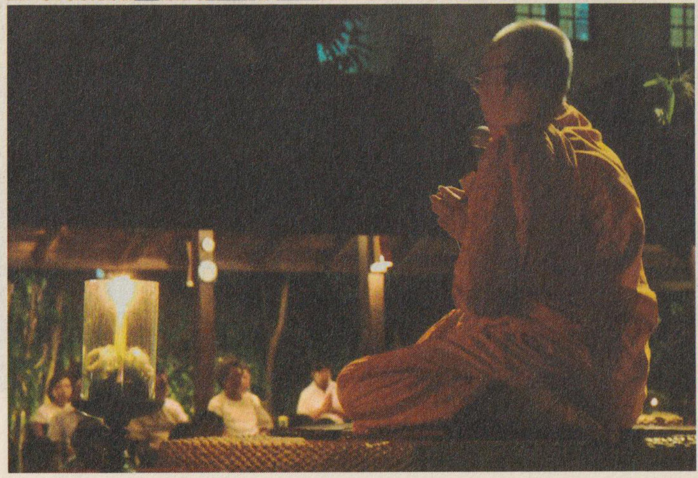

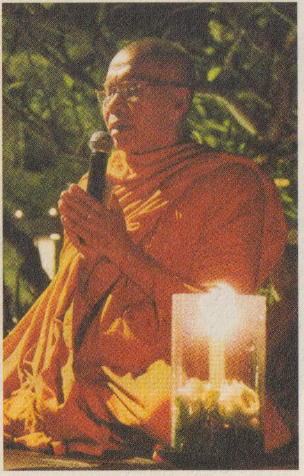
๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ คุณประสพ-เกศนี จิรวัฒน์วงศ์ จุดเทียนบูชาธรรม

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ พระเทพวรมุนีขึ้นแสดงธรรม
พรรณนาอานิสงส์การสร้างพระฤกษ์ พระชัย พระอุปคุตต์

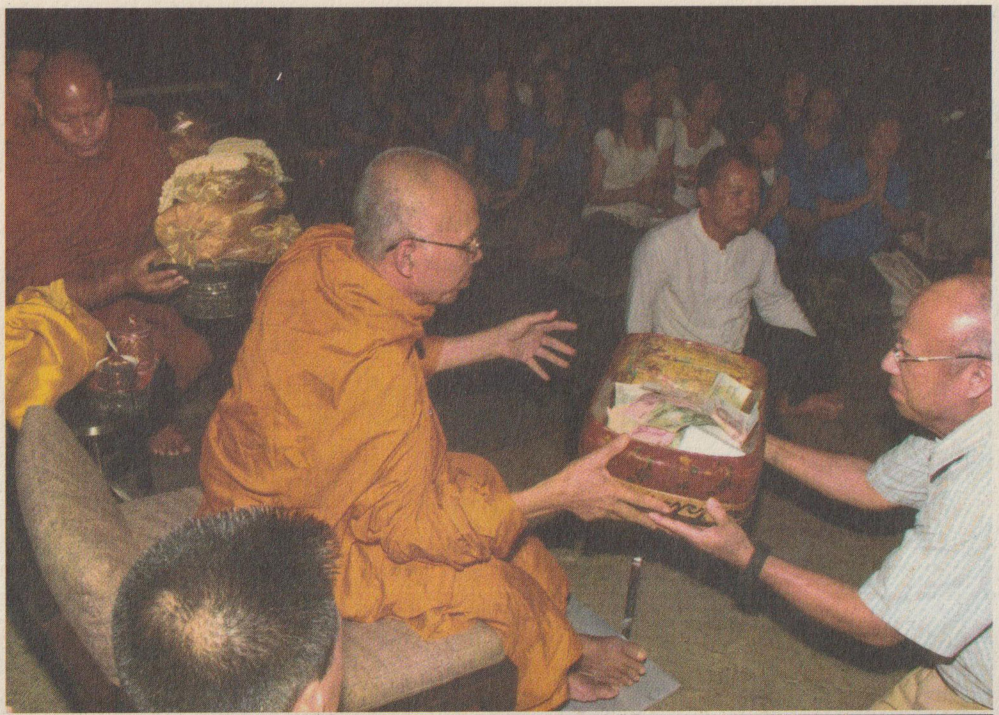

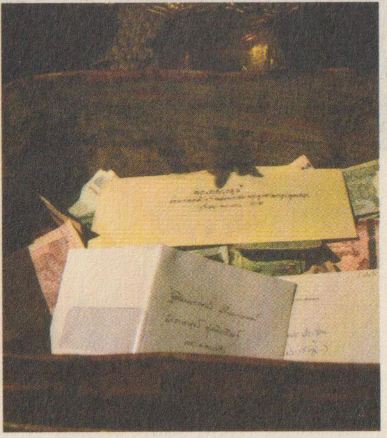
๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ พระเทพวรมุนีขึ้นแสดงธรรมพรรณนาอานิสงส์ การสร้างพระฤกษ์ พระชัย พระอุปคุตต์ เพื่อให้คณะศรัทธาที่มาร่วมงานบุญดังกล่าว ได้ทราบถึงประวัติของพระอุปคุตต์และกุศลกรรมที่ท่านได้เคยทำไว้

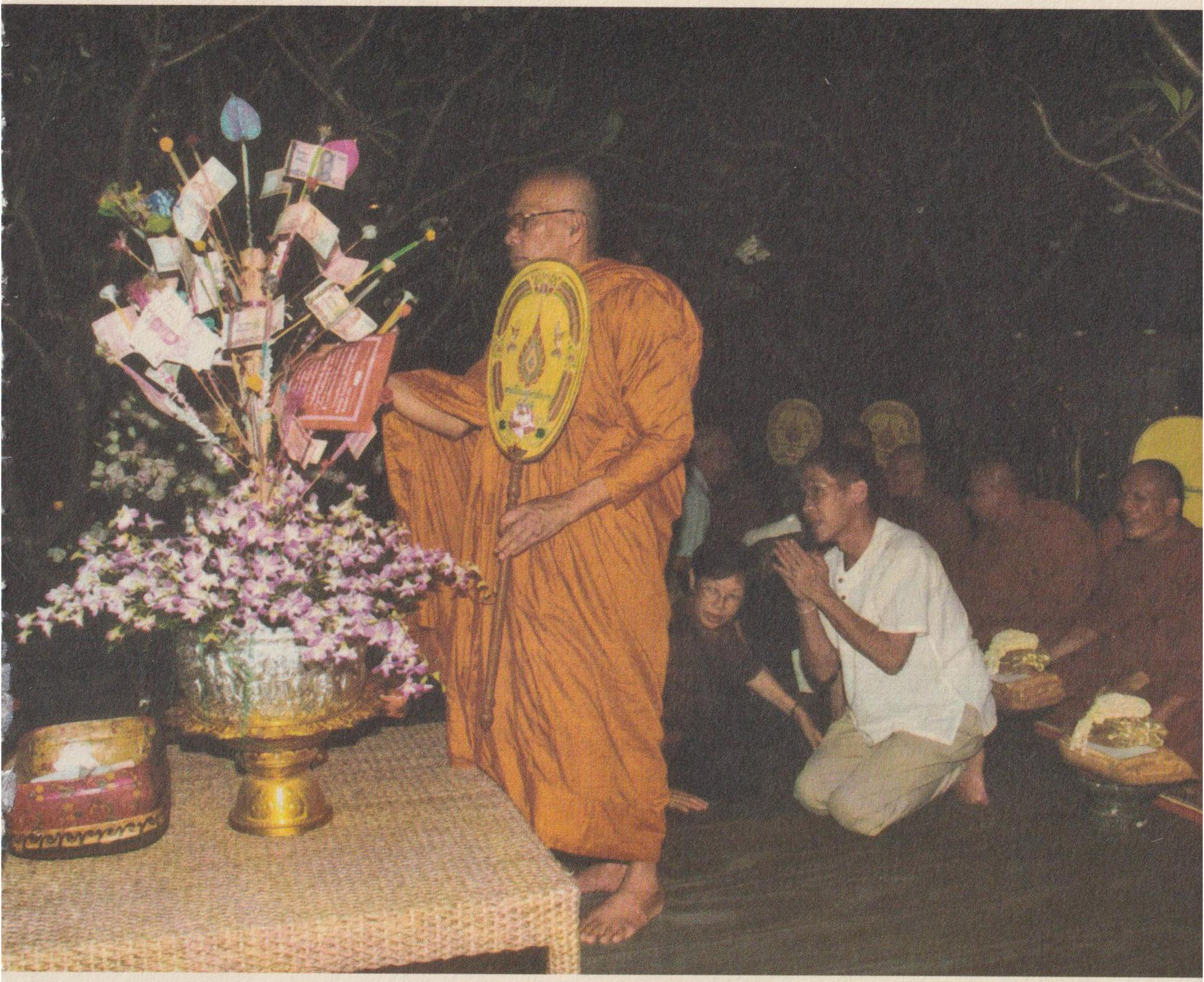
๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ คณะศรัทธาร่วมสดับรับฟังพระ
ธรรมเทศนาดังกล่าว

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถวายปัจจัยไทยธรรมแด่พระเทพวรมุนี
และคณะสงฆ์

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ พระเทพวรมุนีพิจารณาผ้าป่า

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ พระคุณเจ้าให้พร เป็นอัน
เสร็จพิธีในวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนถึงวันเท
ทองในวันถัดไป

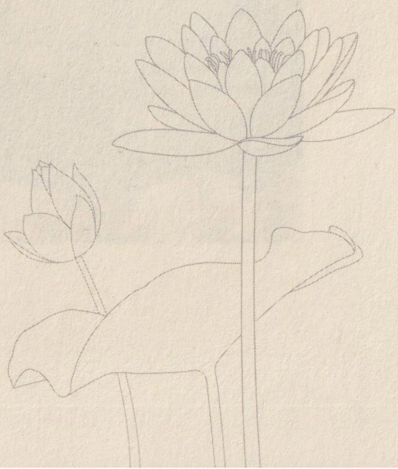

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ มณฑลพิธีที่ใช้ในพิธีบวงสรวงเทวดา และใช้ในพิธีเททองหล่อพระฤกษ์ พระชัย และพระอุปคุตต์

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เครื่องบวงสรวงเทวดาที่มณฑลพิธี

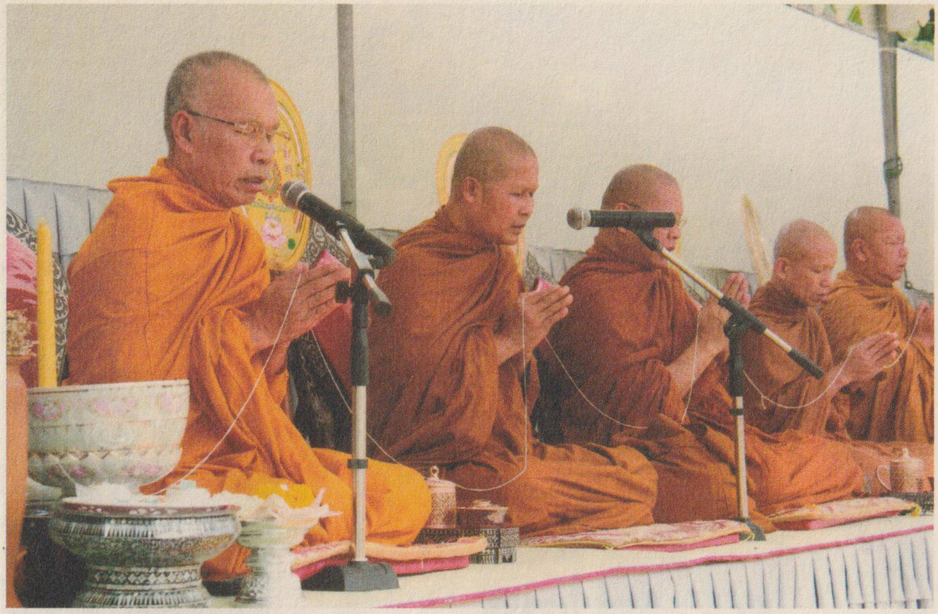

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เพื่อความเป็นสิริมงคลในการประกอบพิธีเททอง พระเทพวรมุนีได้อัญเชิญน้ำพระพุทธมนต์ที่ได้จากการสวดสาธยายพระไตรปิฎกที่ยุวพุทธิกสมาคม เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ และน้ำจากทะเลสาบอินเล รัฐฉาน ประเทศพม่า อันเป็นที่ประดิษฐานพระอุปคุตต์ *(รูปล่าง)* มาเทรวมกันในพิธีเททองหล่อพระอุปคุตต์

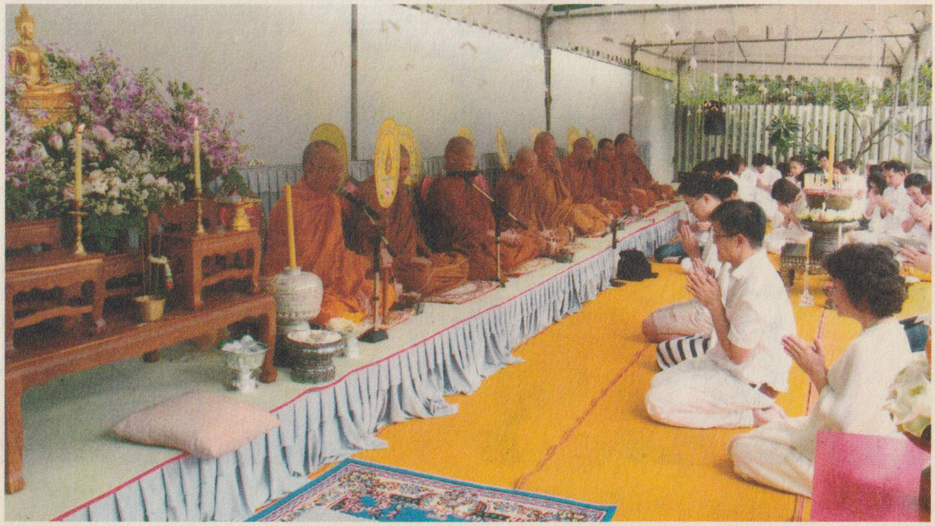

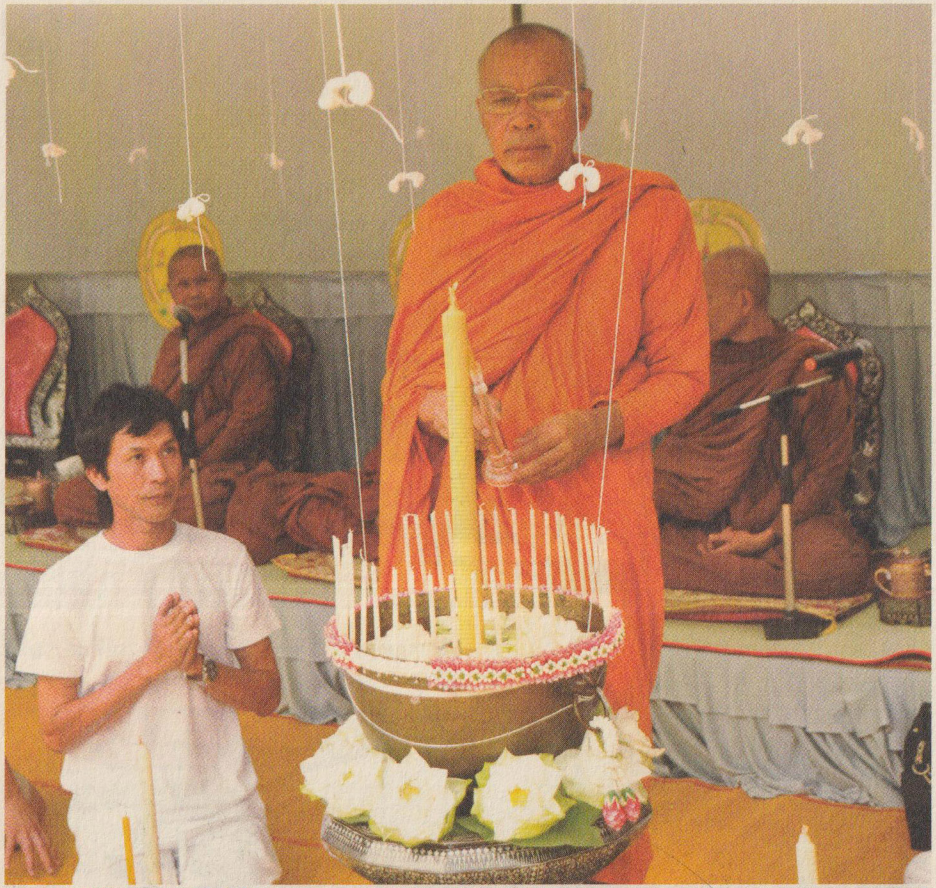
๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ คุณประสพ-คุณเกศนี
จิรวัฒน์วงศ์ จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ครูบาอาจารย์ที่มาร่วมพิธี
เจริญพระพุทธมนต์

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ พระเทพวรมุนีจุดเทียนชัยมงคล

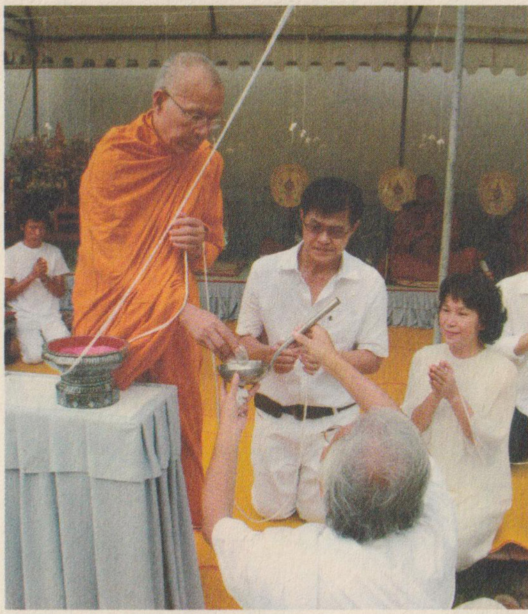
๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ คุณประสพ-คุณเกศนี จิรวัฒน์วงศ์ จุดธูปเทียนบูชาบวงสรวงเทวดา

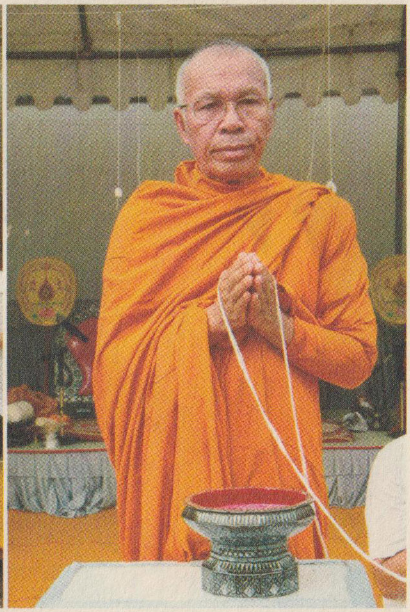
๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ อาจารย์พราหมณ์ไพบูลย์ วงศ์ธาตุทอง ผู้กล่าวบวงสรวงเทวดา

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ทองคำที่ใช้หล่อพระทั้ง ๓ องค์

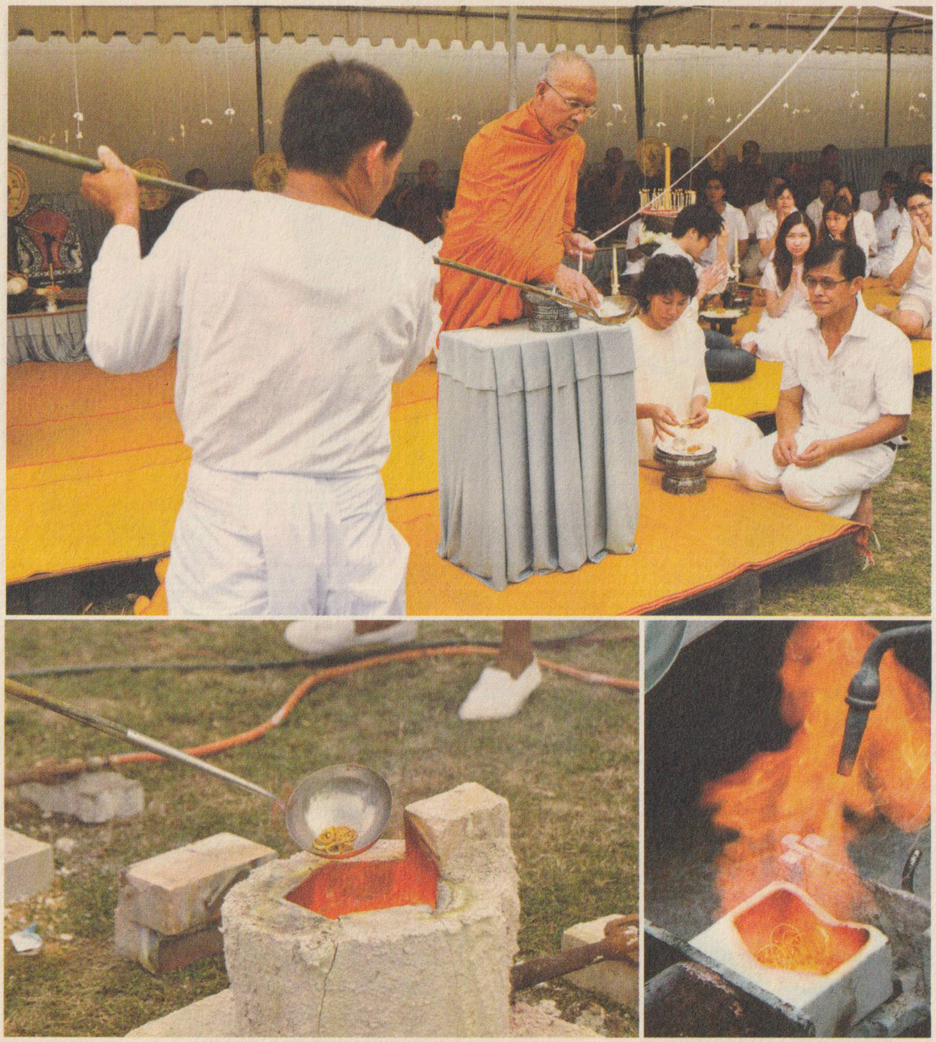

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เริ่มพิธีเททอง ดร.สุพร ชนะพันธ์ ถวายมวลสารแด่พระเดชพระคุณพระเทพวรมุนีเพื่อใส่ในเบ้าหลอม มวลสารทั้งหมดได้แก่

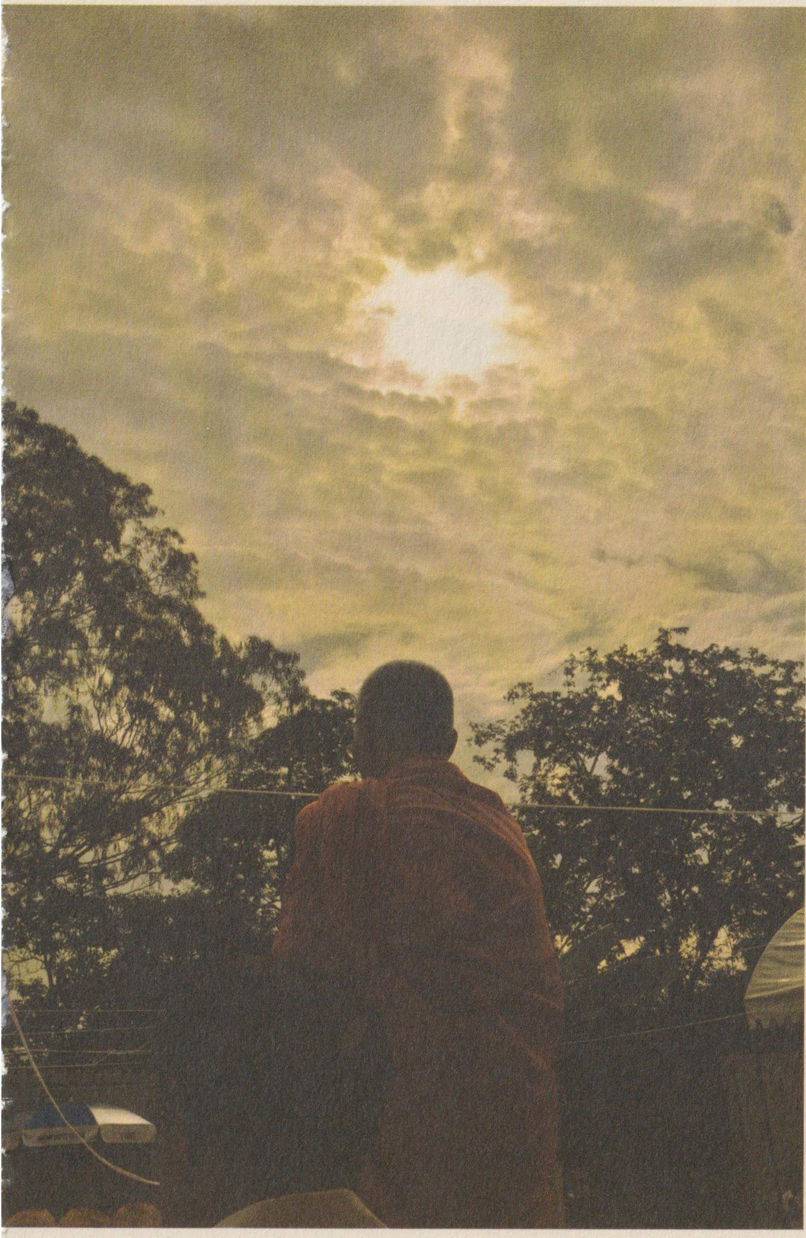
๑. ตะกรุด
- หลวงพ่อจาด วัดบางกะเบา
- หลวงพ่อเดิม วัดหนองโพ
- หลวงพ่อจง วัดหน้าต่างนอก
- หลวงพ่อมุ่ย วัดดอนไร่
- หลวงปู่ทิม วัดละหารไร่

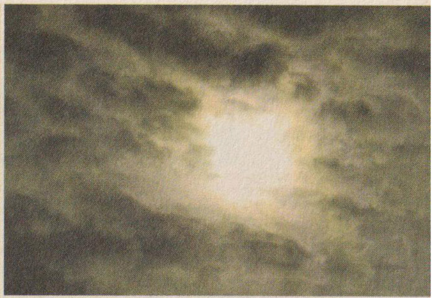
๒. ห่วงเหรียญ
- หลวงพ่อเงิน วัดดอนยายหอม
- หลวงพ่อแดง วัดบันไดอิฐ
- หลวงพ่อผาง วัดอุดมคงคาคีรี
- หลวงพ่อรุ่ง วัดท่ากระบือ
- หลวงพ่อคำพอง ติสโส
- พระพุทธสิงห์ ปี ๒๕๑๗
- หลวงพ่อสุด วัดกาหลง
- หลวงพ่อพุธ ฐานิโย วัดป่าสาละวัน
- หลวงปู่แก้ว สุทโธ วัดดอยโมคคัลลาน์
- หลวงพ่อฤาษีลิงดำ วัดท่าซุง
- พระอาจารย์วัน อุตตโม
- หลวงปู่ขาว อนาลโย วัดถ้ำกลองเพล
- หลวงพ่อเกษม เขมโก สุสานไตรลักษณ์
- หลวงปู่ฝั้น อาจาโร วัดป่าอุดมสมพร
- หลวงพ่อมุม วัดปราสาทเยอร์
- พ่อท่านคล้าย วัดสวนขัน
- หลวงปู่ทิม วัดพระขาว
- หลวงพ่อจวน วัดหนองสุ่ม
- ครูบาอินตา
- หลวงปู่เครื่อง ธัมมจาโร
- หลวงปู่จ้อย วัดบางช้างเหนือ
- หลวงพ่อสมชาย วัดเขาสุกิม
- หลวงปู่หลุย จันทสุโร
- หลวงปู่อ่อนสี วัดถ้ำประทุน
- พระครูวิสัยโสภณ วัดช้างให้
- เหรียญวัดราชบพิตร ปี ๒๕๑๓

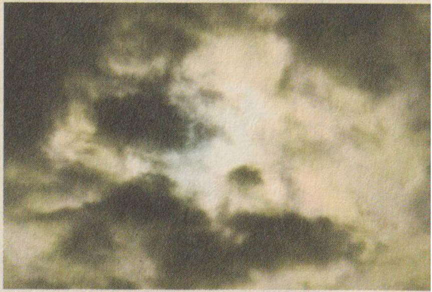
๓. แหวนมงคล ๙ วัดราชบพิตร ปี ๒๕๑๓ ปลุกเสกโดยหลวงพ่อท่านคล้าย, หลวงปู่เทศก์ เทสรังสี, หลวงตาพระมหาบัว

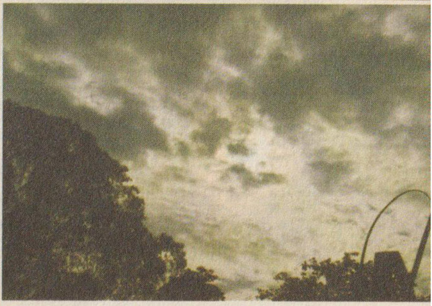

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ พระเทพวรมุนีประกอบพิธีเททองหล่อพระฤกษ์พระชัย พระอุปคุตต์ทั้ง ๓ องค์ตามลำดับ

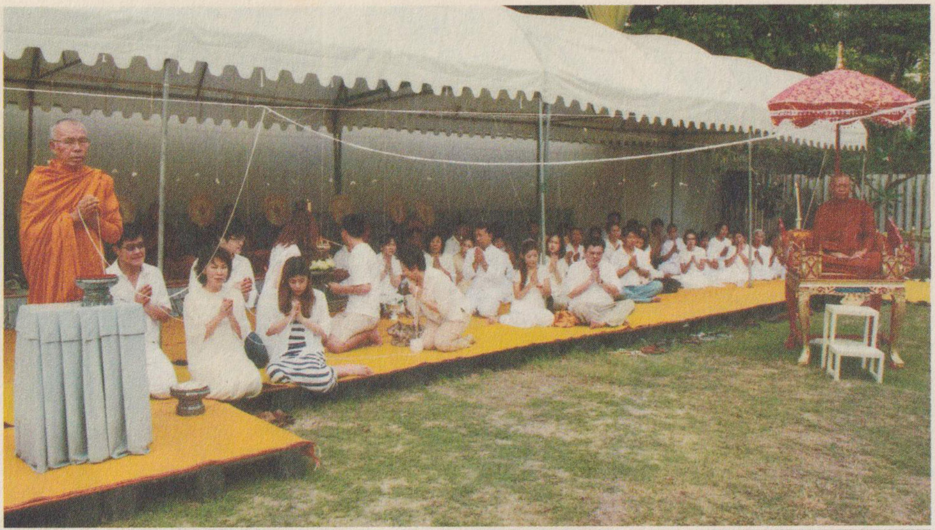

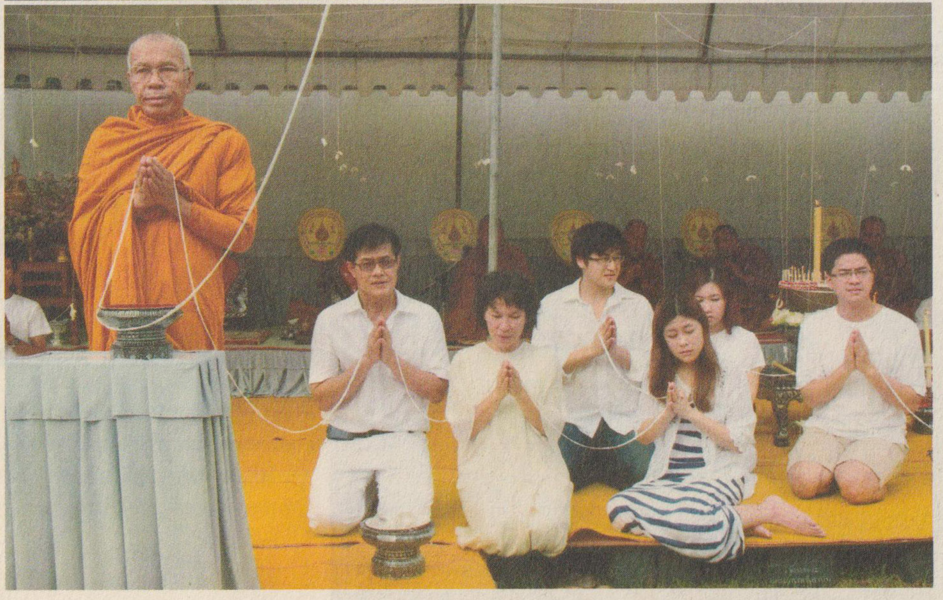

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ระหว่าง
เททองลงในแม่พิมพ์ ท้องฟ้าที่เต็ม
ไปด้วยเมฆครึ้มพลันเปิดทางให้
พระอาทิตย์ส่องสว่างในทันใด

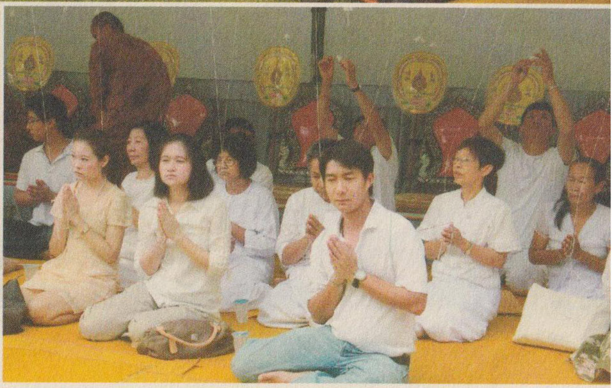

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ พระเทพวรมุนีและคณะศรัทธา
ตั้งจิตภาวนาร่วมกันระหว่างพิธีเททอง

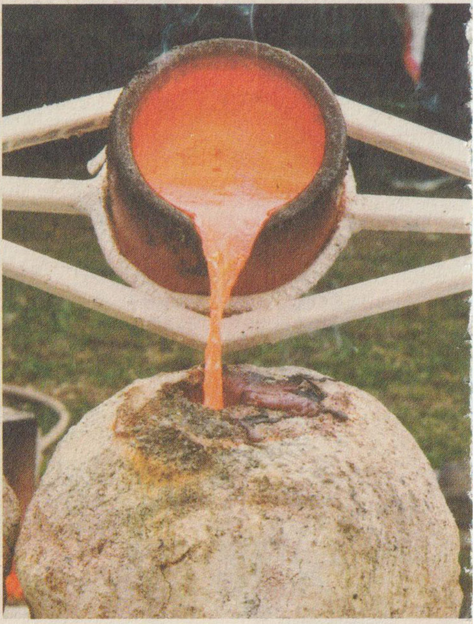

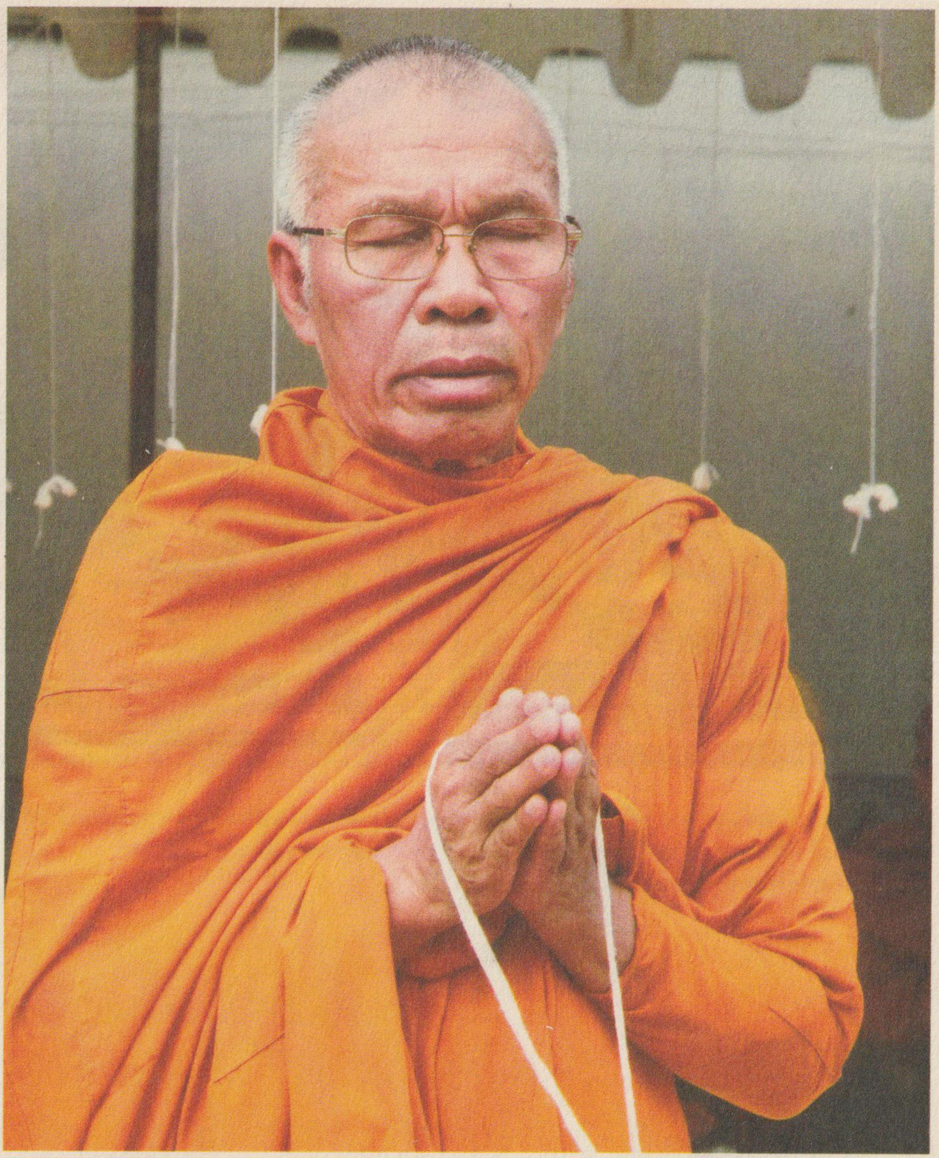

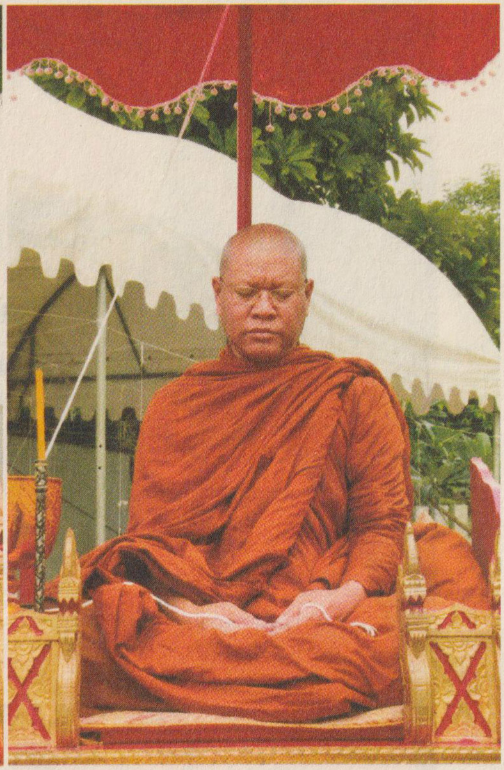

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ขณะกำลังเททองลงสู่แม่พิมพ์

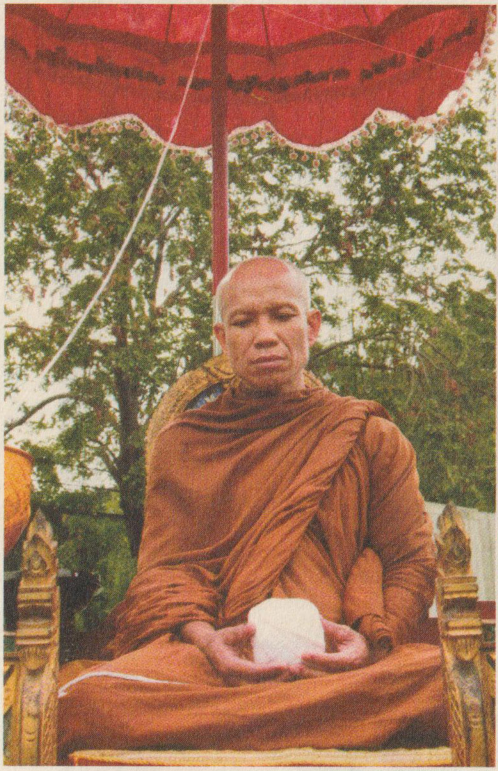
๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ พระเทพวรมุนีกำลังอธิษฐานจิต
ในขณะที่มีการเททอง

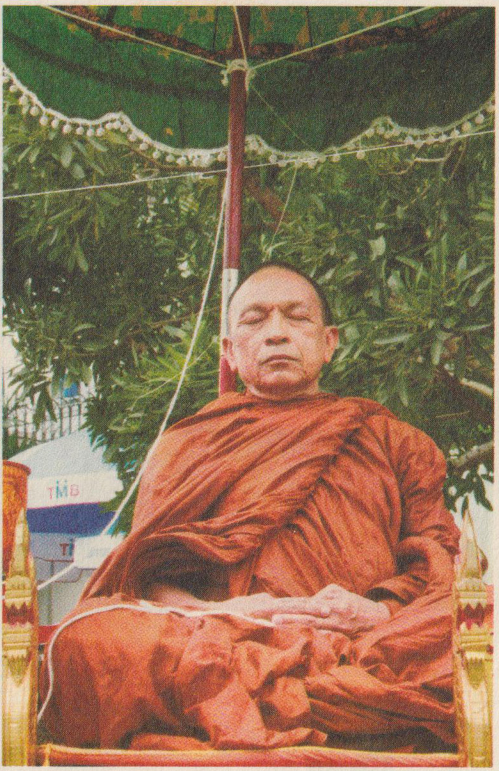

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ พระครูวิจารณ์ศุภวัตร เจ้าอาวาสวัดแม่ใจใต้ อ. ฝาง จ. เชียงใหม่ ร่วมอธิษฐานจิต ขณะทำพิธีเททองหล่อพระอุปคุตต์

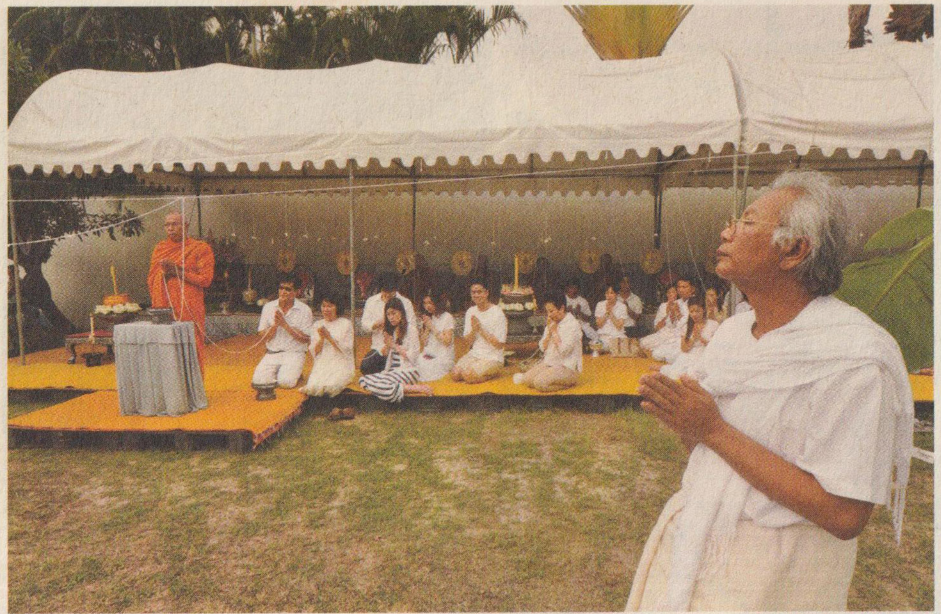
๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ พระครูภาวนานุกิจ เจ้าอาวาสวัดป่าขันติธรรม อ. บ้านโฮ่ง จ. ลำพูน

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ พระครูโพธิวนานุรักษ์ เจ้าอาวาสวัดป่าวิเวกธรรมชาน์ อ. ม่วงสามสิบ จ. อุบลราชธานี

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ พระครูวินัยธร ถาวร ฐิตธัมโม เจ้าอาวาสวัดพระยอดโฆษิตวราราม อ. เมือง จ. นครพนม

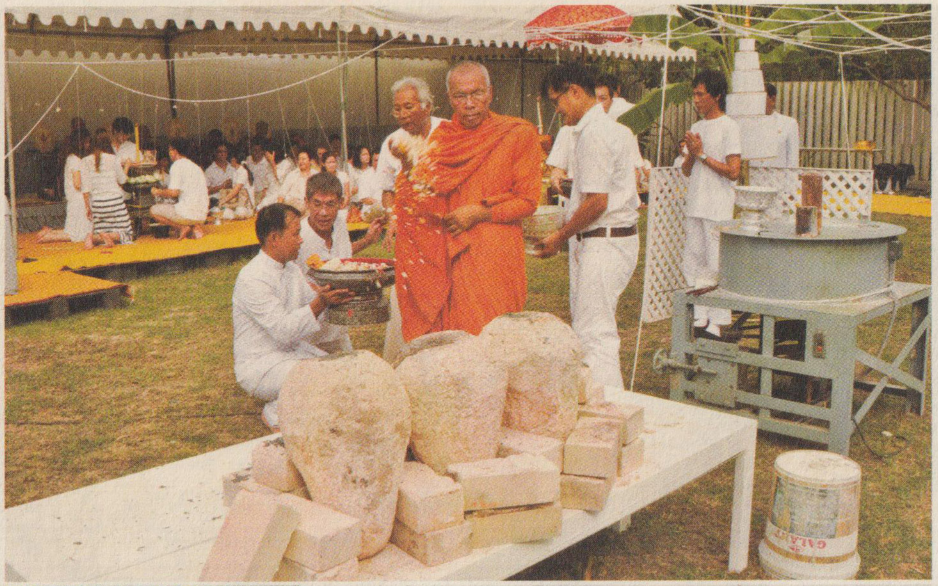

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ดร. สุพร ควบคุมดูแลการเททองทุกขั้นตอนจนเสร็จสิ้น เสร็จจากการเททองก็จะปล่อยแม่พิมพ์ไว้ให้เย็น

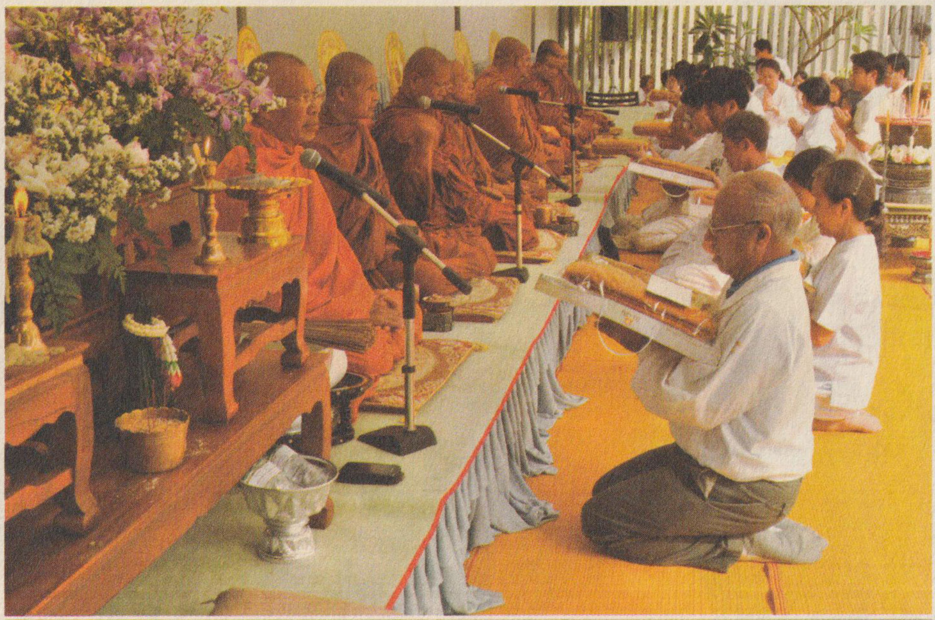

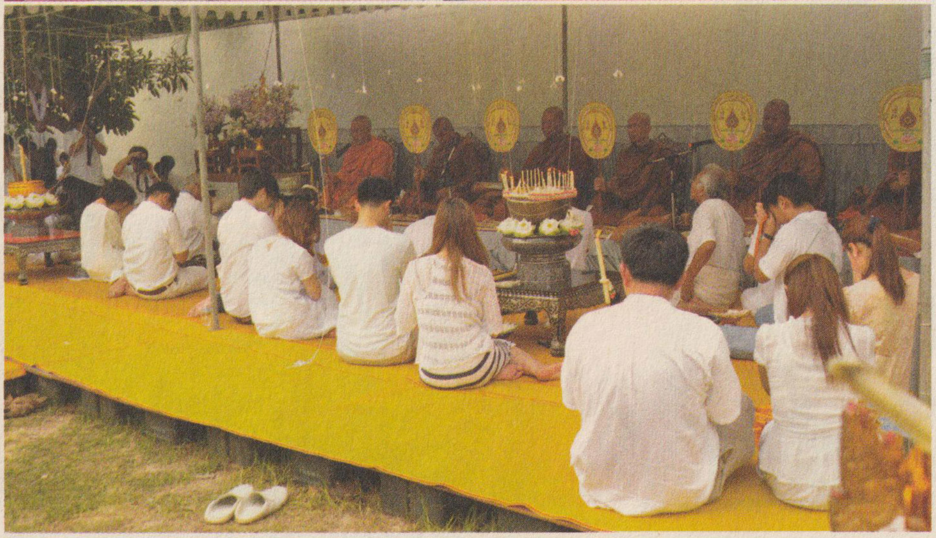

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ พระคุณเจ้าที่ร่วมพิธีเททอง
ประพรมน้ำมนต์ และโปรยข้าวตอกดอกไม้ลงบนแม่พิมพ์
เพื่อความเป็นสิริมงคล

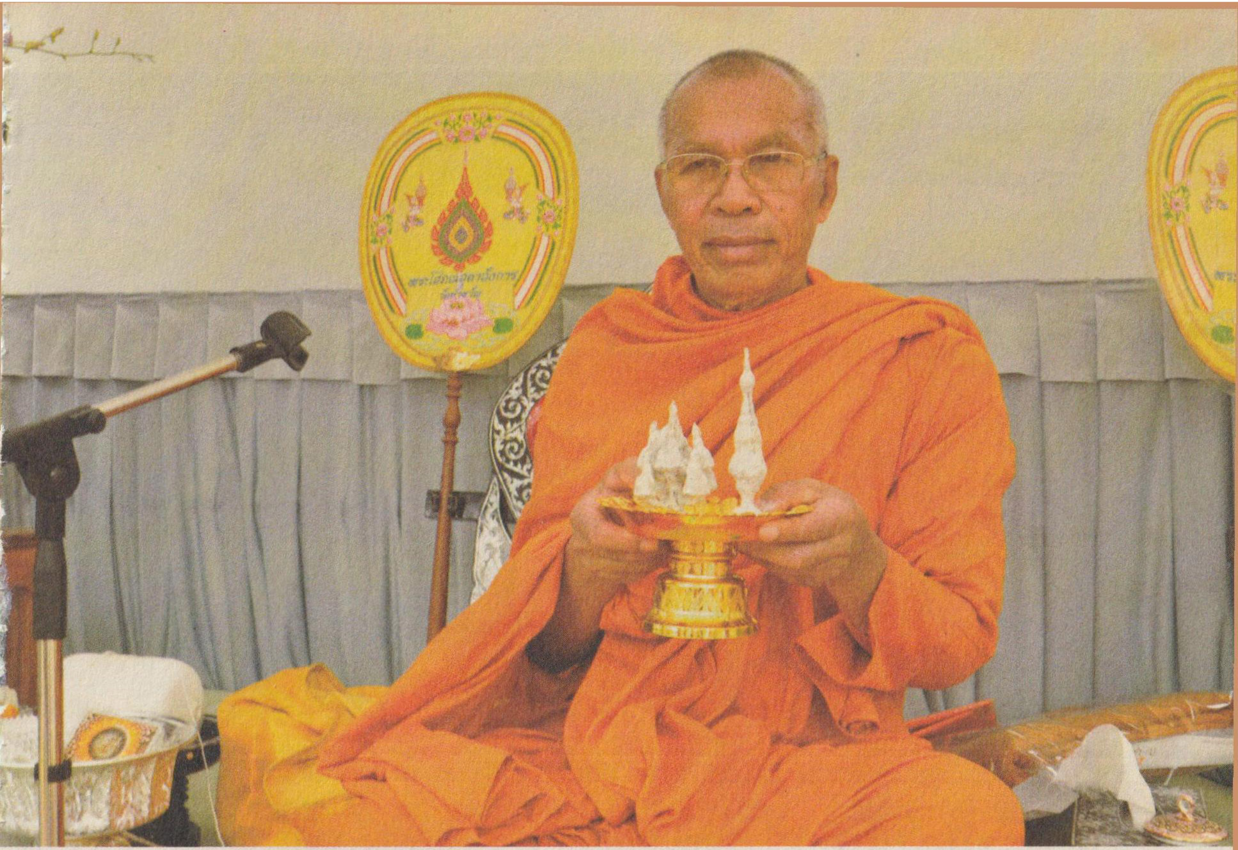

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ คณะศรัทธาที่มาร่วมในพิธี
เททองร่วมถวายผ้าป่า พระเทพวรมุนีพิจารณาผ้าป่า

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถวายปัจจัยไทยธรรม
และกรวดน้ำ รับพร เป็นอันเสร็จพิธีเททองหล่อในวันนั้น

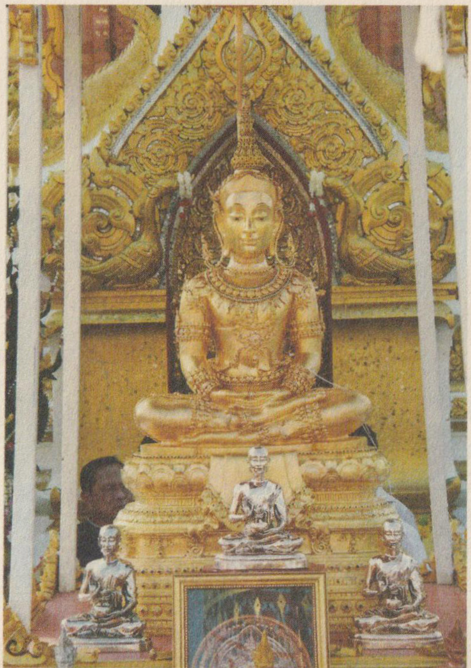
๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ พระฤกษ์ พระชัย พร้อมยอดมงกุฎพระพุทธจักรพรรดิรัตนมหาวรมุนี พระประจำองค์พระธาตุพนม ด้วยเครื่องหล่อแบบเหวี่ยง ก่อนจะนำไปตกแต่งรายละเอียดต่อไป

๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ พระฤกษ์ พระชัย ๙ องค์
ที่วัดพระธาตุพนม วรมหาวิหาร

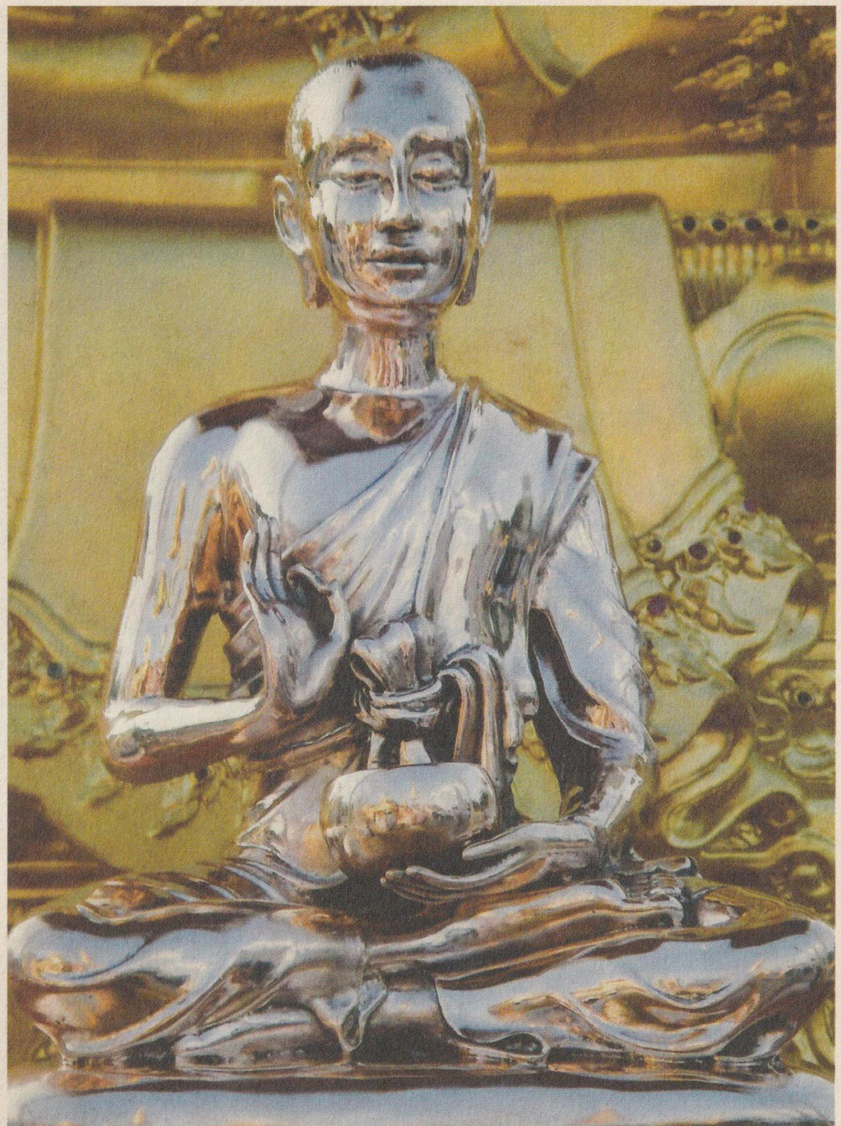

๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ อัญเชิญพระอุปคุตต์ทั้ง ๓ องค์ เพื่อ
กราบถวายแด่พระเทพวรมุนี

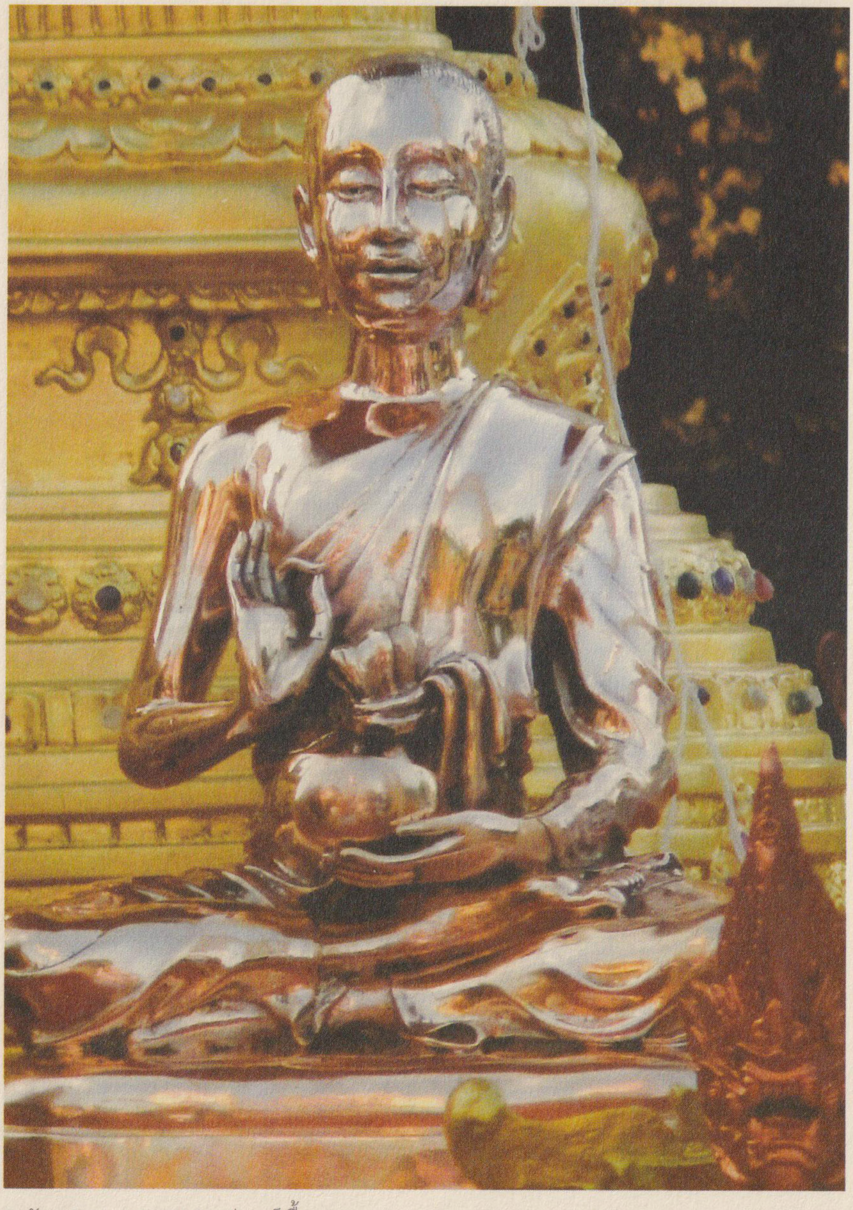

๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ อัญเชิญพระอุปคุตต์ทั้ง ๓ องค์ มาประดิษฐานหน้าพระพุทธจักรพรรดิรัตนมหาวรมุนีพระพุทธรูปประจำองค์พระธาตุพนมซึ่งได้อัญเชิญออกมาประดิษฐาน ณ ลานพระธาตุฯ เพื่อศรัทธาสาธุชนได้กราบสักการะ

๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ พระอุปคุตต์เนื้อสำริด

๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ พระอุปคุตต์เนื้อนาก

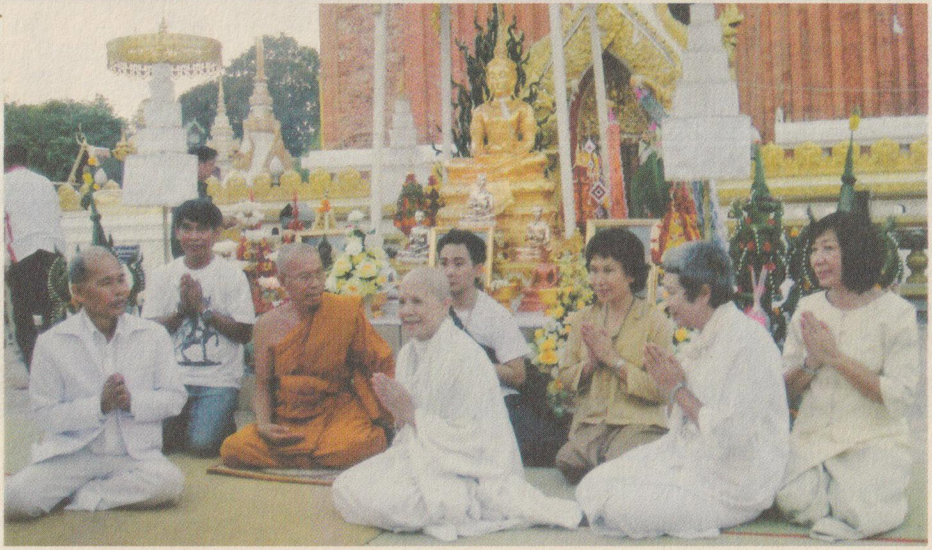
๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ พระอุปคุตต์เนื้อเงิน

๙ ธันวาคม ๒๕๕๕ พระเทพวรมุนีกับครูบาอาจารย์ถวาย
เครื่องสักการบูชาพระธาตุพนม ในวาระอายุวัฒนมงคล ๗๒ ปี
(วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๕)

๙ ธันวาคม ๒๕๕๕ *(บน)* พระเทพวรมุนีถวายเจดีย์จำลองที่ใช้อัญเชิญพระอุรังคธาตุ ไว้บนพระหัตถ์ของพระมหากัสสปเถระ *(ล่าง)* คุณแม่ชีศันสนีย์ เสถียรสุต ร่วมในพิธี

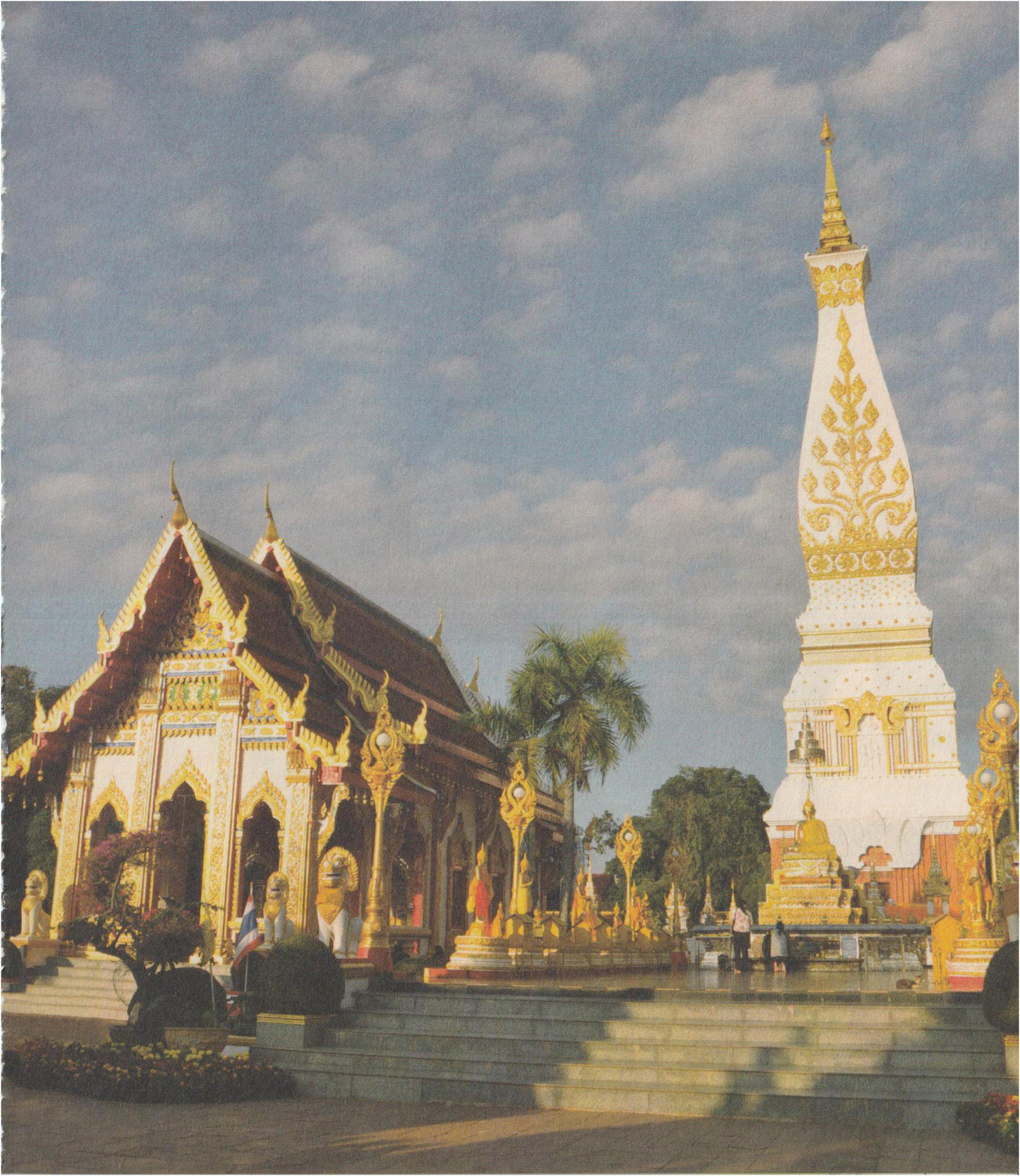
๙ ธันวาคม ๒๕๕๕ รูปหล่อองค์พระมหากัสสปเถระ และ
รูปหล่อพระอุปคุตต์ ณ ลานพระธาตุพนม

๙ ธันวาคม ๒๕๕๕ อัญเชิญพระพุทธจักรพรรดิรัตนมหาวรมุนี กลับไปประดิษฐานอยู่ด้านในองค์พระธาตุฯ พร้อมรูปหล่อองค์พระอุปคุตต์ทั้ง ๓ องค์

๙ ธันวาคม ๒๕๕๕ รูปหล่อพระอุปคุตต์ทั้ง ๓ องค์ ที่คณะศรัทธาเททองหล่อ
ร่วมกัน จะประดิษฐานในเรือนธาตุขององค์พระธาตุพนมชั้นที่ ๑ ตลอดไป

บทอัญเชิญเทวดาบูชาฤกษ์

พ่อพราหมณ์ไพบูลย์ วงศ์ธาตุทอง

อาจารย์พราหมณ์ไพบูลย์ วงศ์ธาตุทอง อ่านบทอัญเชิญเทวดา บูชาฤกษ์ในพิธีเททองหล่อพระชัย พระฤกษ์ และพระอุปคุตต์

บทอัญเชิญเทวดา บูชาฤกษ์

พิธีเททองหล่อพระชัย พระฤกษ์ และพระอุปคุตต์
ณ บริเวณสวนลานธรรมบ้านคุณประสพ-เกศนี จิรวัฒน์วงศ์
วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕

ว่า นโม ตัสสะ ภควโต อรหโต สัมมาสัมพุทธัสสะ
ว่า ๓ จบ

อัจจะยัง อัจจะโย โน เม ภันเต อะสังคามะยถะ พะเลยะถะ มูลเหยะถะ กุสเลเย มะยัง ทูระตาขิตา ปะมาทักขิตา คาระวะ คาระวะ อาสัมปะติจฉา พุทธาตีสุ ธัมมาตีสุ สังฆาตีสุ ภูมิมาตีสุ เทวาตีสุ ตีสุ รัตตนัตตรัยเย สุกกาเยนะ วาจา ปะมาทะ ธัมมะ-กริง ภันเตต สะโน ภันเต ตีนิพุทธานิ ตีนิ รัตนานิ อัจจะยัง อัจจะโยโต ปฏิคัณหาถะ อายัตติง ภันเต สังวะเรยยามะ สายัสสะ คะลุ คาระวะ ปาปะนะมหากุสลา เจตนาอัมหากัง ทีฆะรัตตัง อัตถายะ หิตายะ สุขายะ ยาวะมัคคะผลานิพพานะ ปัจจะโย โหตุ

สัคเค กาเม จะ รูเป ฯลฯ (จนจบ)

อายันตุ ภูมิ เทวัง นะมามิ ข้าพเจ้าขอยอกรชุลีโดยยินดีเคารพคำนับนบเทพบดี กรุงพาลีเรืองเดช ภูมิเทเวศร์สิทธิการ สมยานโดยยุบลพระชัยมงคลเทพวารารักษ์ ผู้พิทักษ์รักษาภูมิสถานอภิบาลบำรุงเขต ณ นิเวศน์มณฑลแห่งนี้

บัดนี้ข้าพเจ้าจะกระทำพลีกรรมบูชายาคะพิธีตามคติประเพณีบรรพิไสยจารีต โบราณ ขอเดชานุภาพอภินิหารสรรพะอำนาจธรรมสุจริตมหิทธิเทพทุกพระองค์จง ประสาทประสิทธิ์กิจพิธีเททองหล่อพระอุปคุตตเถระ พระชัย และพระฤกษ์ ข้าพเจ้า จึงขออัญเชิญเทพเบื้องบนและเทพเบื้องล่าง จงมาร่วมเป็นสักขีพยานในการประกอบ พิธีครั้งนี้

ข้าพเจ้าขอน้อมเกล้าประดิษฐานอัญชุลีประนมน้อมเศียรสิรโรจน์ เทพยดาเจ้า จงปรีเปรมปราโมทย์สโมสรจำนงแห่งองค์พระมหากษัตริย์ขัตติยวงศ์ อันเรืองเดช อีกทั้งท้าวไทยเทเวศร์ทั่วทิศา อยู่ในช่วงกามาพจรสวรรค์ อยู่ในกามภพอันจังหวัด วงศ์ เทพเจ้าดำรงอยู่ในรูปภพ เทพเจ้าอยู่ในห้วงมหรรณพสิงห์ขร เทพเจ้าอยู่กัน เนืองแน่นในอากาศอยู่ในวิมานมาศรัตนมนเทียรทอง เทพเจ้าอยู่ในพิชัยราชรถแก้ว เรือนหลวง เทพเจ้าทั้งปวงอยู่ในบ้านน้อยเรือนใหญ่ เทพเจ้าสิงสถิตอยู่บนต้นไม้ และ พฤกษาศาล เทพเจ้าอาศัยอยู่ตามบ้านเรือนและโรงนา เทพเจ้าอาศัยอยู่บนพื้นภูมิภาค วันนี้ขออัญเชิญท่านให้เสด็จลงมาสโมสรประชุมช่วย เทพเจ้าอยู่ในห้วยเหวผาฝั่งน้ำ และบนบก อีกทั้งยักษาและคนธรรพ์ ตลอดทั้งพระยานาคราชผู้เป็นใหญ่ เทพเจ้าที่ มีความสุขทุกตำบล อีกทั้งพระฤๅษีมุณีนารถทุกแห่งหน ท่านที่ศักดิ์สิทธิ์ฤทธิรณด้วย ตบะเดชา ดูกรเทพยดาเจ้าทั้งปวง จงเกษมสานต์ตามลำดับ จงโสตสะดับอรรถอัน ล้ำเลิศ ขอเชิญเถิดเทพยดาทั่วทุกองค์ วันนี้ข้าพเจ้าขออัญเชิญท่านให้เสด็จลงมาช่วย อำนวยพระพรชัยในการประกอบพิธีเททองหล่อพระอุปคุตตเถระ พระชัย และพระ ฤกษ์ เพื่อให้เกิดความร่มเย็นเป็นสุขงอกงามไพบูลย์เจริญวัฒนาด้วยศรัทธาบารมี

อันตรายใดๆ จงอย่ามาย่ำยี โรคภัยใดๆ อย่ามาบีฑา ขอให้คุณประสพ คุณเกศนี จิรวัฒน์วงศ์ พร้อมทั้งครอบครัวและญาติพี่น้อง จงเป็นผู้มีความสมบูรณ์ เป็นมิ่งมงคลสวัสดี จงสมกับความมุ่งมาตรปรารถนาจงทุกประการเทอญ

วันทิตวา อาจาริยะปาทัง เมสสะการิยะสัมพินทะยานัง สัพพะโทสัง วินาสสันติ สิริเทพพะเอยยาวิโยทะยานัง มะเหสุรัง ปะทะวสังวิสุทเทเวสสะ สัพโพทิพยะสังฆาเมนตุ มาระสิทธิ โอม พระภูมิพระธรณีกรุงพาลี ตังเปยยะ ปริวารา เอหิ สัตถายะ อาคัจฉันตุ ปริภุณชันตุ

นะมามิ สิระสา นาโค ปฐะวิยัง ปริภาระโต สุคะสัมปัตติ สัพพะทา

ปุริมะทิสัง ธตรัฏโฐ จะ มหาราชา ทิสาภาเค เตปิ ตุมเห อนุรักขันตุ อาโรคะ-เยนะ สุเขนะ จะ

อาคะเนยยัสสะมิง คันธัพโพ จะ มหาราชา ทิสาภาเค เตปิ ตุมเห อนุรักขันตุ อาโรคะเยนะ สุเขนะ จะ

ทักขิณัสมิง วิรุฬหะโก จะ มหาราชา ทิสาภาเค เตปิ ตุมเห อนุรักขันตุ อาโรคะ-เยนะ สุเขนะ จะ

หะระติสะมิง จะ มหาราชา ทิสาภาเค เตปิ ตุมเห อนุรักขันตุ อาโรคะเยนะ สุเขนะ จะ

ปัจฉิมัสมิง วิรูปักโข จะ มหาราชา ทิสาภาเค เตปิ ตุมเห อนุรักขันตุ อาโรคะ-เยนะ สุเขนะ จะ

พายัพพัสสะมิง นาคะราชา จะ มหาราชา ทิสาภาเค เตปิ ตุมเห อนุรักขันตุ อาโรคะเยนะ สุเขนะ จะ

อิสานนัสสะมิง ยักขา จะ มหาราชา ทิสาภาเค เตปิ ตุมเห อะนุรักขันตุ อาโร คะเยน สุเขนะ จะ

สูปะพยัญชนะ สัมปันนัง ปริภุญชันตุ อุปะรัสสะมิง ทิสาภาเค จัตตาโร เทวา

มหาเทวา พุทธะปัสสะนา ธัมมะปัสสนา สังฆะปัสสนา พุทธะคาระวะตา ธัมมะคาระ-วะตา สังฆะคาระวะตา เอหิ สะมาคันตะวา อาคัจฉันตุ ปริภุญชันตุ ทิโต จะ สุรักโข จะ เทวะเสฏโฐ จะ เทวะปุญญะโก จะ จิรัง วา ฐิตัง วา ติตถัง วา สะยานัง วา รัตติง วา ทิวัง วา สัพพะทา ตัง รักขันตุ มะหาเทวาติ

ข้าพเจ้าขอประกาศแด่เทพยดาทั้งหลาย ตลอดโลกธาตุมงคลจักรวาล มีเทพยดานพเคราะห์เป็นประธานและพระภูมิเจ้าที่กรุงพาลี นางพระธรณีคงคา บรรดาที่ได้อัญเชิญมาประชุมสโมสรสันนิบาตในสถานที่นี้ ซึ่งคุณประสพ คุณเกศนี จิรวัฒน์วงศ์ ได้จัดเครื่องพลีกรรมในการบูชาเทวดา เพื่อพิธีเททองหล่อพระอุปคุตตเถระ พระฤกษ์ และพระชัย ตามตำราในคัมภีร์โหราศาสตร์ ให้ข้าพเจ้าเป็นผู้ประกาศและบูชาแทนโดยจำนง ขอเทพเจ้าทุก ๆ พระองค์ จงอำนวยพรประสิทธิ์ประสาททิพยพรให้คุณประสพ คุณเกศนี จิรวัฒน์วงศ์ ให้ได้มีความสุขสถาพร เจริญสิริสวัสดิ์พิพัฒนมงคลชนมายุยืนยิ่ง ทุกสิ่งทุกประการเทอญ

ข้าพเจ้าขอถวายอภิวาทวันทนะประณตแด่เทพเจ้าทุกพระองค์จงรับเครื่องสรวงสักการะ สรรพโอฬารอันประณีต ตกแต่งตามจารีตโหรานุวัฏ พร้อมธงฉัตรและบัตรพลี เครื่องกระยาบวชบายศรีมาลีราชา ผลไม้ขนมหวานและถั่วงาพรรณผลาผลตระการ พร้อมสรรพนมเนยครบเครื่องสังเวยเทวพลี ขอเทพจงยินดีรับเครื่องสังเวยพร้อมทั้งบริวารอย่าเพิกเฉย ขอเชิญรับเครื่องสังเวยทุกพระองค์ ตามมโนรถจำนงเสพสำราญเป็นเทวบรรณาการ ส่วนอามิสอันหนึ่ง คุณประสพ คุณเกศนี จิรวัฒน์วงศ์ ได้ปฏิบัติในกัลยาณคุณบุญราศีส่วนสุจริตเป็นนิรันดร์เนืองนิจมิได้เว้นกาล ได้บริจาคทานอันพิเศษ เพื่ออุทิศเป็นธรรมพลีแด่เทพทั้งผองซึ่งจำนงปองด้วยธรรมบรรณาการ จงมีกมลเบิกบานอนุโมทนา

บัดนี้ ขอเชิญเทพทุกพระองค์พร้อมบริวารจงอภิบาลบำรุงรักษาชนมายุของเจ้าภาพตามวาระดิถีที่เวียนมา ให้บำราศปราศจากสรรพภัยและอุปัทวะจัญไร จงอย่า

แผ้วพาล ขอให้คุณประสพ คุณเกศนี จิรวัฒน์วงศ์ พร้อมทั้งญาติพี่น้องจงประสบแต่ความสุขเบิกบานสบายทุกเมื่อเทอญ

สิทธิกิจจัง สิทธิกัมมัง สิทธิลาโภ นิรันตรัง สิทธิกัมมัง ประสิทธิ เต ยัสสานุสรเณนาปิ อันติก ปานิโน ปัตติ คัจฉันติ ภูมิยัง ปัชวารัมหา ยักขาโจราทิสัมภะวาคัณนะนา จะ มุตตานัง ปริตตันตัม ภะณามะเห

นะโม เม พระภูมิ เทวานัง ธูปะทีปะจะปุปผัง สักการะวันทะนัง สูปะพยัญชนะสัมปันนัง โภชะนานัง สาลีนัง อุธะกัง วะรัง อาคัจฉันตุ ปริภัญชันตุ

สิทธิกิจจัง กิจอันใดควรชอบไว้ประกอบก่อสร้าง กิจนั้นอย่ารู้ร้าง ลุได้ดังประสงค์เทอญนา

สิทธิกัมมัง การใดหฤทัยปอง ฉลองพระเดชเจ้าหล้าอย่าเริดอย่ารอช้า สิทธิได้พลันเทอญนา

สิทธิการิยะ ตะถาคะโต สัพพัญญูตรัสรู้จบ มารสยบหลีกแล้ว ขออุปัทวะอันตรายแคล้วคลาด พ้นพูนเกษมแลนา

สิทธิเตโช ชะโย นิจจัง เดชเรืองปรากฏ ผู้ทรยศปองร้าย จงครรไลแผกพ่ายผ่องพ้นภัยพาลแลนา

สิทธิลาโภ นิรันตรัง ลาภสิ่งอันใด ๆ จงหลั่งไหลหล่อล้น ดังหนึ่งท่อธารท้นอย่าสิ้นสูญสุดเลยนา

สรรพสิทธิ ภวันตุ โว พรสรรพะจงประสิทธิแด่คุณประสพ คุณเกศนี จิรวัฒน์วงศ์ อย่าช้าให้เสร็จสมดังข้าพเจ้าพร้องพร่ำให้เทอญ

สัจจอธิษฐาน

น้อมนำอธิษฐานโดย คุณสุรชัย ปัณฑวังกูร

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส
นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส
นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส

นตฺถิ เม สรณํ อญฺญํ พุทฺโธ เม สรณํ วรํ
เอเตน สจฺจวชฺเชน โหตุ เม ชยมงฺคลํ
นตฺถิ เม สรณํ อญฺญํ ธมฺโม เม สรณํ วรํ
เอเตน สจฺจวชฺเชน โหตุ เม ชยมงฺคลํ
นตฺถิ เม สรณํ อญฺญํ สงฺโฆ เม สรณํ วรํ
เอเตน สจฺจวชฺเชน โหตุ เม ชยมงฺคลํ

ด้วยกุศลผลบุญที่ข้าพเจ้าได้บำเพ็ญมาแล้ว ตั้งแต่ชาติต้นจนถึงชาติปัจจุบัน บุญทั้งหลายทั้งหมดที่ข้าพเจ้าทำไว้ สร้างไว้ ให้ไว้ในพระพุทธศาสนา เพื่อเป็นการบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ บูชาพระธรรม บูชาพระอริยสงฆ์ และเพื่อเป็นการสืบพระพุทธศาสนาที่ผ่านมาทั้งหมดแล้วนั้น และด้วยกุศลผลบุญที่ข้าพเจ้าได้กระทำแล้ว ณ โอกาสนี้

ด้วยจิตที่ข้าพเจ้าเคารพในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ด้วยจิตที่ข้าพเจ้าเคารพบูชาในพระคุณของบิดามารดา ด้วยการเปล่งวาจาอันเป็นสัจจะนี้ข้าพเจ้าขอตั้งสัจจอธิษฐานต่อเบื้องพระพักตร์แห่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ที่สถิตประทับเป็นประธาน ณ สถานที่แห่งนี้ ด้วยอำนาจแห่งสัจจวาจานี้ ด้วยเดชแห่งบุญกุศลทั้งหมดนี้ **ขอจงเป็นพลังให้พระพุทธศาสนาสถิตสถาพร เจริญรุ่งเรืองมั่นคงในดินแดนสุวรรณภูมินี้ตลอดไป จวบจนสิ้นอายุพระพุทธศาสนา ๕,๐๐๐ ปี** และขอให้โลกมนุษย์บังเกิดความร่มเย็นเป็นสุขสงบและสันติสุข ภัยอันตรายทั้งปวงอันเกิดจากมนุษย์ก็ดี จากอมนุษย์ก็ดี ภัยจากสงครามศาสตราวุธก็ดี ภัยจากโรคระบาดก็ดี ภัยจากความอดอยากก็ดี ภัยจากธรรมชาติก็ดี ขอภัยทั้งปวงจงสงบ ระงับ คลายตัว เบาบาง และผ่านพ้นไปโดยพลัน พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ พุทโธ อัปมาโณ ธัมโม อัปมาโณ สังโฆ อัปมาโณ **ขอแสงธรรมแสงทองแห่งพระรัตนตรัยนี้จงส่องสว่างไปทั่วโลก ยังความมืดมนอนธการให้ปราศนาการสิ้นไป**

อิติ สุคะติ อิติ สุขะโต อะระหัง พุทโธ นะโม พุทธายะ

ขอสัจจอธิษฐานนี้ จงสัมฤทธิผล บังเกิดผลโดยฉับพลันทันทีเถิด

สาธุ สาธุ สาธุ

อนุโมทนา

รายนามผู้ร่วมทำบุญหล่อรูปพระอุปคุตต์

๑. พระครูวิจารณ์ศุภวัฒน์ ๑,๐๐๐ บาท ๒. พระครูภาวนานุกิจ ๑,๐๐๐ บาท ๓. พระครูโพธิวนานุรักษ์ ๑,๐๐๐ บาท ๔. พระปิยจันทคุณ ๑,๐๐๐ บาท ๕. พระครูจารุปริยัติการ ๑,๐๐๐ บาท ๖. พระครูโสภณอาภากร ๑,๐๐๐ บาท ๗. พระครูอุบลคุณาภรณ์ ๑,๐๐๐ บาท ๘. พัฒนพงศ์-เพียงจันทร์ พยัคมันตร ๑,๐๐๐ บาท ๙. อรสม สุทธิสาคร ๑,๐๐๐ บาท ๑๐. สุกัญญา ธีระกูรณ์เลิศ ๒,๐๐๐ บาท ๑๑. อนุสรณ์พันธ์ วงศ์เมืองจันทร์ ๒,๐๐๐ บาท ๑๒. สาครินทร์-อรกิจ-ชลิดา-พชร วัฒนสุข ๒,๐๐๐ บาท ๑๓. เสกสรรค์-ภรณี อิฐรัตน์ ๒,๐๐๐ บาท ๑๔. สุรไกร เหล็กกล้า และครอบครัว ๒,๐๐๐ บาท ๑๕. อัมพา-อัจฉรี-พิทยาธร มฤทุสาธร ๒,๐๐๐ บาท ๑๖. ศักดิ์ศิริ โรจนศิริ ๒,๐๐๐ บาท ๑๗. ฐิติมนทกาญจน์ ศรีพฤกษมาศ พัชรากาญจน์ ศุภจิราวัฒน์ และครอบครัว ๒,๕๐๐ บาท ๑๘. พล.ร.อ.ชัชวาล-นาวาเอกหญิงอารยา อัมระปาล ๓,๐๐๐ บาท ๑๙. เอ็ดการ์ด-มัณฑนา ชูลท์ ๓,๐๐๐ บาท ๒๐. อภิชัย ศิริเหล่าไพศาล ๓,๐๐๐ บาท ๒๑. สมชาย-อัญชลี-วารัตตา จงแสง ๔,๐๐๐ บาท ๒๒. กัปตันพอพงษ์ สรรพกิจ และครอบครัว ๕,๐๐๐ บาท ๒๓. ประภาศรี-ศุภิกา-ภาวิน ศุษิลวรณ์ ๕,๐๐๐ บาท ๒๔. ปิยะนุช แซ่เจีย และบุตรหลาน ๕,๐๐๐ บาท ๒๕. พล.ต.ต.ปราศรัย-จีระพัฒน์ สังขะทรัพย์ ๕,๐๐๐ บาท ๒๖. พระเทพวรมุนี ๑๐,๐๐๐ บาท ๒๗. ฉวีวรรณ ปัณฑวังกูร ๑๐,๐๐๐ บาท ๒๘. สมจิตร อังศรีประเสริฐ ๑๐,๐๐๐ บาท ๒๙. สุรพงษ์ ปัณฑวังกูร และ มธุรส วรวรรณธนะชัย ๑๐,๐๐๐ บาท ๓๐. สุรชัย-จริยา ปัณฑวังกูร และครอบครัว ๑๐,๐๐๐ บาท ๓๑. ญาติธรรมพระใหญ่ อ.เขื่องใน จ.อุบลฯ ๑๐,๑๐๐ บาท ๓๒. ไม่ระบุชื่อ ๑๑,๕๐๐ บาท ๓๓. อดิศักดิ์-เสาวลักษณ์ อังศรีประเสริฐ ๒๐,๐๐๐ บาท ๓๔. ปัจจัยทำบุญจากต้นผ้าป่า ๒๑,๙๐๙ บาท ๓๕. พล.อ.พลเดช-มัณฑนา-กวินทร์-อรนิดา จุลเสน ๕๐,๐๐๐ บาท ๓๖. ประสพ-เกศนี-ปรียดา-ปิติ จิรวัฒน์วงศ์ ๕๔๙,๑๗๕ บาท และเงินสกุลธิเบตจำนวน ๔๒,๐๐๐ หยวน (นำปัจจัยจำนวนนี้ถวายทำบุญที่วัดไทยเชตวันมหาวิหาร นครสาวัตถี ประเทศอินเดีย)

ตั๋วแลกเงิน
DRAFT

A/C Payee Only

ON DEMAND OF THIS SOLA OF EXCHANGE

วันที่ 2 1 0 1 2 5 5 6
DATE

99999

ให้แก่ วัดพระธาตุพนมวรมหาวิหาร
PAY TO

หรือตามคำสั่ง
OR ORDER

จำนวนเงิน **สองแสนสองหมื่นเก้าบาทถ้วน**
THE SUM OF (BAHT)

B220,009.00*******

026 สาขางามวงศ์วาน

0000000001/2013

ถึง
TO

TMB ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
TMB BANK PUBLIC COMPANY LIMITED

374 สาขาธาตุพนม

ตั๋วแลกเงินเลขที่
DRAFT NO.

สาขาเลขที่
BRANCH NO.

ลายมือชื่อผู้ได้รับมอบอำนาจ
AUTHORIZED SIGNATURE

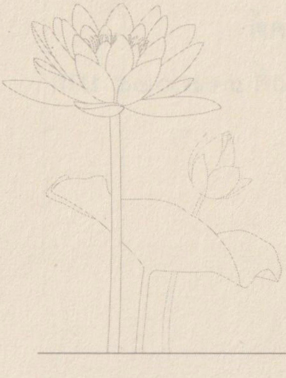
ลายมือชื่อผู้ได้รับมอบอำนาจ
AUTHORIZED SIGNATURE

⑈3966202⑈ 66⑆026⑆ 04

*ปัจจัยที่คณะศรัทธาร่วมบริจาคเพื่อสร้างพระอุปคุตต์ รวมทั้งสิ้น ๗๗๑,๑๘๔ บาท มีค่าใช้จ่ายในการสร้างองค์พระทั้งสิ้น ๕๔๙,๑๗๕ บาท ดังนั้นจึงได้จัดปัจจัยจำนวน ๒๒๒,๐๐๙ บาท กราบถวายวัดพระธาตุพนม วรมหาวิหาร เพื่อร่วมบุญวันพิธีมงคลอัญเชิญพระอุปคุตต์ วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

รายนามผู้พิมพ์หนังสือ พระธาตุพนม พิธีอัญเชิญพระอุปคุตต์

จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม คุณประสพ-เกศนี-ปรียดา-ปิติ จิรวัฒน์วงศ์ ๓๑๗,๐๒๕ บาท

รายนามผู้จัดทำหนังสือพระธาตุพนม พิธีอัญเชิญพระอุปคุตต์

• บรรณาธิการเล่ม : อพิสิทธิ์ ธีระจารุวรรณ • ถ่ายภาพ : ชัยศักดิ์ คุรุรัตนากร, มธุรส วรวรรณธนะชัย, วรพงศ์ ผดุงชอบ • จัดรูปเล่ม, แบบปก : วรพงศ์ ผดุงชอบ • พิสูจน์อักษร : โชติช่วง ระวิน • ประสานงาน : เอมอร ส่องสว่าง

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์มติชนปากเกร็ด ๒๗/๑ หมู่ ๕ ถนนสุขาประชาสรรค์ ๒ ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด นนทบุรี ๑๑๑๒๐
โทรศัพท์ ๐-๒๕๘๔-๒๑๓๓, ๐-๒๕๘๒-๐๕๙๖ โทรสาร ๐-๒๕๘๒-๐๕๗๙

อุปะคุตโต จะ มะหาเถโร สัมพุทเธนะ
วิยากะโต มารัญจะ มาระพะลัญจะ
โส อิทานิ มะหาเถโร นะมัสสิตะวา
ปะติฏฐิโต อะหัง วันทามิ อิทาเนวะ
อุปะคุตตัง จะ มะหาเถรัง ยัง
ยัง อุปัททะวัง ชาตัง วิธัง เสติ
อะเสสะโต มะหาลาภัง ภะวันตุ เม ฯ

พระธาตุพนม : พิธีอัญเชิญพระอุปคุต